

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

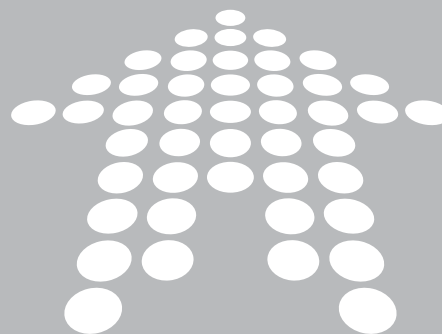
NALED

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

SIVA KNJIGA

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka poslovanju u Srbiji*

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

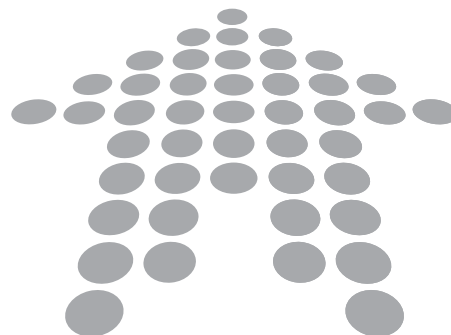

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

SIVA KNJIGA

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka poslovanju u Srbiji*

NALED

Izvršni odbor
Executive Board

SECO
SOUTH EASTERN EUROPE

TIKKURILA

INPHARM

RUDNIK

Opština
Cuprija

**Grad
Požarevac**

**Grad
Užice**

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

OBAVEŠTENJE O AUTORSKOM PRAVU

© 2018 NALED

Ovu publikaciju je izradio stručni tim NALED-a uz podršku Izvršnog odbora. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovoj publikaciji ne moraju nužno odražavati stavove članova Izvršnog odbora i drugih organa NALED-a. Svi napori su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost informacija iznetih u ovoj publikaciji. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u publikaciji ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proisteklu u vezi sa korišćenjem ove publikacije. Korišćenje, kopiranje i distribucija sadržaja ove publikacije dozvoljena je isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a.

SADRŽAJ

POZDRAVNA REČ	8
10 GODINA SIVE KNJIGE	9
PRIMENA PREPORUKA SIVE KNJIGE 9	11
PREPORUKE SIVE KNJIGE 10	14

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.1 OMOGUĆITI PODNOŠENJE PORESKIH PRIJAVA I DOSTAVLJANJE PORESKIH AKATA, KAO I I PREGLEDA STANJA PORESKIH OBAVEZA ELEKTRONSKIM PUTEM	16
1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA	17
1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANE PENZIONERE TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI	18
1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA	19
1.5 POJEDNOSTAVITI NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE O POREZU NA DODATU VREDNOST	20
1.6 UKINUTI KONTROLNE TRAKE I RACIONALIZOVATI RAD NA FISKALNIM KASAMA UNAPREĐENJEM SISTEMA FISKALIZACIJE	21
1.7 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)	22
1.8 SMANJITI STOPU PDV-A NA REPRODUCIJSKI MATERIJAL ZA PROIZVODNJU LEKOVA U CILJU POVEĆANJA KONKURENTNOSTI DOMAĆE FARMACEUTSKE INDUSTRIJE	23
1.9 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBVEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET ROBA U INOSTRANSTVO	24
1.10 OMOGUĆITI KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I BEZ OGRANIČENJA U POGLEDU ROKA ZA KORIŠĆENJE	25
1.11 UJEDNAČITI PRAKSU PORESKE KONTROLE U SLUČAJU ZAHTEVA ZA POVRAT VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA	26
1.12 UJEDNAČITI KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPIU OBRAČUNA	27
1.13 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U PRIMENI ZAKONA O RAČUNOVODSTVU	28
1.14 SMANJITI POREZ I DOPRINOS NA ZARADE	29
1.15 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE	30
1.16 USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UREDITI IZNOSE TAKSI ZA PRUŽANJE JAVNE USLUGE I NAKNADA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA	31
1.17 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI	32
1.18 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ	33
1.19 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-A	34
1.20 PROMENITI PRAKSU INSPEKCIJSKOG NADZORA U UGOSTITELJSKIM I DRUGIM OBJEKTIMA	35
1.21 USPOSTAVITI UZAJAMNOST VRAĆANJA PDV-A IZMEĐU SRBIJE I DRUGIH ZEMALJA	36
1.22 ELIMINISATI POTVRDU O OSLOBOĐENJU OD PLAĆANJA AKCIZE PO OSNOVU MEĐUNARODNOG UGOVORA	37
1.23 POJEDNOSTAVITI IZVEŠTAVANJE MINISTARSTVA FINANSIJA U VEZI SA OBAVEZNIIM REZERVAMA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA	38
1.24 PRILAGODITI OBAVEZAN GODIŠNJI POPIS IMOVINE I OBAVEZA POTREBAMA PRIVREDNIH DRUŠTAVA	39
1.25 POJEDNOSTAVITI NAPLATU POREZA PO ODBITKU	40
1.26 OLAKŠATI SPOLJNOTRGOVINSKO POSLOVANJE ZA PREDUZEĆA SA DRŽAVNIM KAPITALOM	41
1.27 USPOSTAVITI OBAVEZU PORESKE UPRAVE DA PAUŠALNO OPOREZOVANIM PORESKIM OBVEZNICIMA BLAGOVREMENO DOSTAVLJA AKONTACIONA I KONAČNA PORESKA REŠENJA	42
1.28 OMOGUĆITI DOVOLJNO VREMENA ZA PRIMENU IZMENA PORESKIH PROPISA UKOLIKO ZAHTEVAJU ZNATNE IZMENE U POSLOVANJU PRIVREDNIH SUBJEKATA	43
1.29 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA PRIJAVE ZA UPIS U REGISTAR POSLODAVACA	44
1.30 UKINUTI OBAVEZU OVERY POSLOVNIH KNJIGA IZ ČLANA 3. ST. 1 I 3. PRAVILNIKA O POSLOVNIM KNJIGAMA I ISKAZIVANJU FINANSIJSKOG REZULTATA PO SISTEMU PROSTOG KNJIGOVODSTVA	45
1.31 UVESTI OGRANIČENJA ZA DONACIJE ORGANIMA JAVNE VLASTI I DRUGIM IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA	46
1.32 UVESTI KATEGORIJU MIKRO PREDUZEĆA U UREDBU O PRAVILIMA ZA DODELU DRŽAVNE POMOĆI	47
1.33 OMOGUĆITI DA SE U FINANSIJSKIM I SREDNJOROČNIM PLANOVIMA DIREKTNIH I INDIRKTNIH BUDŽETSKIH KORISNIKA PRIKAZUJU I MERE I AKTIVNOSTI ZA KOJE U MOMENTU USVAJANJA NISU OBEZBEĐENA BUDŽETSKA SREDSTVA	48

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.1. OMOGUĆITI BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI	49
2.2 UKINUTI OBAVEZNO ČLANSTVO U PRIVREDNOJ KOMORI	50
2.3 ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA	51
2.4. PREVESTI STATUSNE REGISTRE KOJI SU I DALJE U NADLEŽNOSTI PRIVREDNIH SUDOVA U NADLEŽNOST AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE	52
2.5 UVESTI NADZOR NA TRŽIŠTU CERTIFIKATA	53

SADRŽAJ

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE	54
3.2 UKINUTI OVERU ZDRAVSTVENE KNJIŽICE	55
3.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA	56
3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA	57
3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA	58
3.6 PRECIZIRATI KLASI I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA	59
3.7 PRECIZIRATI ZAKONSKU OBAVEZU SNABEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA	60
3.8 PRECIZIRATI USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA	61
3.9. PRECIZIRATI ZAHTEVE U POGLEDU MINIMALNE VELIČINE POSLOVNIH PROSTORIJA VELEDROGERIJA	62
3.10 POJEDNOSTAVITI USLOVE ZA VOZILA ZA PREVOZ LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA	63
3.11 USAGLASITI PLAN MREŽE ZDRAVSTVENIH USTANOVA SA STVARNIM STANJEM	64
3.12 REGULISATI OBLAST BEZBEDNOSTI DEČJIJH IGRAČAKA	65
3.13 UVESTI NOVE MEHANIZME NABAVKE ZA SNABDEVANJE TRŽIŠTA LEKOVIMA	66

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.1 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU	67
4.2 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA	68
4.3 UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCije SEZONSKIH RADNIKA	69
4.4 OMOGUĆITI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBIJNO NARUŠENIH ODNOSA	70
4.5 IZMENITI ZAKONSKA OGRANIČENJA U VEZI SA PRAVILNIKOM O ORGANIZACIJI I SISTEMATIZACIJI POSLOVA	71

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.1 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU	72
5.2 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA	73
5.3 PROPISATI EFIKASAN MEHANIZAM ZA PARCELACIJU ZEMLJIŠTA ZA REDOVNU UPOTREBU LEGALIZOVANIH OBJEKATA, ODNOSNO OBJEKATA U POSTUPKU OZAKONJENJA	74
5.4 UNAPREDITI POSTUPAK UPISA PRAVA U KATASTAR	75
5.5 UKINUTI OGRANIČENJE DA JE VLASNIŠTVO VOZILA USLOV ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA	76
5.6 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZMENE DETALJNIH PLANOVA REGULACIJE I UČINITI IH FLEKSIBINIJIM	77
5.7 ONEMOGUĆITI PROMENU USLOVA KORIŠĆENJA POSTOJEĆIH ZALIVNIH SISTEMA USLED RESTITUCIJE ZEMLJIŠTA I OMOGUĆITI PRAVO SLUŽBENOSTI U CILJU IZGRADNJE NOVE PODZEMNE MREŽE ZA NAVODNJAVANJE	78

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.1 USAGLASITI TEHNOLOŠKO REŠENJE ZA NESMETANU PRIMENU KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG CERTIFIKATA	79
6.2 REGULISATI PROMET LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA POSREDSTVOM USLUGA POŠTANSKIH OPERATORA	80

7. MINISTARSTVO PRAVDE

7.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI	81
7.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN	82
7.3 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID I FOTOKOPIRANJE SPISA PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC ILI NJEN PUNOMOĆNIK STRANKA U POSTUPKU	83

8. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

8.1 UKINUTI OBAVEZU NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE	84
8.2 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA - STOČARA	85
8.3 UNAPREDITI POSTOJEĆI REGISTAR POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA I UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM ZA DODELU PODSTICAJA	86

9. MINISTARSTVO ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

9.1 UVESTI INSTITUT PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJE OTPADOM ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA	87
---	----

SADRŽAJ

10. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

10.1 UREDITI POSTUPAK DOBIJANJA LICENCI ZA FIZIČKA LICA - ZAPOSLENE, PREMA ZAKONU O PRIVATNOM OBEZBEDENJU	88
---	----

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH PROISTIČU NAKNADNA REŠENJA	89
11.2 UKINUTI PARAFISKALNE NAMETE U POSTUPCIMA PRIBAVLJANJA AKATA NEOPHODNIH ZA IZGRADNJU I UPOTREBU OBJEKATA I LIMITIRATI JEDNOKRATNE I PERMANENTNE NAKNADE ZA KORIŠĆENJE INFRASTRUKTURE	90
11.3 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA	91
11.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA	92
11.5 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU	93
11.6 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA	94
11.7 PROPISATI I UVESTI METAREGISTAR I OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE	95
11.8 UPOTPUNITI EVIDENCIJU O JAVNOJ SVOJINI	96
11.9 USPOSTAVITI OPERATIVNU NEZAVISNOST KOMISIJE ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI	97
11.10 USPOSTAVITI JEDINSTVENI REGISTAR ODŠTETNIH ZAHTEVA ZA POVREDE PROUZROKOVANE UJEDIMA PASA LUTALICA	98
11.11 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU	99
11.12 UNAPREDITI REGULATORNII OKVIR I INSTITUCIONALNE KAPACITETE U OBLASTI BEZBEDNOSTI HRANE	100
11.13 REŠITI PROBLEM NAPLATE POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENE LEKOVE ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA	101
11.14 UKINUTI REGISTRACIONU NALEPNICU	102
11.15 UMANJITI STOPU POREZA NA PRIHODE OD NEPOKRETNOSTI I POVEZATI OBAVEZU PLAĆANJA POREZA SA UGOVOROM O ZAKUPU STANA	103
11.16 OMOGUĆITI OSTVARIVANJE PRAVA IZ PENZIONOG I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZA LICA ZAPOSLENA KOD STRANIH PRAVNIH LICA - NEREZIDENATA	104
11.17 UKINUTI OBAVEZU DOSTAVLJANJA DOKAZA O PLAĆANJU ZA PRUŽANJE JAVNE USLUGE	105
11.18 OBEZBEDITI DA SE RESTITUCIJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA VRŠI UZ POŠTOVANJE RESTRIKCIJA PROPISANIH ČLANOM 25. ZAKONA O VRAĆANJU ODUZETE IMOVINE I OBEŠTEĆENJU	106

12. SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

12.1 DOZVOLITI OBELEŽAVANJE PARAGRAFA, KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA	107
--	-----

13 NARODNA BANKA SRBIJE

13.1 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM	108
13.2 UKINUTI OBAVEZNU UPOTREBU PEČATA NA KARTONU DEPONOVANIH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA	109
13.3 POJEDNOSTAVITI OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA	110
13.4 POJEDNOSTAVITI DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA	111

14. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

14.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA	112
14.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA I LOGOA BRENDA KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR PORTALA POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA	113
14.3 IZMENITI ODLUKE O "BRENDIRANJU" SUNCOBRAVA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA	114
14.4 IZJEDNAČITI CENE KOMUNALNIH USLUGAZA KRAJNJE KORISNIKE UKIDANJEM RAZLIKE U CENAMA IZMEĐU RAZLIČITIH POTROŠAČA ZA ISTU USLUGU	115

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2017.	116
---	-----

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI	119
---	-----

O NALED-u	122
-----------	-----

ČLANOVI NALED-a	123
-----------------	-----

Dejan Đokić
Predsednik Izvršnog odbora
NALED-a

Poštovani članovi i partneri,

Pripala mi je velika čast i zadovoljstvo da vam ispred Izvršnog odbora NALED-a predstavim deseto jubilarno izdanje Sive knjige, publikacije koja objedinjuje 100 ključnih preporuka privrede za smanjenje birokratije i unapređenje poslovnog okruženja u Srbiji.

Vlada i resorna ministarstva sproveli su u potpunosti ili delimično devet preporuka članova NALED-a iz prethodnog izdanja, što je na nivou proseka kada je reč o Sivoj knjizi. Da ta brojka ne bude veća doprineo je gotovo polugodišnji zastoj u zakonodavnoj aktivnosti, ali imajući u vidu da je pokrenuta izrada nekoliko važnih propisa za privredu nadamo se da će godina pred nama doneti još bolje rezultate.

Jedan od najvažnijih predloga koji je prihvaćen tokom 2017. jeste usvajanje Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju kao preduslov za progresivniju digitalizaciju poslovnih procesa u Srbiji za privredu i javnu upravu. Od 1. oktobra automatizovana je procedura overe zdravstvenih kartica što će privredi uštedeti 180 miliona dinara i 500.000 sati godišnje dok je Narodna banka Srbije ukinula obaveznu upotrebu pečata u platnim uslugama čime su rešene još dve vrlo važne inicijative.

Godinu smo završili usvajanjem izmena Zakona o republičkim administrativnim taksama i izradom Nacrta zakona o naknadama za upotrebu javnih dobara i širom otvorili vrata reformi sistema neporeskih i parafiskalnih nameta. Takođe, prihvatanjem inicijative NALED-a za uvođenje poreskog oslobođenja početnika u poslovanju, koje će doneti i do 250.000 dinara ušteda po zaposlenom u preduzetničkoj radnji, Ministarstvo finansija je napravilo krupni korak ka rešavanju jedne od najznačajnijih preporuka Sive knjige – smanjenje poreskog opterećenja zarada.

Srbija je zahvaljujući reformi sistema građevinskih dozvola koje se danas izdaju za 7 radnih dana nastavila treću godinu zaredom da napreduje na Doing business listi Svetske banke o lakoći poslovanja i sa 47. popela se na 43. mesto među 190 zemalja. Kroz elektronski sistem u čijem razvoju je učestvovao NALED, u protekle dve godine građani i privrednici su podneli više od 130 hiljada zahteva od kojih je gotovo 95% rešeno, što je otkočilo gradnju i ulaganja u Srbiji. Da bismo zadržali pozitivan trend reformi na stvaranju boljih uslova poslovanja u 2018. godini, potrebno je nastaviti sa borbom protiv sive ekonomije, dovršiti započetu reformu parafiskalnih nameta, unaprediti postupak upisa u katastar, i dalje razvijati e-upravu kao najbolji instrument za ukidanje suvišne birokratije i korupcije i uvođenje transparentnosti u rad javne uprave.

U Sivoj knjizi 10 pripremili smo 20 novih preporuka za Vladu Srbije. Zahvaljujemo članovima koji su svojim predlozima najviše doprineli ovogodišnjem izdanju – kompanijama Farmalogist, Astra Zeneca, Rudnik, Unicredit banka, MK grupa i gradu Novom Sadu, a posebna zahvalnost ide mojim kolegama iz Izvršnog odbora za finansijsku i operativnu podršku u pripremi i štampanju publikacije.

10 GODINA SIVE KNJIGE

Prvi koraci

Siva knjiga nastala je 2008. kao rezultat želje NALED-a da okupi sve segmente društva i podstakne ih da se aktiviraju i doprinesu realizaciji zajedničkog zadatka - izgradnji boljeg poslovnog ambijenta kroz eliminisanje suvišnih i zastarelih birokratskih procedura. Nijedna inicijativa ni pre ni posle Sive knjige nije se na sistematičan način bavila rešavanjem administrativnih i praktičnih problema sa kojima se privreda svakodnevno susreće u svom poslovanju, što je doprinelo da publikacija zaživi i bude prihvaćena u institucijama kao osnovni strateški dokument u planiranju regulatornih reformi.

Krajem maja 2008. javnosti je predstavljena kampanja „Iz lavirinta“ koju je NALED pokrenuo u saradnji sa USAID-om i televizijom B92. Građani i privreda pozvani su da kandiduju komplikovane procedure i predlože način njihovog unapređenja. Tokom juna, na adresu NALED-a stiglo je čak 245 obrazloženih predloga od kojih je 55 zaslužilo mesto u prvom izdanju Sive knjige. Tom prilikom, troje građana nagrađeno je za preporuke koje su dali institucijama u domenu unapređenja procedure dobijanja PIB-a, izdavanja građevinske dozvole i podnošenja poreskih prijava.

Pored B92 kao medijskog pokrovitelja, kampanju su podržali i drugi mediji, poput Politike koja je objavljivala najvažnije preporuke Sive knjige na naslovnoj strani, ali i institucije kao što je tadašnje Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja - to je bilo posebno važno jer je Siva knjiga nastala osam meseci pre vladine Sveobuhvatne reforme propisa i deo preporuka NALED-ovog izdanja resorne institucije uključile su u tzv. Giljotinu propisa. Dok je SRP dao ograničene rezultate, Siva knjiga istrajala je punu deceniju, a pečat njenoj jedinstvenosti dala je i odluka da se iz godine u godinu prati aktivnost resornih institucija na rešavanju preporuka i javnost izvesti koji su državni organi bili odgovorni, a koji ne ispunjavaju svoje obaveze.

Decenija reformi

U poslednjih 10 izdanja građani, privreda, članovi NALED-a i stručna javnost kandidovali su više od 500 inicijativa za pojednostavljivanje birokratije, a ukupno 210 našlo je mesto u Sivoj knjizi. One koje nisu rešene prenošene su u naredno izdanje, a gotovo polovinu preporuka (89) državne institucije su prihvatile - 54 procedure reformisane su u potpunosti i još 35 delimično – čime je u velikoj meri olakšan rad građanima i privredi.

PREGLED PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2018

SIVA KNJIGA	UKUPNO*	REŠENO	DELIMIČNO REŠENO	NOVO
1	55	0	0	55
2	75	2	0	20
3	75	5	2	0
4	80	14	9	12
5	76	6	8	22
6	100	7	10	29
7	100	11	3	15
8	100	3	0	15
9	100	6	3	22
10	100	/	/	20
UKUPNO	>500	54	35	210

*S obzirom na to da se određeni broj preporuka ponavlja u više izdanja, ukupan broj pojedinačnih preporuka je manji od njihovog prostog zbira po izdanjima.

10 GODINA SIVE KNJIGE

U proseku, institucije godišnje sprovedu 9 preporuka Sive knjige. Iako možemo oceniti da tempo rešavanja preporuka nije na zadovoljavajućem nivou, važno je istaći da su institucije prihvatile publikaciju NALED-a kao vodič za unapređenje poslovnog ambijenta - nakon Giljotine propisa, čak 80% preporuka Sive knjige našlo se i u Strategiji za podršku razvoju malih i srednjih preduzeća iz 2014. godine.

Ključni rezultati

Siva knjiga doprinela je otklanjanju nekih od najpoznatijih birokratskih prepreka. Tako je na inicijativu NALED-a uvedena uplata poreza i doprinosa na zarade na jedan umesto na 12 računa, ukinuta je dnevna uplata pazara, eliminisana je obaveza da zahtevi za izvod iz evidencija ne budu stariji od šest meseci, izbačena je iz upotrebe radna knjižica, uvedena je automatska overa zdravstvene knjižice i unapređena procedura izdavanja građevinske dozvole. Oni koji žele da pokrenu sopstveni biznis sada lakše dolaze do poreskog identifikacionog broja (PIB) pri registraciji u APR-u, a ukoliko su mikro ili malo preduzeće oslobođeni su plaćanja firmarine. Trudnice i porodilje više ne moraju da prikupljaju desetine različitih originala i fotokopija da bi ostvarile pravo na naknadu tokom odsustva, prijava radnika može da se obavi potpuno elektronski preko internet portala centralnog registra dok privreda više ne mora da koristi pečat pri otvaranju računa u banci i obavljanju platnog prometa (u Aneksu I Sive knjige 10 možete da pogledate listu svih 89 potpuno ili delimično rešenih preporuka).

10 godina na čekanju

Interesantno je, a za resorne institucije neugodno, da pet administrativnih procedura punu deceniju čekaju na rešavanje. Još u prvoj Sivoj knjizi ukazali smo da je potrebno privredi omogućiti da ostvari uvid u stanje svojih poreskih obaveza elektronskim putem. Takođe, privreda je još 2008. istakla da je potrebno promeniti način obračuna i umanjenja PDV-a po osnovu rashoda, propisati kraći rok za povraćaj više plaćenog PDV-a obveznicima koji pretežno izvoze, ujednačiti poresku kontrolu kod zahteva za povraćaj više plaćenog poreza na dobit i prevesti statusne registre koji su i dalje u nadležnosti privrednih sudova u nadležnost Agencije za privredne registre. Ni do danas ove inicijative nisu u potpunosti prihvaćene.

Kao i u protekloj deceniji, NALED će kroz Sivu knjigu i druge projekte nastaviti da insistira na otklanjanju administrativnih prepreka poslovanju koje ometaju razvoj privrede. Nadamo se da će Vlada Srbije i nadležne institucije u godinama pred nama ubrzati tempo reformi rukovođeni preporukama Sive knjige u cilju uspostavljanja efikasne javne uprave i podsticajnog poslovnog okruženja.

PRIMENA PREPORUKA SIVE KNJIGE 9

Pregled reformi u 2017.

Prethodnu godinu obeležila je značajna regulatorna aktivnost Narodne skupštine i Vlade Srbije u poslednjem kvartalu kada je donet niz važnih zakona za unapređenje poslovnog ambijenta. Među usvojenim propisima posebno se ističu izmene Zakona o republičkim administrativnim taksama kojima je unapređena transparentnost politike naplate taksi s obzirom na to da je veliki broj ovih nameta iz različitih tarifnika, pravilnika i drugih podzakonskih dokumenata unet u zakon, eliminisane su naknade koje imaju parafiskalnu komponentu i reformisane su i snižene takse u oblasti građevinarstva. Krajem godine Ministarstvo finansija završilo je izradu Nacrta zakona o naknadama za upotrebu javnih dobara i zajedno sa Zakonom o RAT može se oceniti da su ova dva propisa pokazatelj spremnosti izvršne vlasti da konačno uđe u reformu sistema neporeskih i parafiskalnih nameta. Izmenama zakona o porezu na dohodak građana i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje parlament je na predlog Vlade prihvatio inicijativu NALED-a za uvođenje poreskog oslobođenja početnika u poslovanju u godini osnivanja preduzetničke radnje čime se daje snažan podsticaj razvoju preduzetništva u Srbiji i realizuje jedna od najvažnijih mera Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije.

Izmenе Zakona o radu koji predviđaju prijavu radnika pre stupanja u radni odnos i uvođenje obaveze poslodavcima da vode dnevnu evidenciju prekovremenog rada takođe su važni koraci u pravcu smanjenja obima neprijavljenog radnog angažovanja. Suzbijanju sive ekonomije svakako će pomoći i donošenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma gde je limit za iznose koji moraju da se plaćaju preko računa i prijavljuju smanjen sa 15.000 na 10.000 evra. Dobra vest kada je reč o pojednostavljivanju komplikovanih birokratskih procedura jeste usvajanje Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom u okviru kojeg je nakon pet godina insistiranja NALED-a promenjen sistem ostvarivanja prava porodilja na naknadu tokom odsustva. Listi važnih zakona donetih u 2017. dodajemo i Zakon o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju koji uređuje upotrebu elektronskog potpisa, elektronskog pečata, vremenskog žiga, elektronsku dostavu i elektronsko čuvanje dokumenata, što će omogućiti ogromne uštede i bolji kvalitet poslovnog okruženja za privredu.

Svim navedenim zakonima NALED je dao pečat kroz iniciranje njihovog donošenja, učesće u radnim grupama ili davanjem predloga tokom javne rasprave i možemo da budemo zadovoljni spremnošću resornih institucija, Ministarstva finansija, Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, Narodne banke Srbije i drugih na dijalog. S druge strane, iako se na listi usvojenih zakona nalaze i izmene Zakona o stečaju i Zakon o nacionalnoj akademiji za javnu upravu, u čijoj je pripremi sudelovao NALED, resorna ministarstva nažalost nisu bila dovoljno otvorena za sugestije naše organizacije u cilju unapređenja.

Iako je lista usvojenih akata veoma dobra, neophodno je naglasiti da tokom većeg dela prošle godine zakonodavne aktivnosti od suštinske važnosti gotovo da nije bilo. Najveći broj zakona donet je tek u novembru i decembru, od čega u poslednjem mesecu čak 26. To se odrazilo i na ispunjavanje preporuka Sive knjige 9 i pokazalo se da naša publikacija najbolje svedoči kakav je uticaj izbornih godina na reforme administracije.

U prošloj godini rešeno je 9 preporuka Sive knjige od čega 6 u potpunosti i još tri delimično čime ne možemo da budemo potpuno zadovoljni.

Promene poreskih propisa i taksi

Tokom 2017. posebno se istaklo Ministarstvo finansija koje je rešilo tri preporuke Sive knjige, od čega jednu u potpunosti i dve delimično. Nakon niza godina postojanja loše prakse naplate dvostruke takse za isti posao pred Republičkim geodetskim zavodom (naknade RGZ i republičke takse), Ministarstvo finansija je u saradnji s Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture kroz izmene Zakona o republičkim administrativnim taksama u potpunosti otklonilo ovaj problem jer se RAT za poslove pred Službom za katastar više neće naplaćivati. Time je u potpunosti prihvaćena preporuka 1.17, koja je od 2013. imala status delimično rešene.

Sredinom oktobra donet je novi Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i u odnosu na prethodnu verziju, novi dokument je uvažio deo preporuka knjigovođa i privrede. Odredbe Pravilnika na sistematičniji i pregledniji način izlistavaju vođenje evidencije PDV-a, ali kako će implementacija dovesti do jednokratnih troškova privredi usled neophodnog usklađivanja softvera i obuke zaposlenih, ali i ponavljajućih jer je evidencija dosta detaljnija u odnosu na postojeću morali smo da zaključimo da je preporuka za pojednostavljivanje vođenja evidencije o PDV rešena samo delimično i dobro je da je primena pravilnika odložena do jula 2018.

PRIMENA PREPORUKA SIVE KNJIGE 9

PREGLAD SPROVEDENIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 9

BR.	PREPORUKA	NADLEŽNA INSTITUCIJA	STATUS
1	Ukinuti republičku administrativnu taksu za podnošenje zahteva u postupcima pred katastrom nepokretnosti	Ministarstvo finansija	Rešeno
2	Usvojiti izmene Uredbe o kriterijumima za utvrđivanje paušalnog poreza	Ministarstvo finansija	Delimično rešeno
3	Pojednostaviti vođenje evidencije o PDV	Ministarstvo finansija	Delimično rešeno
4	Ukinuti overu zdravstvene knjižice/kartice	Ministarstvo zdravlja	Rešeno
5	Usvojiti izmene pravilnika o uslovima za promet lekova i medicinskih sredstava	Ministarstvo zdravlja	Rešeno
6	Pojednostaviti proceduru ostvarivanja prava na porodiljsku nadoknadu	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	Rešeno
7	Omogućiti nesmetanu primenu kvalifikovanog elektronskog sertifikata	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija	Delimično rešeno
8	Ukinuti obaveznu upotrebu pečata u platnim uslugama	Narodna banka Srbije	Rešeno
9	Regulisati postupanje inspekcija tokom kontrole privrednih subjekata	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, druga ministarstava	Rešeno

Delimično je rešena i preporuka za ujednačavanje kriterijuma za određivanje visine paušalnog poreza (preporuka 1.14). NALED u poslednja dva izdanja Sive knjige ukazuje na problem nedovoljno jasnih kriterijuma za utvrđivanje poreskih obaveza paušalaca i posledice koje ima na razvoj preduzetništva i ukupni poslovni ambijent u Srbiji. Vlada je 25. avgusta izmenila ovu Uredbu, ali nedovoljno. Osim eliminisanja kriterijuma reputacije privrednog subjekta pri utvrđivanju poreza i izmene procenata umanjenja ili uvećanja osnovice kod drugih kriterijuma, većih izmena nije bilo.

Automatska overa zdravstvenih kartica

Ministarstvo zdravlja usvojilo je dve preporuke. Od 1. oktobra ukinuta je obaveza poslodavcima da na šalterima Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) overavaju zdravstvene kartice (preporuka 3.2). Overu sada automatski obavlja RFZO zahvaljujući umrežavanju i razmeni informacija sa bazama podataka CROSO, Poreske uprave, Fonda PIO i NSZ. Za oko 150.000 poslodavaca u Srbiji to će značiti značajne uštede, a ista pogodnost važi i za 175.000 nezaposlenih i novih penzionera, koliko stekne taj status svake godine. Procedura odlaska u RFZO ponavljala se najmanje dva puta u godini za gotovo tri miliona zaposlenih i članove njihovih porodica, a kod radnika na određeno vreme, overa zdravstvenih kartica obavljana je i do pet puta godišnje.

Takođe, izmenama i dopunama Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (preporuka 3.10), Ministarstvo je raste-retilo veledrogerije nepotrebnih i visokih troškova jer im je dalo mogućnost da pored svojih vozila, koriste usluge profesionalnih prevoznika za prevoz lekova i medicinskih sredstava.

Pojednostavljena procedura za porodilje

Nakon pet godina usvojena je preporuka Sive knjige za smanjenje papirologije za ostvarivanje prava na naknadu tokom porodiljskog odsustva (4.1). Na predlog Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja kao resorne institucije, ovaj problem rešen je u potpunosti usvajanjem Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom. Poslodavci i porodilje oslobođeni su velikog tereta prikupljanja čak 86 različitih originala ili fotokopija

PRIMENA PREPORUKA SIVE KNJIGE 9

dokumenata kojima su nadležnim organima dokazivali činjenice potrebne da bi porodilja ostvarila pravo na naknadu. Umesto procedure u kojoj su privrednici za svoje zaposlene ili preduzetnice-porodilje za sebe nosile ovu dokumentaciju na šaltere, sada će celokupna procedura biti automatizovana jer će podatke pribavljati institucije međusobnom razmenom informacija preko Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja. Za isplatu mesečnih naknada zaduženo je Ministarstvo za rad koje će sredstva iz budžeta isplaćivati na račun korisnika.

Pečat polako odlazi u istoriju

Na osnovu analize NALED-a koja je pokazala da, uprkos nameri izvršne i zakonodavne vlasti iskazanoj još 2011. u Zakonu o privrednim društvima da eliminiše upotrebu pečata, ovaj relikv prošlosti i dalje neosnovano „živi“ u gotovo 70 podzakonskih akata, Narodna banka Srbije odlučila je da u svom resoru reši ovaj problem usvajanjem preporuke 13.2. Na inicijativu Radne grupe za ukidanje pečata i izdavanje papirne fakture u poslovanju preduzetnika, privrednih društava i drugih pravnih lica privatnog prava, u čijem radu je NALED imao aktivnu ulogu, izmenjene su četiri odluke Narodne banke Srbije kojima se reguliše način pružanja platnih usluga u poslovnim bankama. Svi privredni subjekti koji su koristili pečat, od 1. oktobra to više neće morati, a dovoljno je da banci predaju pisanu izjavu da više ne koriste pečat. Privredna društva i preduzetnici, koji otvaraju nove račune, nisu više dužni da overavaju zahtev za otvaranje računa, karton deponovanih potpisa, naloge za platni promet, menice i druga dokumenta koja se odnose na platni promet, osim ako to nisu izričito dogovorili sa bankom. Izmene su donete u cilju ujednačenja prakse banaka i banke više ne mogu da odbiju pružanje platnih usluga samo zato što klijent ne želi da koristi pečat.

Unapređenje rada inspekcija

U potpunosti je rešena i preporuka 11.1 koja zahteva regulisanje načina postupanja inspeksijskih i poreskih organa tokom kontrola. Zahvaljujući donošenju Zakona o inspeksijskom nadzoru i Zakona o opštem upravnom postupku, čiji je predlagač Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave, i ova preporuka rešena je u potpunosti, a zasluge pripadaju i drugim ministarstvima koja u svojoj nadležnosti imaju inspekcije. Inspeksijskim organima sada je zabranjeno da od privrede na uvid traže stara rešenja na osnovu kojih su već donošene nove odluke organa. Privrednicima se zbog takve prakse neopravdano nametala obaveza čuvanja tih dokumenata što je nepotrebno jer je njihova urednost i sadržina već proveravana kada je donet novi upravni akt.

E-uprava kao prioritet

Vlada Srbije je pri formiranju kabineta Ane Brnabić sredinom 2017. kao jedan od regulatornih prioriteta istakla razvoj e-uprave i najavila usvajanje usvajanje zakona o elektronskoj upravi i zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju (poznatiji kao zakon o e-poslovanju), koji će zajedno sa Zakonom o opštem upravnom postupku, predstavljati pravni okvir za razvoj moderne elektronske uprave. Zakon o e-poslovanju usvojen je u oktobru 2017. na predlog Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija čime je delimično rešena preporuka za usaglašavanje tehnološkog rešenja za nesmetanju primenu kvalifikovanog elektronskog sertifikata (6.3). Zakon predviđa jednostavniju i jeftiniju upotrebu kvalifikovanih elektronskih sertifikata, razmenu dokumentacije u elektronskom obliku i uništavanje papirne dokumentacije kada je obezbeđena usluga kvalifikovanog elektronskog čuvanja. Da bi preporuka bila u potpunosti rešena ostaje da se ova oblast bliže uredi podzakonskim aktima i sledi donošenje 17 takvih propisa (u čijoj izradi će učestvovati i NALED), a kojima se definiše e-identifikacija, e-dostavljanje, e-čuvanje, e-potpis u „klauđu“ i druge usluge od poverenja u elektronskom poslovanju, kao i uspostavljanje mreže pružalaca usluga od poverenja.

PREPORUKE SIVE KNJIGE 10

Novo izdanje Sive knjige sadrži 100 odabranih preporuka članova NALED-a za smanjenje birokratije i unapređenje efikasnosti države. Od ukupno 100 preporuka – 20 se prvi put pojavljuje u ovom izdanju i označene su kao nove. Stare preporuke su i ove godine dorađene ili modifikovane kako bi odgovorile na promene u regulatornom okviru i potrebama privrede nakon objavljivanja prethodnog izdanja. Šest preporuka se vode kao rešene, a tri kao delimično rešene u 2017. godini, a još sedam delimično rešenih preporuka preuzeto je iz ranijih izdanja, jer na njima još uvek treba raditi. Nekoliko prevaziđenih ili manje značajnih preporuka je izostavljeno. Kao i ranije, najveći broj preporuka se odnosi na Ministarstvo finansija (33) i Ministarstvo zdravlja (13) koji su ujedno bili i najaktivniji tokom prethodne godine. Još jednu godinu u nizu Ministarstvo privrede, Ministarstvo pravde i Ministarstvo poljoprivrede nisu doprineli smanjenju birokratije rešavanjem preporuka Sive knjige što je posebno važno istaći za resor privrede kojem je broj preporuka dupliran u novom izdanju.

PREGLED PREPORUKA U SIVOJ KNJIZI 10

R.BR.	NADLEŽNA INSTITUCIJA	UKUPNO	REŠENO	DELIMIČNO REŠENO	NEREŠENO	NOVO
1.	Ministarstvo finansija	33	1	4	23	5
2.	Ministarstvo privrede	5	0	0	3	2
3.	Ministarstvo zdravlja	13	2	2	6	3
4.	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	5	1	1	3	0
5.	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture	7	0	1	4	2
6.	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija	2	0	1	0	1
7.	Ministarstvo pravde	3	0	0	3	0
8.	Ministarstvo poljoprivrede	3	0	0	3	0
9.	Ministarstvo zaštite životne sredine	1	0	0	1	0
10.	Ministarstvo unutrašnjih poslova	1	0	0	0	1
11.	Više ministarstava	18	1	1	10	6
12.	Skupština RS i sekretarijat za zakonodavstvo	1	0	0	1	0
13.	Narodna banka Srbije	4	1	0	3	0
14.	Lokalna samouprava	4	0	0	4	0
UKUPNO		100	6	10	64	20

PREPORUKE SIVE KNJIGE 10

DESET KLJUČNIH PREPORUKA ZA 2018.

BROJ PREPORUKE SK	OPIS PREPORUKE	NADLEŽNO MINISTARSTVO
1.14	SMANJITI POREZE I DOPRINOSE NA ZARADE	Ministarstvo finansija
1.16	USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UNAPREDITI PREDVIDIVOST TAKSI I NAKNADA	Ministarstvo finansija
2.3	ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA	Ministarstvo privrede
4.3	UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA	Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja
5.4	UNAPREDITI POSTUPAK UPISA PRAVA U KATASTAR	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
8.3	UNAPREDITI POSTOJEĆI REGISTAR POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA I UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM ZA DODELU PODSTICAJA	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
11.7	PROPISATI I UVESTI METAREGISTAR I OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija i Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
11.11	OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija i Ministarstvo kulture i informisanja
11.13	REŠITI PROBLEM NAPLATE POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENE LEKOVE ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA	Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
14.4	IZJEDNAČITI CENE KOMUNALNIH USLUGA ZA KRAJNJE KORISNIKE UKIDANJEM RAZLIKE U CENAMA IZMEĐU RAZLIČITIH POTROŠAČA ZA ISTU USLUGU	Lokalna samouprava

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.1 OMOGUĆITI PODNOŠENJE PORESKIH PRIJAVA I DOSTAVLJANJE PORESKIH AKATA, KAO I I PREGLEDA STANJA PORESKIH OBAVEZA ELEKTRONSKIM PUTEM

OPIS PROBLEMA

Potrebno je omogućiti da se podnesci poreskoj upravi u potpunosti podnose elektronskim putem. Ovo bi podrazumevalo da se proširi postojeći informacijski sistem Poreske uprave (e-porezi) u smislu da se svi podnesci PU mogu podneti elektronskim putem.

Novim Zakonom o opštem upravnom postupku, koji se primenjuje od 1. juna 2017. godine, ovakvo poslovanje bi bilo moguće u potpunosti.

Potrebno je olakšati poslovanje poreskih obveznika, odnosno lica koji su punomoćnici poreskih obveznika, time što bi im se omogućilo dostavljanje poreskih akata elektronskim putem.

Ove izmene bi značajno olakšale poslovanje poreskih obveznika i sigurno poboljšale poziciju Srbije na Doing Business listi Svetske Banke. Na ovaj način bi bilo moguće sve podneske podnositi elektronskim putem: zahtevi za preknjižavanje, zahtevi za refundaciju, zahtevi za refakciju, zahtev za otpis poreskog duga i kamate i sl.

PREDLOG REŠENJA

Poreska uprava već ima odlično razvijen sistem e-porezi gde se poreski obveznici lako registruju putem PEP obrasca i gde putem elektronskog sertifikata mogu podnositi većinu poreskih prijava. Potrebno je omogućiti da se svi ostali podnesci i izveštaji takođe mogu podnositi elektronskim putem. (npr. Izveštaj o transfernim cenama itd.)

Omogućiti da Poreska uprava sva rešenja, zaključke i zapisnike dostavlja poreskim obveznicima putem portala e-porezi.

Poreska uprava i dalje radi na portalu e-Porezi kako bi on bio u potpunosti funkcionalan. Kada portal postane potpuno funkcionalan, poreski obveznici će između ostalog vršiti podnošenje elektronskih prijava preko portala, moći će da štampaju prijave i obaveštenja o podnetim prijavama, moći će da vrše pretrage i pregled prijava podnetih preko portala, pregled stanja na računima poreskog obveznika i biće omogućena dostava poreskih akata elektronskim putem.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Službeni glasnik RS, br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/2015, 112/2015, 15/2016 i 108/2016)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA

OPIS PROBLEMA

Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje da žalba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta. Ova odredba u praksi izaziva probleme poreskim obveznicima, naročito kad se ima u vidu rok u kojem nadležni organi rešavaju žalbe. Iako je propisan rok za rešavanje žalbe 60 dana, u praksi postupci po žalbi traju znatno duže i za to vreme poreska administracija ima ovlašćenja da u redovnom postupku naplati obaveze po osnovu javnih prihoda sa računa poreskih obveznika. Čak i kada se rešenje ukine, poreskom obvezniku se novac vraća uz zakašnjenje, bez isplate zakonske kamate.

Nesporno je da zbog ovakvog zakonskog rešenja obveznici često dolaze u situaciju blokade računa i otežanog poslovanja, a krajnji rezultat može biti i stečaj. U praksi ovaj problem ne rešava diskreciono pravo Poreske uprave iz člana 147. stav 2. Zakona da odloži izvršenje ako obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu.

Od Ministarstva finansija dobili smo komentar da član 147. stav 2. Zakona propisuje mogućnost suspenzivnog delovanja žalbe, ako poreski obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza ili sporednih poreskih davanja pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu. Iako su ovi navodi tačni, ovde je reč o izuzetku koji zavisi od diskrecione ocene Poreske uprave, što poreskog obveznika ostavlja u stanju pravne nesigurnosti u vezi sa mogućnošću i vremenom povraćaja neosnovano naplaćenog novca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji tako što će se propisati da žalba odlaže izvršenje do konačnosti poresko-upravnog akta.

Ako Ministarstvo finansija smatra da se usvajanjem ove preporuke može narušiti stanje budžeta RS, onda predlažemo da se prava poreskih obveznika zaštite tako što će se u članu 147. Zakona, posle stava 4. dodati novi st. 5. i 6. koji glase: „Ako drugostepeni organ ne donese odluku u roku iz stava 4. ovog člana, prvostepeni organ je dužan da bez odlaganja donese odluku o povraćaju naplaćenog iznosa, sa kamatom obračunatom u skladu sa članom 75. ovog Zakona.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, ako poreski upravni akt naknadno postane pravnosnažan, kamata na osnovni dug se obračunava od dana izvršnosti tog akta.“

PROPISI

· Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Službeni glasnik RS, br. 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/2015, 112/2015, 15/2016 i 108/2016)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANE PENZIONERE TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI

OPIS PROBLEMA

U praksi postoje različita tumačenja obaveze plaćanja poreza i doprinosa za penzionere koji ponovo zasnuju radni odnos, kao i kada registruju preduzetničku radnju ili osnuju privredno društvo.

Tako, po nekim tumačenjima za penzionere ne treba da se plaćaju doprinosi za zdravstveno osiguranje i za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, dok se po drugima ovi doprinosi plaćaju.

Navedene dileme je neophodno razrešiti izmenom relevantnih propisa, jer će u suprotnom ova pravna praznina stvarati pravnu nesigurnost u pogledu zakonitog postupanja u ovoj materiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje tako da se jasno propiše u kojim slučajevima za penzionere treba da se obračunavaju i plaćaju porezi i doprinosi

PROPISI

· Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Službeni glasnik RS, br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 i 112/15, 5/2016 i 7/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA

OPIS PROBLEMA

Prema odredbama Zakona o porezu na dodatu vrednost, obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a nastaje najranije dana kada je izvršen promet robe i usluga, bez obzira na činjenicu kada će biti izvršena naplata potraživanja od kupaca. Obaveza obračuna PDV-a koja nastaje danom prometa dobara i usluga dovodi do čestih situacija da poreski obveznik duguje PDV za robu koju ni sam nije naplatio. Sa druge strane, ukoliko je roba plaćena avansno, Zakon nameće obavezu obračunavanja PDV-a danom kada je izvršeno plaćanje. Očigledno je da navedena rešenja nisu uzela u obzir potrebe privrede, odnosno destimulativne efekte primene pravila o nastanku obaveze na obim prometa robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Preispitati mogućnost izmene odredbe člana 16. Zakona o PDV-u, tako što bi se propisalo da poreska obaveza nastaje danom kada su potraživanja od kupaca naplaćena, a ne danom kada je promet dobara i usluga izvršen.

Iako smo od Ministarstva finansija dobili komentar da bi prihvatanje ove preporuke bilo u suprotnosti sa pravnim tekovinama EU u oblasti oporezivanja potrošnje odnosno Direktivom Saveta 2006/112/E3, NALED ostaje pri ovoj preporuci, s obzirom da Direktiva propisuje mogućnost, a ne i obavezu naplate PDV-a pre naplate potraživanja.

DELIMIČNO
REŠENO

PROPISI

· Član 16. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Službeni glasnik RS, br. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 83/15, 5/2016, 108/2016 i 7/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.5 POJEDNOSTAVITI NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE O POREZU NA DODATU VREDNOST

OPIS PROBLEMA

Još je tokom 2016. godine, usvajanjem Pravilnika o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV („Sl.glasnik“ RS, br. 80/16), PDV evidencija značajno iskomplikovana, povećanjem obima dokumentacije i izveštavanja. Osnovni elementi PDV prijave (obračunat PDV, prethodni PDV i iznos za uplatu) ostali su identični, ali se uvođenjem novih pravila znatno otežalo knjiženje dokumenata.

Navedenim izmenama je postignuto da poreska prijava omogućući uvid u čisto statističke podatke koji nisu bitni za obračun PDV, a to je otežalo kontrolu i generisanje PDV prijave. Do tada se svaki dokument knjižio samo jednom u knjizi ulaznih faktura ili knjizi izlaznih faktura, na osnovu čega se kasnije sačinjavala poreska prijava, a efekti ovih izmena su da se sada neki dokumenti knjiže i po više puta (na primer, uvozna faktura sa prometom u jednom periodu, a plaćen PDV u drugom periodu), što je potpuno narušilo izvorni koncept i jako iskomplikovalo ovu proceduru. Priprema obračuna je znatno teža, jer sada treba obraditi i fakture koje nemaju uticaja na PDV i ranije se nisu evidentirale (fakture van sistema PDV i sl). Poseban problem predstavljaju razni dodaci na originalni obračun PDV kao što je "interni obračun PDV" u slučaju sekundarnih sirovina i uvoza softvera koji kviri izvorne principe knjiženja PDV-a.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV tako da se pojednostavi vođenje PDV evidencija, na način da to ne bude komplikovanije nego što je to bilo po propisima koji su važili pre 2016. godine.

Novi Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV je usvojen i na snazi je od 14. oktobra 2017. godine, a primenjivaće se od 1. jula 2018. godine kada prestaje da važi Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV („Službeni glasnik RS”, broj 120/12) i Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV („Službeni glasnik RS”, br. 80/16 i 109/16).

U odnosu na evidenciju koja je propisana u pravilniku iz 2016. godine, novi pravilnik je uvažio određene preporuke knjigovođa i preduzeća i smanjio obim vođenja evidencije, te smanjio broj polja POPDV obrasca. Bez obzira na izvestan napredak, novi Pravilnik i dalje nepotrebno komplikuje vođenje evidencije o PDV-u, zbog čega je na intervenciju privrede odložena njegova primena. Do početka njegove primene je neophodno dodatno izmeniti Pravilnik, tako što će se u skladu sa zahtevima privrede unaprediri neka rešenja.

DELIMIČNO
REŠENO

PROPISI

- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV (Službeni glasnik RS, br. 90/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.6 UKINUTI KONTROLNE TRAKE I RACIONALIZOVATI RAD NA FISKALNIM KASAMA UNAPREĐENJEM SISTEMA FISKALIZACIJE

OPIS PROBLEMA

Pojedine odredbe Zakona o fiskalnim kasama (dalje: Zakon) i pratećeg Pravilnika o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načina vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase (dalje: Pravilnik) u praksi su se pokazale kao neracionalne, što otežava i poskupljuje poslovanje privrednih subjekata.

Postoji opšti konsenzus da su odredbe Zakona zastarele i da je Srbiji potreban novi unapređen model „fiskalizacije“. Izdvojićemo samo neke od problema u postojećem zakonu.

Članom 3. stav 2. Zakona je propisana obaveza evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalne kase i kada se usluga pruža fizičkom licu, a naknadu za pružene usluge snosi pravno lice, odnosno preduzetnik, i to nezavisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica i bezgotovinsko plaćanje). Ova obaveza nema svrhu, jer u knjigovodstvu postoje podaci da je usluga naplaćena (izvod sa računa kod poslovne banke), pa nema potrebe da se uplata od fizičkih lica za izvršene usluge evidentira dva puta (putem izvoda iz banke i putem fiskalne kase).

Štampanje fiskalnih dokumenata iz čl.12–15. Zakona vrši se u jednom primerku, uz koji se istovremeno štampa i njihov kompletan sadržaj, na kontrolnoj traci fiskalne kase, kopirnim putem ili putem dvostrukog štampača. Obveznik je dužan da kontrolnu traku i fiskalna dokumenta iz čl.13. i 14. Zakona čuva najmanje tri godine, što je rok za koji ne postoji razumno opravdanje.

Po čl.27. i 28. Zakona propisani su uslovi o fiskalizaciji, servisiranju i popravkama fiskalne kase. Pravilnikom je, u čl.12–14. propisana procedura fiskalizacije fiskalne kase koja je spora i iziskuje velike troškove za privredni subjekt.

PREDLOG REŠENJA

Unaprediti sistem fiskalizacije u Republici Srbiji u cilju racionalizacije i pojednostavljenja procesa za poslovanje privrede. Unapređenim sistemom omogućiti prikupljanje kvalitetnih podataka i informacija neophodnih za rad poreske uprave i inspekcija u cilju dodatnog smanjenja sive ekonomije.

Ukinuti obavezu štampanja kontrolne trake za fiskalne isečke (fiskalnih dokumenta po članu 12. Zakona).

Brisati odredbu iz člana 3. stav 2. Zakona, jer nema potrebe da se ista uplata dva puta evidentira.

PROPISI

- Zakon o fiskalnim kasama (Sl.glasnik RS 135/04 i 93/12)
- Pravilnik o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načina vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase (Sl.glasnik RS 140/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.7 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)

OPIS PROBLEMA

Uredbom o količini rashoda robe (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, propisano je da se rashod robe na koji se ne plaća PDV izražava u procentu od količine robe koja je u određenom poreskom periodu nabavljena, prerađena, proizvedena ili prodana. Količina rashoda se utvrđuje popisom koji je relativno složen i dugotrajan postupak, naročito za preduzeća i preduzetnike koji imaju širok asortiman dobara, proizvedenih ili prodatih.

Članom 3. stav 1. Uredbe je propisano da obveznik poreza na dodatu vrednost utvrđuje rashod neposredno pošto je nastao, ili redovnim ili vanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, tako što će se propisati da se rashodi utvrđuju samo na godišnjem nivou, a na osnovu podataka godišnjeg popisa. Skrećemo pažnju na to da bi korist od predložene izmene imao i Budžet Republike Srbije, jer bi poreski obveznici sve do kraja godine uplaćivali iznos PDV-a i na vrednost neupotrebljive robe, koja bi se otpisala tek na kraju godine (kreditiranje budžeta od strane poreskih obveznika).

Prema ranijim nalazima FREN-a obveznici PDV-a u Srbiji trenutno popisuju robu radi izuzimanja od PDV-a manjka na ime kala, rastura, kvara i loma u proseku 2,7 puta godišnje. Ako bi im bilo dozvoljeno da odbiju iznos manjka nastao tokom čitavog perioda od prethodnog popisa, troškovi vezani za obavljanje popisa smanjili bi se za oko 4,45 milijardi dinara (odnosno 43,2 miliona evra), ako bi obveznici PDV-a rešili da popisuju robu jednom godišnje.

PROPISI

- Član 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost (Službeni glasnik RS, br. 124/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.8 SMANJITI STOPU PDV-A NA REPROMATERIJAL ZA PROIZVODNJU LEKOVA U CILJU POVEĆANJA KONKURENTNOSTI DOMAĆE FARMACEUTSKE INDUSTRIJE

OPIS PROBLEMA

U skladu sa članom 23. stav 2. tačka 3. Zakona o porezu na dodatu vrednost, smanjena stopa PDV-a od 10 % se između ostalog primenjuje na lekove. Zakon međutim ne predviđa povlašćen tretman repromaterijala koji se koriste u proizvodnji lekova.

Ovakvim propisom su domaći proizvođači lekova oštećeni, budući da se materijali koji su neophodni za proizvodnju lekova oporezuju po opštoj stopi od 20%, što uzrokuje probleme sa likvidnošću domaćih proizvođača i smanjuje njihovu konkurentnost sa stranim proizvođačima i uvozniciima lekova. Ovakav tretman je destimulativan i za strana ulaganja u domaću farmaceutsku industriju.

Nametanjem obaveze plaćanja većeg PDV-a prilikom kupovine materijala i manjeg PDV-a prilikom prodaje gotove robe, poreski obveznik je u situaciji da svaki mesec zahteva povraćaj više plaćenog poreza, što je procedura koja značajno otežava njegovo poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Na osnovu opravdanog zahteva domaćih farmaceutskih kompanija, potrebno je izmeniti član 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost, tako što će se posle tačke 3) dodati nova tačka 3a) koja glasi:

„3a) repromaterijala za proizvodnju lekova, odnosno sirovi-
na koje se koriste u procesu proizvodnje lekova;“

PROPISI

· Član 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Službeni glasnik RS, br. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 83/15, 5/2016, 108/2016 i 7/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.9 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A PORESKOM OBVEZNIKU KOJI PRETEŽNO VRŠI PROMET ROBA U INOSTRANSTVO

OPIS PROBLEMA

Članom 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost propisano je da se više plaćen PDV, iskazan u poreskoj prijavi, vraća poreskom obvezniku najkasnije u roku od 45 dana, odnosno u roku od 15 dana od dana isteka roka za predaju poreske prijave koji pretežno vrši promet roba u inostranstvo. Ovaj rok je nepotrebno dug i utiče na smanjenje likvidnosti preduzeća.

Problem stvara i nepostojanje adekvatne analize rizika pa se većini obveznika koji se umesto za poreski kredit opredele za povraćaj PDV-a određuje terenska kontrola, koja stvara dodatnu administrativnu barijeru - produžava rok za povraćaj, jer je evidentan nedovoljan broj inspektora.

U okviru komponente sedam „Plaćanje poreza i doprinosa“ u godišnjem izveštaju Svetske banke „Doing business“ detaljno je analizirano prosečno vreme da se više plaćeni iznos PDV-a vrati poreskom obvezniku i u praksi to iznosi 14.7 nedelja, što značajno doprinosi lošijoj poziciji Srbije u ovoj oblasti.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost tako da se propiše kraći rok za povraćaj PDV-obveznicima koji pretežno vrše promet roba u inostranstvo. Predlažemo da se propiše rok od 5 dana.

Usvajanjem predloženog rešenja bi se poboljšala likvidnost izvoznika i smanjili njihovi rashodi po osnovu kamata na kredite, što je podsticajno za svaki privredni subjekat koji ostvaruje izvoz.

Poštovati rok od 45 dana za vraćanje više plaćenog PDV-a što je zakonski propisan i sasvim razuman rok imajući u vidu da se vreme računa od dana isteka roka za podnošenje poreske prijave, a ne od dana podnošenja poreske prijave. Dobar primer je Republika Hrvatska koja je uvela automatski povraćaj PDV-a za obveznike u najnižoj kategoriji rizika.

PROPISI

· Član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Službeni glasnik RS, br. 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 83/15, 5/2016, 108/2016 i 7/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.10 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJE PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I PROŠIRITI LISTU ULAGANJA NA KOJA SE ODNOSI OVA OLAKŠICA

OPIS PROBLEMA

Pre izmena iz 2013. godine, članom 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica bili su propisani slučajevi u kojima poreskom obvezniku može da se umanjiti poreska obaveza po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Ova olakšica je bila ograničena u visini iznosa i rokom:

- 1) poreskom obvezniku se priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 20% od izvršenog ulaganja, s tim što iznos nije mogao biti veći od 50% od obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje, dok se malom pravnom licu priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 40% od izvršenog ulaganja, s tim što iznos nije mogao biti veći od 70% od obračunatog poreza;
- 2) poreski obveznik, pri obračunu obaveze za porez na dobit preduzeća, morao je prvo da koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva ostvaren u tekućoj godini, a tek onda poreske kredite prenete iz ranijih godina.

Raniji naši predlozi su ukazivali na korisnost ukidanja ograničenja, odnosno da poreski kredit za ulaganja u osnovna sredstva za sva pravna lica i preduzetnike iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu, kao i da ima pravo da ga koristi bez vremenskog ograničenja.

Izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ova olakšica je potpuno ukinuta, a povećani su isključivo brojni postićaji kod novih ulaganja, čime su sve postojeće kompanije stavljene u nepovoljniji položaj nego ranije. Ovakvo stanje je za većinu privrednih subjekata neodrživo i pogubno, jer ne mogu da izdrže konkurenciju novoosnovanih privrednih subjekata, koji za razliku od njih imaju brojne podsticaje, niti uvoznika koji robu kupuju od inostanih proizvođača koji uživaju subvencije svojih matičnih država.

PREDLOG REŠENJA

Radi podsticanja ulaganja potrebno je izmeniti Zakon o porezu na dobit pravnih lica tako da se ponovo propišu poreski krediti za ulaganja u osnovna sredstva i to:

- 1) da poreski kredit za sva pravna lica i preduzetnike, poreske obveznike, iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu;
- 2) da poreski obveznik ima pravo da koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva iz prethodnih godina bez vremenskog ograničenja, odnosno najkraće u narednom roku od pet godina, što je rok uobičajen u uporednoj pravnoj praksi. Alternativno, izmeniti navedene odredbe, tako da se propiše da se poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koristi redosledom po kome je nastalo pravo na poreski kredit.

Ovakvim rešenjem bi se stimulisali poreski obveznici da vrše značajnija ulaganja u osnovna sredstva i u modernizaciju procesa rada.

POJAŠNJENJE STATUSA PREPORUKE:

Izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ukinuti su poreski podsticaji postojećim privrednim subjektima u vidu poreskih kredita na ime ulaganja u osnovna sredstva, a uvedeni su podsticaji za ulaganja većeg obima, čime su privredni subjekti koji nemaju mogućnost za veća ulaganja i otvaranja većeg broja novih radnih mesta u relativno kratkom roku, dovedena u neravnopravan položaj, pre svega u odnosu na nove investitore. Naime, postojeći domaći privredni subjekti ne mogu da izdrže konkurenciju novoosnovanih privrednih subjekata, koji za razliku od njih imaju brojne podsticaje. Takođe su u neravnopravnom položaju sa uvoznicima koji robu kupuju od inostanih proizvođača koji uživaju subvencije svojih matičnih država.

U praksi ovakav pravni okvir stimuliše fingiranje novih privrednih subjekata, od strane već aktivnih investitora, umesto povećanje postojećih biznisa, što dodatno komplikuje poslovanje, ali i pravnu sigurnost kooperanata takvih investitora.

PROPISI

· Brisani član 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Službeni glasnik RS, broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/14 - dr. zakon, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.11 UJEDNAČITI PRAKSU PORESKE KONTROLE U SLUČAJU ZAHTEVA ZA POVRAT VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA

OPIS PROBLEMA

Kada je u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit iskazana preplata, Poreska uprava vrši povrat više plaćenog poreza tek pošto izvrši prethodnu kontrolu, ali ponekad traži da izvrši kontrolu poslovanja za protekih pet godina, iako pravo PU za proveru zahteva poreskog obveznika da traži povrat preplaćenog poreza na dobit uopšte nije utvrđeno u zakonu. Ovo se od strane poreskih obveznika shvata kao svojevrsan pritisak da odustanu od svog zahteva za povrat više plaćenog poreza.

PREDLOG REŠENJA

Ujednačiti praksu postupanja Poreske uprave kako bi se podnosiocu zahteva uvek na njegov zahtev, bez postavljanja dodatnih uslova, omogućilo da koristi zakonsko pravo na povrat više plaćenog poreza na dobit.

Smatramo da je postojeće zakonsko rešenje dobro, s obzirom da je jasno predviđeno pravo poreskog obveznika na povrat više plaćenog poreza na dobit uz prethodno podnošenje zahteva Poreskoj upravi. Međutim, imajući u vidu pomenu tu praksu prvostepenih organa Poreske uprave, predlažemo donošenje uputstva na nivou Poreske uprave uz saglasnost Ministarstva finansija kojim bi se jasno obavezali prvostepeni organi Poreske uprave na jednoobrazno postupanje i izričito poštovanje ove norme bez prethodne ili naknadne provere poreskih obveznika, osim ako u postupku analize rizika postoje indikatori koji ukazuju na nepravilno postupanje, što samo podnošenje zahteva za povraćaj više plaćenog poreza ne sme biti.

PROPISI

Član 66. stav 3. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Službeni glasnik RS, broj 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/2013, 68/14 - dr. zakon, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.12 UJEDNAČITI KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPIU OBRAČUNA

OPIS PROBLEMA

Za osnovicu obračuna visine poreza na prihode od samostalne delatnosti – paušalno oporezivanje poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, za paušalno oporezovanog poreskog obveznika propisana je prosečna bruto zarada po zaposlenom ostvarena na teritoriji Republike, koja se kao podatak preuzima od Zavoda za statistiku. Međutim, nakon toga se na osnovicu primenjuju kriterijumi za umanj enje/ uvećanje osnovice, koje svaka filijala Poreske uprave različito tumači i primenjuje. Posledica su ogromne razlike i nelogičnosti u finalnim iznosima koje slične radnje plaćaju u različitim gradovima i opštinama.

Pojedini kriterijumi iz člana 6. Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti – na primer, "ostale okolnosti koje utiču na poslovanje", "tržišni uslovi poslovanja" ili "poslovna reputacija preduzetnika" su nejasni i omogućuju preširoka tumačenja. Poređenjem poreskih rešenja različitih lokalnih filijala Poreske uprave može se zaključiti da se u pojedinim gradovima višestruko bolje razvijemosti i životnog standarda osnovica često umanjuje, dok se ne umanjuje u gradovima i opštinama izuzetno lošeg standarda građana, niže stope zaposlenosti i lošije infrastrukture.

Paradoksalno je i da se osnovica oporezivanja uvećava za po 10% za svakog novozaposlenog radnika, imajući u vidu da preduzetnik ima dodatne troškove oko svakog novozaposlenog (plaća zaradu, poreze i doprinose). Nedopustivo je i da kriterijum "poslovna reputacija preduzetnika" rezultira bilo kakvim, a svakako ne trostrukim povećanjem oporezivanja, kao što je propisano u članu 6. stav 1. tačka 7) podtačka 1. Uredbe.

Ovakva praksa je destimulativna za preduzetništvo i zapošljavanje, što je potpuno suprotno proklamovanom cilju Vlade RS.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti, tako što će se propisati jasni kriterijumi za oporezivanje paušalnih obveznika, koji će biti temeljeni na ekonomskoj snazi poreskog obveznika i ujednačeno tumačeni na celoj teritoriji zemlje.

Alternativno, preciznim uputstvima Poreske uprave je moguće prevazići trenutnu praksu u oporezivanju paušalnih poreskih obveznika koja je više nego apsurdna.

U oba slučaja, kao izvor dobre prakse koju samo treba prilagoditi domaćim propisima preporučujemo Uputstvo Ministarstva finansija, Poreske uprave Republike Hrvatske pod nazivom: „Paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti, obrta, poljoprivrede i šumarstva“.

Predlažemo i da se razmotri mogućnost da se lokalnoj poreskoj administraciji omogući veći uticaj na ovu vrstu oporezivanja, s obzirom da je u pitanju ustupljeni prihod.

Vlada Republike Srbije je na sednici održanoj 25. avgusta 2017. donela Uredbu o izmenama i dopunama Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti, koja je objavljena u „Sl. glasniku RS, broj 80/17“.
Uzimajući u obzir obim izmena i činjenicu da nisu usvojeni svi predlozi, evidentiraćemo da je preporuka samo delimično rešena.

PROPISI

· Uredba o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti (Sl. glasnik RS, br. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002, 23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013, 119/2013, 135/2014, 80/2017 i 98/2017)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.13 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U PRIMENI ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

OPIS PROBLEMA

Novčane kazne propisane članom 46. Zakona o računovodstvu i reviziji, za pravna lica koja postupaju suprotno odredbama tog zakona bile su veoma visoke, nezavisno od toga da li se radi o malom, srednjem ili velikom pravnom licu.

Nasuprot tome, članom 47. Zakona o računovodstvu propisane su niže novčane kazne za preduzetnike, koji poslovne knjige vode po odredbama ovog zakona.

Imajući u vidu da je poslovanje malih pravnih lica po obimu i složenosti relativno slično poslovanju preduzetnika, trebalo bi ih izjednačiti i po pitanju novčanih kazni za nepostupanje po odredbama Zakona o računovodstvu.

I pored toga što je u julu 2013. godine donet nov Zakon o računovodstvu, taj zakon na potpuno isti način uređuje kaznenu politiku kao što je to činio član 68. i 69. Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.glasnik RS 46/06, 111/09 i 99/11). Dodatno, umesto da se uvaži preporuka i smanji minimalna kazna za mala pravna lica, ista se povećava 20 puta i za preduzetnike. U smislu navedenog ova preporuka nije sprovedena, iako je donet potpuno nov zakon koji uređuje računovodstvo.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 46. Zakona o računovodstvu u smislu da se i za mala pravna lica propišu niže novčane kazne, kao i za preduzetnike, kao i člana 47. u kome treba smanjiti minimalne novčane kazne.

Kaznenu politiku Zakona o računovodstvu treba prilagoditi stvarnoj ekonomskoj snazi malih pravnih lica i preduzetnika. U tom smislu, naročito ukazujemo na visoke maksimalne kazne predviđene za kažnjavanje u prekršajnim postupcima i postupcima po privrednim prestupima.

Kao meru zaštite malih pravnih lica predlažemo smanjenje minimalnih propisanih kazni (100.000 dinara) i potpuno izjednačavanje visine kazni za mala pravna lica i preduzetnike za period od pet godina počev od dana osnivanja malog pravnog lica.

PROPISI

· Član 46. i 47. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS, br. 62 od 16. jula 2013)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.14 SMANJITI POREZ I DOPRINOSE NA ZARADE

OPIS PROBLEMA

Član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisuje visoke stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi na zaradu (26% za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, 10,3% za obavezno zdravstveno osiguranje i 1,5% za osiguranje za slučaj nezaposlenosti), a član 16. Zakona o porezu na dohodak građana propisuje da se zarada oporezuje po stopi od 10%. Osnovica za obračun je bruto zarada, tako da ona sadrži porez i doprinose koji se plaćaju iz zarade (s obzirom na to da je zarada tako definirana članom 105. stav 2. Zakona o radu), pa ove obaveze u odnosu na neto zaradu koja se isplaćuje zaposlenom realno iznose oko 63%.

Ovako visoke obaveze su za poslodavce prevelik teret, što je povezano sa povećanjem sive ekonomije i nekonkurentnošću poslodavaca koji prijavljuju zaposlene i uplaćuju ove obaveze na pun iznos zarade koju im isplaćuju. Takođe je prisutan trend da poslodavci radnike, a naročito menadžment isplaćuju u manjem delu kroz zaradu, a u većem delu kroz isplate koje vrše iz podignute dividende, koja je po Zakonu o porezu na dohodak građana oporezovana po stopi od 15%.

Kako bi se eliminisala siva ekonomija, a poslodavcima koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zaposlenima omogućilo konkurentno poslovanje, neophodno je da se smanji visina poreza i doprinosa na zaradu. U suprotnom će se naplata po ovim osnovama kontinuirano smanjivati, jer će deo privrede iz legalnih tokova prelaziti u zonu sive ekonomije, dok će privredni subjekti koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zbog nekonkurentnosti ili smanjivati obim poslovanja ili gasiti poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i član 16. Zakona o porezu na dohodak građana tako što će se smanjiti stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi i porezi na zaradu za najmanje 30% u odnosu na sada važeće stope za najniže zarade uz uvođenje progresivnog oporezivanja zarade izmenom Zakona o porezu na dohodak građana.

Predložimo i smanjenje minimalne osnovice za obračun doprinosa kod zaposlenih na nepuno radno vreme.

Usvajanjem ove preporuke opterećenja na isplatu zarada biće usklađena sa uporednom evropskom praksom, što će poslodavcima omogućiti konkurentnost na tržištu EU.

PROPISI

- *Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Službeni glasnik RS, br. 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 5/2015, 112/2015, 5/2016 i 7/2017)*
- *Zakon o porezu na dohodak građana (Službeni glasnik RS, br. 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/2013, 57/2014, 5/2015, 112/2015, 5/2016 i 7/2017)*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.15 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE

OPIS PROBLEMA

Složena procedura eksproprijacije zemljišta otežava, a često u potpunosti blokira velike građevinske investicije – izgradnju saobraćajne infrastrukture, energetskih objekata i velikih industrijskih objekata. Eksproprijaciju čine tri postupka koji se ne mogu voditi uporedo i zbog toga mogu trajati godinama:

- postupak utvrđivanja javnog interesa (član 20. Zakona o eksproprijaciji), koji sprovodi Vlada RS, gde je dozvoljeno pokrenuti upravni spor;
- postupak eksproprijacije (čl.25–36. Zakona), koji sprovodi opštinska uprava, gde je dozvoljeno izjaviti žalbu ministarstvu nadležnom za finansije i nakon toga voditi upravni spor;
- postupak za određivanje naknade (čl.56–62. Zakona), koji sprovodi opštinska uprava, odnosno sud ako se visina naknade ne može utvrditi sporazumno.

Eksproprijaciju posebno komplikuje i odugovlači član 34. Zakona koji propisuje da korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posed ekspropisane nepokretnosti danom pravosnažnosti odluke o naknadi. U praksi to znači pravosnažnost sudske odluke o visini naknade za eksproprijaciju u parnici, koja može trajati izuzetno dugo i stopirati celokupnu investiciju, zbog nerealno postavljenog zahteva vlasnika jedne jedine parcele. Ovakvo rešenje nema opravdanje, naročito imajući u vidu obavezu korisnika eksproprijacije iz člana 28. Zakona da podnese garanciju banke na iznos dinarskih sredstava potrebnih za obezbeđenje naknade za ekspropisiranu nepokretnost.

Zastareli koncept Zakona koji propisuje da se eksproprijacija može vršiti isključivo u korist države, lokalne samouprave, javnih preduzeća, privrednih društava sa većinskom državnim kapitalom i sl. blokira ozbiljne investicije u oblasti infrastrukture i energetike, koje Vlada navodno priželjkuje. Takav koncept u velikom broju slučajeva nameće neustavno rešenje da sa lex specialisom samo određeni investitori uvode u kategoriju korisnika eksproprijacije, kao i da im se istim zakonom uzgred dodeljuju i neke druge neuobičajene povlastice.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 8. Zakon o eksproprijaciji tako da se proširi krug korisnika eksproprijacije, tj. omogućiti eksproprijaciju u korist svih pravnih lica, jer sva pravna lica, bez obzira na to u čijem su vlasništvu, mogu sprovoditi javni interes. Ovo rešenje je poznato u EU, a Hrvatska je čak priznala ovo pravo i fizičkim licima.

Izmeniti član 34. i 35. Zakona o eksproprijaciji tako da se stupanje u posed ekspropisane nepokretnosti omogući korisniku eksproprijacije odmah po konačnosti rešenja o eksproprijaciji. Omogućiti da se službenost može uspostaviti i u korist pravnih lica, a ne samo države, lokalne samouprave, preduzeća u njihovom vlasništvu i fizičkih lica.

PROPISI

· Zakon o eksproprijaciji (Sl. glasnik RS, br. 53/95, 23/01, 20/09 i 55/2013 i 106/2016)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.16 USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UNAPREDITI PREDVIDIVOST TAKSI I NAKNADA

OPIS PROBLEMA

Ministarstvo finansija je već duže vremena saglasno sa potrebom da se okonča izrada Nacrta zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Proklamovani cilj donošenja ovog zakona je onemogućavanje nekontrolisanog uvođenja parafiskalnih nameta. Ovaj cilj treba postići normom koja bi bila sastavni deo tog zakona i propisivala bi da sve finansijske obaveze koje nosioci javnih ovlašćenja naplaćuju privredi, a nisu porez ni takse, mogu da budu propisane isključivo tim zakonom.

Dodatno, Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge, koji je usvojen u februaru 2013. godine, nije proizveo efekte na smanjenje troškova koje privreda i građani plaćaju u postupcima pred republičkim organima.

Propisana metodologija je nepotpuna, jer ne daje dovoljno precizne parametare za utvrđivanje troškova koji mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge, niti jasnu metodologiju kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost. Takođe, Pravilnik ne uvažava ni različitost organizacije poslovanja različitih pružalaca javnih usluga i njihov pravni status (državni organi, organi lokalne samouprave, javna preduzeća, preduzetnici...), pa je u praksi njegova primena nemoguća.

Iz navedenih razloga propisana metodologija ne daje mogućnost sprovođenja kontrole da li su takse i naknade pravično odmerene.

Podsećamo da član 17. Zakona o budžetskom sistemu propisuje pravilo da visina takse mora biti primerena troškovima pružanja javne usluge i da ne može biti utvrđena kao procenat od promenjive osnovice, što se ne može ostvariti prema važećem Pravilniku.

PREDLOG REŠENJA

Usvojiti sistemsko rešenje u okviru Ministarstva finansija kako bi se obezbedili uslovi za uspostavljanje elektronskog i javno dostupnog Registra neporeskih nameta, tako što bi se izmenama Zakona o budžetu i usvajanjem Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara propisalo da je uslov za naplatu konkretne nominalne takse/naknade za javnu uslugu/javno dobro, kako na republičkom, tako i na lokalnom nivou, registracija te takse, odnosno naknade u taj Registar. Ovaj mehanizam bi omogućio da se prilikom „registracije“ konkretne nove takse, odnosno naknade za javno dobro, kao i prilikom njene izmene, kontroliše da je novčana obaveza odmerena u skladu sa zakonom.

Intenzivirati rad na usvajanju Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Ustanoviti jasne definicije naknada, taksi, zakupa, licenci, dozvola i dr. kako bi se osigurala dosledna primena Zakona o budžetskom sistemu i u potpunosti obuhvatile sve naknade i ukinule duple naknade budućim Zakonom o naknadama.

Dopuniti Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge tako da se propiše precizna metodologija za utvrđivanje visine taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoci javnih usluga, tako da ta metodologija bude primenjiva na sve pružaoce javnih usluga i da se precizno propiše koji troškovi mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge, kao i jasnu metodologiju kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost. Obezbediti mehanizam za proveru usklađenosti sa Pravilnikom taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoci javnih usluga.

PROPISI

- *Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge (Sl. glasnik RS 14/13, 25/13 i 99/13)*
- *Svi propisi koji uređuju naknade za korišćenje javnih dobara*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.17 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

U procedurama koje sprovodi Služba za katastar nepokretnosti Republičkog geodetskog zavoda Republike Srbije, pored naknada za korišćenje podataka i usluge utvrđene svojom tarifom, insisitira i na plaćanju republičke administrativne takse.

Članom 30. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 65/13) propisano je da prestaju da važe odredbe tarifnih br. 216, 217. i 218. Tarife republičkih administrativnih taksi, iz Zakona o republičkim administrativnim taksama, čime su troškovi korisnika tih usluga smanjeni.

Pravilnikom o visini takse za pružanje usluga Republičkog geodetskog zavoda (Sl.glasnik RS 116/13), naknada za usluge RGZ je terminološki usklađena za Zakonom o budžetskom sistemu tako što je nazvana taksom.

Međutim i dalje se u svim postupcima pred RGZ-om, pored taksi propisanih Pravilnikom koji je doneo direktor RGZ-a, naplaćuje i republička administrativna taksa od 290,00 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife republičkih administrativnih taksi iz Zakona o republičkim administrativnim taksama.

Dakle, stranke naknadu za istu uslugu plaćaju i RGZ-u i Republici Srbiji u budžet, što je nedopustivo imajući u vidu odredbu člana 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu kojom je izričito propisano da se za jednu javnu uslugu može naplaćivati samo jedna taksa.

PREDLOG REŠENJA

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o budžetskom sistemu, izmeniti Tarifu koja je sastavni deo Zakona o republičkim administrativnim taksama tako što će se propisati da se tarifni broj 1 ne naplaćuje u postupcima pred RGZ-om.

Potrebno je aktom nadležnog organa naložiti usklađivanje postupanja Republičkog geodetskog zavoda sa članom 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu i ukinuti praksu naplate dvostrukih taksi za istu javnu uslugu. Pošto RGZ naplaćuje taksu u skladu sa članom 174. Zakona o državnom premeru i katastru, ne može se napalaćivati po istom osnovu taksa u skladu sa Zakonom o republičkim administrativnim taksama.

U prethodnom izdanju Sive knjige ova preporuka je evidentirana kao Delimično rešena. U junu 2013. Ministarstvo finansija je ispravilo propust i obrisalo je celu glavu XXVII Tarife iz Zakona o republičkim administrativnim taksama, koja je uređivala administrativne takse za upis u Katastar. Međutim, u postupcima pred RGZ-om i dalje se naplaćivala republička administrativna taksa od 290 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife. Poslednjim Izmenama i dopunama Zakona o republičkim administrativnim taksama ovaj problem je u potpunosti rešen.

REŠENO

PROPISI

· Zakon o republičkim administrativnim taksama (Sl.glasnik RS 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 83/15, 112/15, 50/16, 61/17 i 113/17)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.18 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ

OPIS PROBLEMA

Za preduzeće koje se bavi razvojem softvera ili promocijom proizvoda, neophodan je uzorak (hardver) koji se uvozi iz inostranstva. Takva roba se privremeno uvozi, a privremeni uvoz ima ograničeno trajanje. Ukoliko postoji potreba da takva roba ostane duže od roka na koji je odobren privremeni uvoz, postoji obaveza da se ona ocarini i konačno uveze u zemlju. Za carinjenje je neophodno pribaviti RSO sertifikat. Glavni problem je što pribavljanje ovog sertifikata zahteva vreme i novac, tako da privrednici često pribegavaju tome da uzorke vraćaju nazad u inostranstvo, pa ponovo obavljaju privremeni uvoz, što stvara dodatne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti carinske propise na način da se omogući veća fleksibilnost u režimu privremenog uvoza, a prilikom uvoza praviti razliku da li se neki proizvod uvozi zbog dalje prodaje u Srbiji ili ne.

Omogućiti uvoz bez sertifikata kad proizvod nije namenjen daljoj prodaji.

PROPISI

- Carinski zakon (Sl.glasnik RS 18/10, 111/12, 29/15 i 108/16)
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti (Sl.glasnik RS 36/09)
- Tehnički propisi koji uređuju standarde

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.19 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-A

OPIS PROBLEMA

Stavom 7. člana 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji otežan je postupak brisanja privrednih društava i preduzetnika iz Registra privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre (APR), jer se prethodno mora pribaviti i istovremeno sa predajom registracione prijave brisanja privrednog društva, odnosno preduzetnika, predati dokaz o prestanku poreskih obaveza – poresko uverenje, koje izdaje Poreska uprava, a koji ne sme biti stariji od pet dana. S obzirom da poresko uverenje izdaju i lokalna i republička poreska administracija, dešava se često da zbog kratkog roka važenja poreskog uverenja (5 dana), istekne jedno poresko uverenje, dok drugo pristigne (poreska administracija ima rok od 15 dana da izda uverenje).

Izmena člana 29. Zakona, novim st. 9. i 10. propisano je da APR ne može da izvrši brisanje privrednog subjekta iz Registra, niti da registruje statusne promene i vrši promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod privrednog subjekta vršiti poreska kontrola, pa sve do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena, ma koliko ta kontrola trajala. Ove odredbe su u direktnoj koliziji sa čl. 58, 83. i 84. Ustava, jer se njima ugrožavaju prava na slobodu preduzetništva i korišćenje imovine. Ove odredbe ne mogu dati rezultate u borbi protiv tzv. „fantomskih firmi“, već će samo negativno uticati na priliv investicija.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i to:

- U stavu 7. rok od 5 dana važenja poreskog uverenja produžiti na 15 dana;
- Stavove 9. i 10. obavezno staviti van snage, jer se njihovom primenom neosnovano komplikuje gašenje poslovanja i zbog toga što su te odredbe neustavne.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16 i 108/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.20 PROMENITI PRAKSU INSPEKCIJSKOG NADZORA U UGOSTITELJSKIM I DRUGIM OBJEKTIMA

OPIS PROBLEMA

U nekim slučajevima inspeksijske kontrole u ugostiteljskim i drugim objektima karakteriše neprihvatljiva praksa u pogledu poštovanja zakonitosti i ostvarivanja prava poreskih obveznika.

Član 131. i 132. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji govore o zabrani obavljanja delatnosti, prvi u toku poreske kontrole, kada organ „može“ izreći ovu meru, a drugi član predviđa donošenje ove mere ako obveznik ne postupi po rešenju o otklanjanju nepravilnosti.

Podsećamo da se u poreskoj kontroli, pored Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, primenjuju Zakon o inspeksijskom nadzoru, Zakon o opštem upravnom postupku i Zakon o državnoj upravi i da odredbe tih zakona treba i u praksi da se sprovode. Ovi zakoni, pored ostalog, propisuju obavezu sprovođenja inspeksijskih kontrola: u skladu sa načelom srazmernosti mera koje se izriču u postupanju inspekcije i to srazmernost rizicima, nezaklonitosti i šteti koju prouzrokuje protivpravno ponašanje; uz izricanje blaže mere kojom se postižu svrha i cilj zakona, jer cilj nije zatvaranje privrednih subjekata u svakom slučaju i za svaku nepravilnost, a posebno kada su u pitanju mali, bagatelni iznosi (neznatan rizik, mali značaj), nego uspostavljanje zakonitog poslovanja, gde se mere primenjuju postepeno - prvo blaže mere, pa ako one ne urode plodom poseže se za strožijim merama. Zabrana rada je mera koja se izriče samo ako druge mere ne daju efekte, osim izuzetno ako je u pitanju protivpravno ponašanje koje prouzrokuje štetu ili uznemirenje javnosti većeg obima, kao i u slučaju sankcionisanja poslovanja subjekata koji nisu registrovali poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti u praksi da se pri vršenju inspeksijskog nadzora ne zaustavlja proces rada, kako bi se predupredilo nanošenje štete poreskom obvezniku.

Inspeksijska kontrola ne sme značiti automatsku kaznu, a najmanje prva inspeksijska kontrola mora biti savetodavna, sa konstatovanjem uočenih nepravilnosti i rokom za njihovo otklanjanje.

Mera zatvaranja ugostiteljskih i drugih objekata na 7, odnosno 14 i duže dana, sama po sebi je kontraproduktivna, jednako za državu i za preduzetnika, zaposlene i sve dobavljače u lancu PDV-a.

Propisati da se mera zatvaranja ugostiteljskog objekta primenjuje samo izuzetno – zbog ugrožavanja zdravlja ljudi ili zbog vršenja poreskih prekršaja u povratu, a u vezi sa obavljanjem delatnosti u konkretnom ugostiteljskom objektu, odnosno ako postoji znatna opasnost po javni interes.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16 i 108/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.21 USPOSTAVITI UZAJAMNOST VRAĆANJA PDV-A IZMEĐU SRBIJE I DRUGIH ZEMALJA

OPIS PROBLEMA

Pravna lica iz Srbije ne mogu izvršiti povrat inostranog PDV-a iz Italije, Mađarske, Češke, Poljske, Grčke, Rumunije, Španije i Portugalije zbog toga što Srbija sa pomenutim državama nije uspostavila odnose uzajamnosti u vezi vraćanja PDV-a. Ova vrsta sporazuma se zaključuje razmenom pisama dvaju ministarstava finansija, bez parlamentarne procedure. Nemogućnost vraćanja inostranog PDV-a direktno utiče na smanjenje konkurentnosti srpske privrede, a na posredan način negativno utiče i na prihode budžeta.

U okviru postojećeg sporazuma o uzajamnosti sa Turskom, turski kamioni ne mogu da izvrše povrat PDV-a, koji plaćaju za putarinu u Srbiji, što značajno umanjuje konkurentnost Koridora 10 u odnosu na Koridor 4 koji ide preko Rumunije i Bugarske, a na posredan način negativno utiče na budžetske prihode.

Pravna lica iz Francuske, Bugarske, Irske, Švedske, Finske, Norveške, Luksemburga i Holandije ne mogu izvršiti povrat PDV-a iz Srbije, iako srpska pravna lica imaju pravo na povrat PDV-a iz navedenih država. Ovo u velikoj meri direktno utiče na negativan stav stranih investitora u pogledu ulaganja u Srbiju.

Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV je van vremena i donosi direktnu štetu budžetu Srbije kao i srpskim firmama iz oblasti poslova revizije, računovodstva i poreskog savetovanja.

PREDLOG REŠENJA

Pokrenuti proceduru uspostavljanja bilateralne uzajamnosti u vezi sa vraćanjem PDV-a sa Italijom, Mađarskom, Češkom, Poljskom, Rumunijom, Grčkom, Španijom i Portugalijom slanjem pisma ministarstvima finansija ovih zemalja u kojem se predlaže uspostava uzajamnosti o vraćanju PDV-a sa Srbijom.

Ministarstvo finansija treba da svoju odluku o uspostavi uzajamnosti sa Turskom dopuni na način "da turski kamioni mogu izvršiti povrat PDV-a za troškove plaćene putarine".

Ministarstvo finansija treba da uniteralno proglasi uzajamnost u vezi sa vraćanjem PDV-a sa Francuskom, Bugarskom, Irskom, Švedskom, Norveškom, Finskom, Luksemburgom i Holandijom.

Ministarstvo finansija treba da izmeni Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV tako da:

- se uplata novca od refundiranog PDV-a isplaćuje isključivo u dinarima na nerezidentni račun stranog pravnog lica kao podnosioca zahteva, odnosno na dinarski račun zastupnika stranog pravnog lica;
- zastupnik stranog pravnog lica može biti isključivo pravno lice koje je registrovano u Srbiji.

PROPISI

- *Izjave Ministarstva finansija u skladu sa čl. 53. Zakona o porezu na dodatnu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14, 142/14, 5/15, 83/15, 5/16, 108/2016 i 7/2017).*
- *Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV (Sl.glasnik RS 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12 i 74/13)*

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.22 ELIMINISATI POTVRDU O OSLOBOĐENJU OD PLAĆANJA AKCIZE PO OSNOVU MEĐUNARODNOG UGOVORA

OPIS PROBLEMA

U članu 9. Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja akcize na proizvode koje proizvođač, odnosno uvoznik prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, kao i na derivate nafte, biogoriva i biotečnosti koji se prodaju na osnovu međunarodnog ugovora, propisana je obaveza da obveznik akcize mora svaka tri meseca da dostavlja nadležnoj Poreskoj upravi, između ostalog, potvrde o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora.

Ova obaveza predstavlja suvišno administriranje i dupliranje dokumentacije zato što prema članu 7. Pravilnika, ove potvrde izdaje Poreska uprava – Centrala, pa je nepotrebno da ih obveznik ponovo dostavlja istom organu državne uprave.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 9. Pravilnika tako što će se ukinuti obaveza obveznika akcize da nadležnoj Poreskoj upravi dostavlja potvrdu o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora.

PROPISI

- Član 9. Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja akcize na proizvode koje proizvođač, odnosno uvoznik prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, kao i na derivate nafte, biogoriva i biotečnosti koji se prodaju na osnovu međunarodnog ugovora (Sl.glasnik RS 41/09 i 56/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.23 POJEDNOSTAVITI IZVEŠTAVANJE MINISTARSTVA FINANSIJA U VEZI SA OBAVEZNIH REZERVAMA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

OPIS PROBLEMA

U Uredbi o visini, načinu obračuna, plaćanja i raspolaganja naknadom za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, u članu 11. stav 2. propisana je obaveza dostavljanja obrazaca N-2 i N-3 Ministarstvu rudarstva i energetike i u elektronskoj i u pisanoj formi. Propisivanje obaveze dostavljanja na oba načina predstavlja suvišno administriranje svakog meseca, a ne doprinosi povećanju efikasnosti obrade podataka od strane Ministarstva.

U istoj Uredbi, u članu 12. propisano je da je obveznik naknade za obavezne rezerve dužan da Ministarstvu rudarstva i energetike svakog meseca dostavlja obrazac N-4 – Izveštaj o uplatama naknade za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte. Ova obaveza je suvišna, jer nije jasno zašto je Ministarstvu bitno preko koje banke je plaćena naknada, a osim toga, ovaj podatak, kao i datum uplate može da dobije od Uprave za trezor u Ministarstvu finansija na čiji račun se uplaćuje naknada.

PREDLOG REŠENJA

Propisati samo jedan način dostavljanja obrazaca N-2 i N-3, ili u pisanoj formi ili elektronski.
Brisati član 12. Uredbe.

PROPISI

· Član 11. stav 2. i član 12. Uredba o visini, načinu obračuna, plaćanja i raspolaganja naknadom za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte (Sl.glasnik RS 108/14 i 53/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.24 PRILAGODITI OBAVEZAN GODIŠNJI POPIS IMOVINE I OBAVEZA POTREBAMA PRIVREDNIH DRUŠTAVA

OPIS PROBLEMA

Prema članu 16. Zakona o računovodstvu pravna lica i preduzetnici su obavezni da vrše popis imovine i obaveza i da usklađuju stanje u knjigama sa stanjem po popisu na kraju svake poslovne godine bez obzira na materijalnost, rizik za kompaniju i značaj tih bilansnih linija na poslovanje samog društva. Pored popisa imovine i obaveza, pravno lice, odnosno preduzetnik vrši popis i usklađivanje stanja i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promene prodajnih cena proizvoda i robe u maloprodajnom objektu, statusne promene, otvaranja/zaključenja postupka stečaja i likvidacije pravnog lica, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Ovako propisan obavezni godišnji popis iziskuje angažovanje ogromnih resursa (ljudskih i novčanih) za velika i srednja privredna društva, pošto ona imaju veliki broj stavki imovine, što dodatno opterećuje sprovođenje popisa, a ne generiše dodatnu vrednost, niti obezbeđuje veću transparentnost.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o računovodstvu tako što će se ukinuti obaveza pravnih lica i preduzetnika da na kraju svake poslovne godine vrše popis imovine i obaveza, osim popisa zaliha, te im omogućiti da internim aktom propišu kada će se popis imovine i obaveza vršiti, odnosno tako što će se produžiti taj rok sa sadašnjih godinu dana na rok od pet godina, u zavisnosti od značaja, materijalnosti i rizika koji nosi svaka bilansna stavka imovine i obaveza.

Napominjemo da je u stavu 4. člana 16. Zakona o računovodstvu prepoznata mogućnost redih popisa u periodu najduže do pet godina, ali je takva mogućnost propisana samo za popise knjiga, filmova, arhivske građe i slično.

PROPISI

· Član 16. Zakona o računovodstvu (Sl.glasnik RS 62/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.25 POJEDNOSTAVITI NAPLATU POREZA PO ODBITKU

OPIS PROBLEMA

Izmenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ustanovljen je porez po odbitku koji se koristi ili će se koristiti na teritoriji Srbije. Na ovaj način, pored već postojećeg poreza po odbitku od 25% na usluge koje su pružene od strane rezidenata iz zemalja sa preferencijalnim poreskim sistemom, prošireno je dejstvo poreza po odbitku.

Međutim, ovu mogućnost opterećuje obaveza poreskog obveznika da prilikom svake isplate koja je predmet poreza po odbitku mora da podnese poresku prijavu uz prilaganje potvrde o rezidenstvu. U slučaju svakodnevnih isplata, administrativno je zahtevno da se za svaku isplatu podnosi prijava i potvrda o rezidentnosti, posebno zato što je u toku godine za jednog primaoca prihoda moguć značajan broj isplata.

Ovakva praksa je suprotna članu 9. i 103. novousvojenog Zakona o opštem upravnom postupku koji svim imaočima javnih ovlašćenja izričito zabranjuju da od stranaka traže podatke koji su neophodni za njenu identifikaciju i dokumente koji potvrđuju činjenice o kojima se vodi službena evidencija.

PREDLOG REŠENJA

Nadležni organ treba da izda uputstvo kojim nalaže da se u poreskim postupcima potvrda o poreskom rezidenstvu pribavlja službenim putem, u skladu sa čl. 9. i 103. Zakona o opštem upravnom postupku.

PROPISI

· Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl.glasnik RS 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.26 OLAKŠATI SPOLJNOTRGOVINSKO POSLOVANJE ZA PREDUZEĆA SA DRŽAVNIM KAPITALOM

OPIS PROBLEMA

Prilikom prenosa potraživanja i dugovanja nastalih u spoljnotrgovinskom poslovanju javna preduzeća i pravna lica sa državnim kapitalom moraju da obezbede saglasnost Vlade Republike Srbije.

Takođe, rezidenti – pravna lica mogu nerezidentima odobravati finansijske zajmove ili im davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu, u oba slučaja pod uslovom da je nerezident – dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta. Ali, rezident – javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može obavljati gore navedene poslove samo na osnovu saglasnosti Vlade Republike Srbije.

Saglasnost Vlade u spoljnotrgovinskom poslovanju zahteva značajno vreme i usporava proces. Na ovaj način se rezidenti Republike Srbije dovode u neravnotežan položaj u odnosu na rezidente EU.

PREDLOG REŠENJA

Brisati stav 3. u članu 23. Zakona o deviznom poslovanju (Sl.glasnik RS 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14) i na taj način ukinuti saglasnost Vlade za prenos potraživanja i dugovanja nastalih u spoljnotrgovinskom poslovanju, kao i za odobravanje finansijskih zajmova i za davanje jemstva i drugih sredstava obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu, ukoliko je nerezident – dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta za preduzeća sa državnim kapitalom ili izmeniti tu odredbu tako što će se obaveza pribavljanja saglasnosti Vlade propisati isključivo za pravna lica sa većinskom državnim kapitalom. U slučaju opstanaka ove obaveze, u cilju efikasnijeg poslovanja pravnih lica sa većinskim državnim kapitalom, potrebno je propisati rok u kome se ova saglasnost izdaje, te da se u slučaju ne postupanja u tom roku primenjuje pravilo da ćutanje uprave znači odobravanje.

PROPISI

· Član 23. stav 3. Zakona o deviznom poslovanju (Sl.glasnik RS 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.27 USPOSTAVITI OBAVEZU PORESKE UPRAVE DA PAUŠALNO OPOREZOVANIM PORESKIM OBVEZNICIMA BLAGOVREMENO DOSTAVLJA AKONTACIONA I KONAČNA PORESKA REŠENJA

OPIS PROBLEMA

Poreska uprava kasni sa dostavom rešenja o porezu i doprinosima za paušalno oporezovane preduzetnike. Krajem 2017. godine je poreskim obveznicima dostavila konačna rešenja za 2015. i 2016. godinu, kao i akontaciono rešenje za 2017. godinu.

U praksi preduzetnici svoje obaveze plaćaju u skladu sa starijim poreskim rešenjima, a po prijemu konačnih rešenja su u obavezi da razliku plate u roku od 15 dana od dana prijema rešenja. Ovakva praksa Poreske uprave stvara neizvesnost preduzetnika u pogledu visine obaveza koje će na kraju platiti, što je neprihvatljiv stepen pravne nesigurnosti i neizvesnosti u poslovanju.

Naročiti problem se javlja kod preduzetnika koji je tokom prethodne godine menjao status iz obveznika paušalnog oporezivanja u obveznika koji vodi poslovne knjige ili obrnuto. Zbog razlike u statusu poreskog obveznika, uplata poreskih obaveza se vodi za novi status, dok se poreski dugovi vode za prethodni status: kod novog statusa poreskog obveznika raste preplata poreskih obaveza, dok kod prethodnog statusa poreskog obveznika konstantno raste poreski dug, na koji se obračunava zatezna kamata uz pretnju prinudne naplate.

Dodatni problem se javlja kod preduzetnika koji su otvorili svoju preduzetničku radnju tokom prethodne godine. Takvi preduzetnici, s obzirom da nisu dobili rešenja, i ne zadužuju se, pa ukoliko preduzetnik traži poresko uverenje o svojim primanjima njemu se izdaje uverenje sa iznosom primanja od 0,00 dinara.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 109. Stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana tako što će se propisati rok za dostavu rešenja o porezu na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti od strane Poreske uprave, kao i da će se nakon isteka tog roka poreski obveznik oporezovati u skladu sa rešenjem iz prethodne poslovne godine, osim ako je to nepovoljnije za poreskog obveznika.

U članu 58. stav 1. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje, posle reči „utvrđuje rešenjem Poreska uprava“ dodati reči: „u roku propisanom za dostavu rešenja o porezu na paušalno utvrđen prihod od samostalne delatnosti“.

PROPISI

- Član 109. stav 1. Zakona o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 7/12, 93/12, 114/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15, 5/16 i 7/17)
- Član 58. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl. glasnik RS, br. 84 od 24/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15, 5/16, 7/17)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.28 OMOGUĆITI DOVOLJNO VREMENA ZA PRIMENU IZMENA PORESKIH PROPISA UKOLIKO ZAHTEVAJU ZNATNE IZMENE U POSLOVANJU PRIVREDNIH SUBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Poreski zakoni i podzakonski akti se donose bez dugoročne strategije, uglavnom bez prethodno održane javne rasprave i bez uključivanja reprezentativnih predstavnika iz prakse u izradu tih propisa. Izmene se događaju svake godine, bez konzistentnog pristupa, iz kojih se ne može videti jasan trend poreskih vlasti u Srbiji.

Na ovaj način se poreskim obveznicima ne ostavlja mogućnost za adekvatnu pripremu za primenu propisa, a odsustvo iskustva iz privrede dovodi do toga da izmena poreskih propisa ne dovodi do povećanja priliva u budžet, već samo do povećanja administrativnog troška poreskih obveznika (nabavke softvera, povećani posao prilikom obračuna poreza i podnošenja prijave), do neželjenog nepoštovanja propisa, pa čak i do prelaska poslovanja u nelegalne tokove. Na česte i komplikovane izmene propisa su naročito osetljivi mali privredni subjekti i preduzetnici, koji nemaju potrebna znanja niti administrativne kapacitete da isprate izmene propisa u kratkom roku i prilagode svoje poslovne procese.

PREDLOG REŠENJA

Vlada RS, a pre svega ministarstvo nadležno za finansije treba da obezbedi da se zakoni i podzakonski akti koji uređuju posredku materiju usvaju tako da:

- 1) rokovi za njihovu primenu budu propisani na način da se poreskim obveznicima ostavi dovoljno vremena da se upoznaju sa obavezama i pripreme za njihovu primenu;
- 2) njihova primena stvara što niže troškove privredi i poreskim obveznicima;
- 3) se u postupku njihove izrade obavezno sprovodi konsultativni proces, u koji se uključuju reprezentativni predstavnici prakse;
- 4) se prilikom izrade zakona uvek u celini sprovodi javna rasprava u skladu sa članom 41. Poslovnika Vlade, pošto je reč o oblasti od vitalnog značaja za privredu i sve poreske obveznike, a da se podzakonski akti izrađuju u skladu sa rezultatima javne rasprave održane prilikom izrade novih zakona ili izmene starih zakona, u skladu sa kojim se ti podzakonski akti donose.

Izmeniti Poslovnik Vlade i Poslovnik Narodne skupštine tako što će se propisati da se poreski zakoni ne mogu donositi po hitnom postupku.

PROPISI

- Poslovnik Vlade (Sl.glasnik RS br.61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 i 76/14)
- Poslovnik Narodne skupštine (Sl. glasnik RS, br. 20/12)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1. 29 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA PRIJAVE ZA UPIS U REGISTAR POSLODAVACA

OPIS PROBLEMA

Članom 108b Zakona o porezu na dohodak građana je propisana obaveza da novoosnovani poslodavci dostave Poreskoj upravi prijavu za upis u registar poslodavaca. Pravilnikom o sadržini prijave za upis u Registar poslodavaca propisani su sledeći obrasci:

- Obrazac ERP – Prijava za evidentiranje poslodavaca

- Obrazac PERP – Potvrda o izvršenoj registraciji

Pojedine Poreske uprave ne primaju više obrazac ERP, niti izdaju obrazac PERP.

Pored toga što je krajnje nejasna svrha vođenja ovog registra, kada su iz statusnih registra pravnih lica dostupni podaci o svim poslodavcima na teritoriji Republike Srbije, skrećemo pažnju da je ova procedura suprotna članu 9. i 103. novo-usvojenog Zakona o opštem upravnom postupku koji svim imaocima javnih ovlašćenja izričito zabranjuju da od strana-ka traže podatke koji su neophodni za njenu identifikaciju i dokumente koji potvrđuju činjenice o kojima se vodi službena evidencija.

Imajući u vidu da su članom 215. Zakona o opštem upravnom postupku stavljene van snage odredbe svih drugih zakona i drugih propisa kojima se ustanovljava obaveza, suprotno odredbama čl.9. i 103. tog zakona, sprovođenje ove procedura je postalo nezakonito.

PREDLOG REŠENJA

Ministar finansija treba da preduzme sledeće aktivnosti:

- 1) da izda mišljenje, odnosno uputstvo da nakon početka primene člana 215. Zakona o opštem upravnom postupku prestaje obaveza poslodavaca da podnose prijavu za upis u Registar poslodavaca, propisana članom 108b stav 2. Zakona o porezu na dohodak građana, te da Poreska uprava taj registar vodi preuzimanjem podataka iz Registra privrednih subjekata koji se vodi pri Agenciji za privredne registre i drugih nadležnih statusnih registara;
- 2) da stavi van snage Pravilnik o sadržini prijave za upis u Registar poslodavaca (Sl.glasnik RS 102/06)
- 3) da obezbedi da se prilikom prve naredne izmene Zakona o porezu na dohodak građana stavi van snage st.2. i 3. člana 108b tog zakona.

NOVO

PROPISI

- Član 108b st.2. i3. Zakona o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/15, 5/15, 112/15 i 5/16)
- Pravilnik o sadržini prijave za upis u Registar poslodavaca (Sl.glasnik RS 102/06)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.30 UKINUTI OBAVEZU OVERY POSLOVNIH KNJIGA IZ ČLANA 3. ST. 1 I 3. PRAVILNIKA O POSLOVNIM KNJIGAMA I ISKAZIVANJU FINANSIJSKOG REZULTATA PO SISTEMU PROSTOG KNJIGOVODSTVA

OPIS PROBLEMA

Član 4. Stav 3. Pravilnika o poslovnim knjigama i iskazivanju finansijskog rezultata po sistemu prostog knjigovodstva propisuje da se poslovne knjige preduzetnika (PK – 1 – poslovna knjiga prihoda i rashoda; PK – 2 – Knjiga osnovnih sredstava i sitnog inventara i KPO – Poslovna knjiga o ostvarenom prometu paušalno oporezivanog obveznika) overavaju kod nadležnog poreskog organa pre početka knjiženja. Mnoge Poreske uprave već ne primenjuju u praksi ovu odredbu i ne žele da overe KPO knjigu.

PREDLOG REŠENJA

Ministarstvo finansija treba da donese pravilnik kojim će u članu 4. Pravilnika o poslovnim knjigama i iskazivanju finansijskog rezultata po sistemu prostog knjigovodstva staviti van snage stav 3., čime bi se olakšalo poslovanje i uskladila praksa Poreske uprave sa propisima.

NOVO

PROPISI

· Član 4. Stav 3. Pravilnika o poslovnim knjigama i iskazivanju finansijskog rezultata po sistemu prostog knjigovodstva (Sl.glasnik RS 140/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.31 UVESTI OGRANIČENJA ZA DONACIJE ORGANIMA JAVNE VLASTI I DRUGIM IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA

OPIS PROBLEMA

Sadašnji Zakon o donacijama i humanitarnoj pomoći je zastareo i otvara mogućnost da privatna i fizička lica kroz donacije organima javne vlasti ostvaruju uticaj na njihov rad.

U javnosti je u proteklih nekoliko godina bilo više primera u kojima je privatna firma donirala određene robe službama koje su zadužene za njihovu kontrolu. Ovim putem praktično se omogućava odvijanje korupcije. Pretpostavljeni cilj koruptivnih radnji može biti selektivna primena propisa a posledica ugrožavanje konkurencije.

Članom 1. Zakona o donacijama i humanitarnoj pomoći precizira se da "Državni organi, jedinice lokalne samouprave, javna preduzeća, javne ustanove, druge organizacije i zajednice koje ne ostvaruju dobit, kao i domaće i strane humanitarne organizacije (u daljem tekstu: primalac donacije i pomoći) mogu primati donacije i humanitarnu pomoć".

Zakonom o donacijama i humanitarnoj pomoći se međutim nigde ne pominju uslovi pod kojima privatna i fizička lica mogu da doniraju organima javne vlasti pa se ovaj predlog rešenja upravo odnosi na sprečavanje sukoba interesa. Sukob interesa koji ovaj zakon omogućava sastoji se u tome da privatna i fizička lica kroz doniranje organima javne vlasti utiču na zakonitost, objektivnost i nepristrasnost prilikom rada organa javne vlasti.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o donacijama i humanitarnoj pomoći tako što će se precizno urediti ključni instituti koji se uređuju tim propisom, a to su donacija, humanitarna i razvojna pomoć, kao i uslovi pod kojim se takva pomoć može dodeljivati organima javne vlasti i drugim imaocima javnih ovlašćenja..

Skrećemo pažnju da bi izričito trebalo zabraniti donacije organima javne vlasti koji su neposredno zaduženi za inspekciju, poresku i carinsku kontrolu, kao i svaku drugu kontrolu rada, vršenje nadzora ili sprovođenje postupaka u kojima odlučuju o drugim pravima, obavezama, odnosno interesima davaoca donacije.

NOVO

PROPISI

· Zakon o donacijama i humanitarnoj pomoći (Sl. list SRJ 53/01, 61/01 - ispr. i 36/02 i Sl. glasnik RS. 101/05 - dr. zakon)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.32 UVESTI KATEGORIJU MIKRO PREDUZEĆA U UREDBU O PRAVILIMA ZA DODELU DRŽAVNE POMOĆI

OPIS PROBLEMA

Mala i srednja preduzeća (MSP) su različito definisana u Zakonu o računovodstvu i u Uredbi o pravilima za dodelu državne pomoći. Nepostojanje ujednačene definicije u praksi dovodi do nejednake primene propisa i do narušavanja konkurencije na tržištu.

Dve definicije MSP nisu podudarne jer Uredba o pravilima za dodelu državne pomoći ne uključuje mikro preduzeća kao posebnu kategoriju MSP (član 2a Uredbe razlikuje samo male, srednje i velike privredne subjekte), dok član 6. Zakona o računovodstvu prepoznaje kategoriju mikro pravnih lica. Mikro pravna lica su privredni subjekti koji imaju do 10 zaposlenih i čiji godišnji prihod ne prelazi 700.000 evra u dinarskoj protivrednosti. Pored toga, dve definicije važećih propisa Republike Srbije uzimaju u obzir različite vrednosti kao gornju granicu prometa privrednog društva.

Definicija MSP iz Uredbe o pravilima za dodelu državne pomoći delimično je usklađena sa preporukom 2003/361/EC Evropske komisije od 6. maja 2003. godine koja u članu 2. definiše pojam mikro preduzeća, kao preduzeća koja zapošljavaju manje od 10 osoba i čija godišnja granica prometa ne prelazi 2 miliona evra.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o pravilima za dodelu državne pomoći kroz izmenu člana 2a tako što bi se uvela i kategorija mikro privrednih subjekata, radi usklađivanja sa propisima EU i usklađivanja sa Zakonom o računovodstvu, a radi postizanja punog jedinstvenstva pravnog sistema.

Usklađivanjem propisa sa propisima EU u ovoj oblasti, preduzećima bi se omogućilo i da se lakše identifikuju kao prihvatljivi za podnošenje prijave za konkurse kojima se dodeljuju sredstva iz fondova EU ili iz budžeta Republike Srbije. Primera radi, mikro preduzeća koja su već tri godine u zoni negativnog poslovanja, za razliku od malih i srednjih preduzeća bi se brže identifikovala kao mogući korisnici nekih od sredstava koja spadaju u dozvoljenu državnu pomoć.

Svrha definisanja mikro, malih i srednjih preduzeća jeste da se jasno odredi razlika između MSP-a kojima je dozvoljena određena vrsta državne pomoći, za razliku od onih kojima ona nije dozvoljena. Jedan od glavnih ciljeva Preporuke Evropske komisije je da se osigura da se sredstva iz budžeta odnosno državna pomoć dodeljuje samo onim preduzećima kojima je zaista i potrebna.

NOVO

PROPISI

- Zakon o računovodstvu (Sl.glasnik RS 62/2013)
- Uredba o kontroli državne pomoći (Sl.glasnik RS 13/2010, 100/2011, 91/2012, 37/2013 i 97/2013)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.33 OMOGUĆITI DA SE U FINANSIJSKIM I SREDNJOROČNIM PLANOVIMA DIREKTNIH I INDIREKTNIH BUDŽETSKIH KORISNIKA PRIKAZUJU I MERE I AKTIVNOSTI ZA KOJE U MOMENTU USVAJANJA NISU OBEZBEĐENA BUDŽETSKA SREDSTVA

OPIS PROBLEMA

Ustanove kulture, kao i svi drugi indirektni korisnici budžetskih sredstava prijavljuju se u toku godine na konkurse za projekte koji se finansiraju iz različiti izvora. U toku godine svaka od tih ustanova putem konkursa obezbedi značajna sredstva.

Problem se javlja iz razloga što ne postoji mogućnost unosa tih sredstava u finansijski plan sve do trenutka kada se potpiše ugovor za navedena sredstva. Nakon potpisivanja ugovora taj indirektni budžetski korisnik, (u konkretnom slučaju je podnosilac inicijative je Gradska uprava za kulturu) mora da vrši izmenu celokupnog finansijskog plana, kako bi u istom prikazala ova sredstva.

S obzirom na broj ustanova i broj ugovora, jedinice lokalne samouprave, a naročito gradovi su prinuđeni da često vrše izmenu finansijskih planova, što komplikuje proceduru planiranja.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti čl.37. do 41. Zakon o budžetskom sistemu, tako što će se dozvoliti da se u finansijske planove lokalne samouprave unose i uslovne mere i aktivnosti, odnosno troškovi tih jedinica i indirektnih budžetskih korisnika, a po osnovu priliva koji će se eventualno ostvariti učešćem na konkursima projektnog finansiranja, kao i iz drugih izvora, uz jasno određenje očekivanog izvora takvog finansiranja.

Načelna preporuka je da se srednjoročno planiranje direktnih i indirektnih budžetskih korisnika propiše tako što će se omogućiti planiranje aktivnosti za koje u momentu usvajanja plana nisu obezbeđena sredstva, ali uz jasnu naznaku da su planirane mere i aktivnosti u tom delu uslovne i da za njih u budžetu nisu obezbeđena sredstva.

NOVO

PROPISI

· Član 37-41. Zakon o budžetskom sistemu (Sl.glasnik RS 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/15 i 99/16)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.1. OMOGUĆITI BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI

OPIS PROBLEMA

Članom 33. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre je propisana mogućnost poništenja registracije isključivo u odnosu na registraciju osnivanja privrednog društva, ali ne i utvrđivanje ništavosti registracije drugih promena, kao što je prenos udela, promena zakonskog zastupnika i slično. Jasno je da taj procesni zakon nije mogao propisati ništavosti mimo razloga propisanih Zakonom o privrednim društvima.

Međutim, ovakva regulativa ne omogućava licu, čiji je identitet zloupotrebljen prilikom registracije, promene člana udela ili zakonskog zastupnika, brz i efikasan mehanizam zaštite.

Ceo problem je dodatno iskomplikovan odredbom člana 30. ovog zakona, kojom je propisano da se brisanje registrovanog podatka ili dokumenta po službenoj dužnosti može izvršiti najkasnije u roku od 6 meseci računajući od narednog dana od objave istog.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 30. stav 1. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre tako što će se propisati mogućnost brisanja registracije po službenoj dužnosti i nakon proteka roka od 6 meseci (npr. period od 2 godine) od dana registracije te promene.

PROPISI

· Član 30. Stav 1. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre (Sl. glasnik RS, br. 99/01 i 83/2014)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.2. UKINUTI OBAVEZNO ČLANSTVO U PRIVREDNOJ KOMORI

OPIS PROBLEMA

Zakonom o privrednim komorama uvedeno je obavezno članstvo u Privrednoj komori Srbije za privredne subjekte i plaćanje članarine od 2017. godine u nivou koji odredi Skupština PKS-a. Zakonska obaveznost plaćanja članarine je uvođenje parafiskalnog nameta, a nepredvidivost je tim veća što metodologija za utvrđivanje visine članarine nije precizno propisana.

Propisivanje obavezne članarine je suprotno principu dobrovoljnosti i slobodnog izbora kompanija da svoje interese štite kroz udruženje koje smatraju odgovarajućim.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 10. Zakona o privrednim komorama i propisati dobrovoljnost članstva.

Dodatno, izmenom člana 33. Zakona propisati visinu jedinstvene članarine, tj. osnovicu i stopu za obračun, kao i način i rokove plaćanja članarine.

PROPISI

· *Zakon o privrednim komorama (Sl.glasnik RS 112/15)*

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.3. ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA

OPIS PROBLEMA

Zakonska neuređenost oblasti zanatstva uzrokuje brojne i značajne probleme u poslovanju privrede.

Problemi se na makro planu iskazuju kroz nisku konjukturu, sivu ekonomiju i visoku nezaposlenost, uz istovremeni nedostatak odgovarajućih profila zanatskih zanimanja prema potrebama privrede i tržišta rada (najbolji primer je stanje u oblasti građevinarstva).

Na mikro planu, na udaru sive ekonomije i nelojalne konkurencije su privredni subjekti, preduzetnici i zanatlije koji obavljaju širok spektar zanatskih delatnosti u potpuno neuređenom i nestabilnom poslovnom ambijentu.

Konačno, Srbija je jedina zemlja u svom okruženju koja nema zakon kojim se uređuje oblast zanatstva.

PREDLOG REŠENJA

Doneti Zakon o zanatstvu i formirati Zanatsku komoru Srbije.

PROPISI

· *Pravna praznina*

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.4. PREVESTI STATUSNE REGISTRE KOJI SU I DALJE U NADLEŽNOSTI PRIVREDNIH SUDOVA U NADLEŽNOST AGENCIJE ZA PRIVREDNE REGISTRE

OPIS PROBLEMA

Zakonom o Agenciji za privredne registre, članom 4. definirano je da Agencija vodi zakonom utvrđene registre kao jedinstvene centralizovane elektronske baze podataka, uz nošenje registara koji su u nadležnosti Agencije.

Zakonom o uređenju sudova, članom 25, predviđeno je da Privredni sudovi u prvom stepenu, između ostalog, vode postupak za upis u sudski registar pravnih lica i drugih subjekata, ako za to nije nadležan drugi organ (npr. instituti, akademije, fondovi, osnovne, srednje škole i univerziteti, zdravstvene ustanove i sl).

Agencija za privredne registre, jedinstvene baze podataka koje se nalaze u njenoj nadležnosti vodi u formi centralizovanih, javnih, elektronskih baza podataka. Ovakvo nošenje centralizovanih registara u jedinstvenoj instituciji, čija se nadležnost uz to proteže na celokupnoj teritoriji Republike Srbije, obezbeđuje ujednačenu praksu registracije.

Sa druge strane, registar podataka koji se nalazi u nadležnosti Privrednih sudova se ne vodi kao elektronska baza podataka, već se ovi podaci registruju, a izvodi iz registrovanih podataka izdaju u papirnoj formi, na zahtev zainteresovanog lica, po pravilu u proceduru koja traje određeno vreme, što sve utiče na efikasnost poslovanja i pravnu sigurnost kako institucija, tako i privrednih subjekata, te u tom smislu predstavlja administrativnu prepreku poslovanju.

Imajući u vidu sve prednosti nošenja registara podataka od strane Agencije za privredne registre, prenošenje registrara čije je nošenje u nadležnosti Privrednih sudova u nadležnost Agencije za privredne registre, značajno bi doprinelo efikasnosti poslovanja, pravnoj sigurnosti i smanjenu troškova poslovanja.

PREDLOG REŠENJA

Dopuniti član 4. stav 1. Zakona o Agenciji za privredne registre tako što će se nadležnost te agencije proširiti na nošenje preostalih registara pravnih lica i drugih subjekata, koji su još uvek u nadležnosti privrednih sudova.

Po potrebi izvršiti izmene i dopune drugih zakona kojima je propisana nadležnost suda za nošenje konkretnog registra.

U postupku prenošenja registara, pravna lica i druge subjekte osloboditi plaćanja taksi i troškova postupanja državnih organa.

NOVO

PROPISI

· Član 4. stav 1. Zakon o agenciji za privredne registre (Sl.glasnik RS 55/04, 111/09 i 99/11)

· Zakon o uređenju sudova

(Sl.glasnik RS 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 106/15, 40/15, 13/16 i 108/16)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.5 UVESTI NADZOR NA TRŽIŠTU CERTIFIKATA

OPIS PROBLEMA

Situacija na tržištu sertifikata o upravljanju sistemima menadžmenta takva da ne postoji poverenje u ove sertifikate. Pre svega, postoji niz neakreditovanih sertifikacionih kuća koje izdaju sertifikate sistema menadžmenta (ISO 9001, 14000, 22000 i dr.) za ponekad i manje iznose od onih koji bi bili potrebni samo za prevoz jednog ocenjivača od sertifikacione kuće do firme kojoj se taj sertifikat izdaje.

Ovakvi sertifikati izdaju se najčešće na poziv telefonom, bez dolaska i ocenjivanja, a jedan od najvećih uzroka ovog problema su javne nabavke u kojima se ponuđačima različitih roba i usluga traže ovi sertifikati, neretko i nekoliko sertifikovanih standarda, a ne precizira se zahtev da sertifikacione kuće koje izdaju sertifikate moraju biti akreditovane od strane Akreditacionog tela Srbije ili registrovane u Srbiji pod akreditacijom nekog sertifikacionog tela iz šeme Evropske Akreditacije (EA) u skladu sa pravilima prekogranične akreditacije EA čiji je Srbija član.

Ova pojava u toj meri je štetna da veliki kupci usluga i roba iz privatnog sektora ne veruju sertifikacionim telima, čak ni kada su ona akreditovana, jer su ovi sertifikati u Srbiji prepoznati kao fiktivni, a osiguranje kvaliteta kupci traže proverom preko druge strane i sve češće preko kompanijskih standarda. Ovo domaća preduzeća čini nekonkurentnim a svakako poskupljuje i produžuje proces nalaženja dobavljača u Srbiji. S druge strane, i akreditovana tela kako bi bila konkurentna pokušavaju da snize troškove svojih ocenjivanja i izdavanja sertifikata i često ne angažuju stručnjake adekvatne za ocenjivanje po oblastima, već koriste iste ocenjivače bez obzira na oblast iz koje dolaze firme koje se ocenjuju (npr. pekaru ocenjuje mašinski inženjer).

PREDLOG REŠENJA

1. Izmeniti član 77. Zakona o javnim nabavkama (obavezna akreditacija tela koja izdaju sertifikate)
2. U Zakonu o javnim nabavkama obavezno navesti obavezu naručioca da kontroliše da li je izdati sertifikat i dalje aktivan odnosno do kada traje (potrebno da ponuđač obezbeđuje validnost sertifikata koliko je i garantni rok proizvode ili usluge koja se nabavlja) kao i da li su sertifikati dostavljeni kao deo tenderske dokumentacije izdati od kuća koje se vode u registru koji je objavljen na sajtu Ministarstva privrede.
3. Propisati obavezu registracije sertifikacionih tela koja izdaju sertifikate na teritoriji RS u APR (preko kojih se može doći do podataka o njihovom broju)
4. Ministarstvo privrede ili organizacija ovlašćena od strane Minsitarstva (npr. APR) treba da uspostavi i vodi registar svih sertifikacionih tela na teritoriji R.Srbije
5. Pri Ministarstvu ili ovlašćenju organizaciji treba uspostaviti i voditi registar prijavljenih ocenjivača i eksperata Sistema menadžmenta sa njihovim pripadajućim NACE kodovima (po prijavljenim sertifikacionim telima)
6. Objaviti Akt o primeni (jasna pojašnjenja) Pravila prekogranične akreditacije ATS koja definišu politiku koju Akreditaciono telo Srbije primenjuje u postupku akreditacije tela za ocenjivanje usaglašenosti sa sedištem izvan teritorije Republike Srbije kao i politiku saradnje sa drugim akreditacionim telima u slučajevima prekogranične akreditacije.
7. Primeniti metodologiju nadzora nad tržištem sertifikata (koja je sadržana u IAF dokumentu) IAF ID4:2012 Market Surveillance Visits to Certified Organizations, ovlašćivanjem nezavisne organizacije (ovaj nadzor omogućuje uvid u kvalitet sertifikata izdatih od sertifikacionih kuća sa akreditacijom različitih akreditacionih tela, uključujući i ATS i postupanje Ministarstva shodno nalazima nadzora)

NOVO

PROPISI

· Zakon o javnim nabavkama (Sl.glasnik RS 124/12, 14/15 i 68/15)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE

OPIS PROBLEMA

Članom 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da zdravstveni osiguranici svoj status dokazuju posjedovanjem zdravstvene kartice.

Članom 8. stav 1. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite, propisano je da se zdravstvena knjižica periodično overava. Takođe je propisano da overu zdravstvene knjižice vrši matična filijala Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, a na osnovu raspoloživih podataka unetih u matičnu evidenciju. Ukoliko dospeli doprinosi nisu plaćeni overa neće biti izvršena.

Član 16e Pravilnika propisuje da promene nastale u toku trajanja zdravstvenog osiguranja kao i prestanak zdravstvenog osiguranja, na osnovu podnete prijave promene u zdravstvenom osiguranju i odjave sa zdravstvenog osiguranja, u karticu unosi matična filijala elektronskim putem.

Obaveza posjedovanja zdravstvene kartice osiguranicima nepotrebno komplikuje zdravstvenu zaštitu i podrazumeva zastarelu, suvišnu, skupu i često komplikovanu proceduru overe zdravstvene kartice. Obzirom da na republičkom nivou postoji elektronska baza podataka o uplatama doprinosa, a da osiguranici poseduju savremene čipovane lične karte, nije jasno čemu služe zdravstvene kartice.

Dodatno, potpuno je besmislena procedura da osiguranici, zbog promene sedišta poslodavca, moraju da se odjavljuju u jednoj, a prijavljuju u drugoj matičnoj filijali jednog te istog republičkog Fonda.

PREDLOG REŠENJA

Smatramo da je najcelishodnije ukinuti zdravstvene kartice –knjižice kroz izmenu Zakona o zdravstvenom osiguranju i stavljanje van snage Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite. Sugerišemo da se putem čipovanih ličnih karti vrši on-line provera prava na zdravstvu zaštitu direktnim linkom prema Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja. Ako se pak insistira na primeni "čipovanih" zdravstvenih kartica, onda je neophodno da se one što pre u potpunosti implementiraju.

Podsećamo da je Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja osnovan usvajanjem Zakona o centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, još 2010. godine i da je ta baza svih osiguranja na republičkom nivou trebala da postane ažurna od 01.01.2013. godine, što se nije desilo zbog inertnosti RFZO. Neshvatljiv nedostatak sluha za reforme rezultirao je činjenicom da su procedure pred RFZO jedne od najkomplikovanijih i najdugotrajnijih.

Prema važećem Zakonu, RFZO je dužan da najkasnije do 31.12.2016. izvrši zamenu isprave o osiguranju, kao i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite iz ovog Zakona, sa zdravstvenom karticom. Do potpune zamene isprava o osiguranju i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite zdravstvenom karticom, osigurana lica ostvaruju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na osnovu isprava o osiguranju i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite, izdatih po propisima važećim do stupanja na snagu Zakona.

PROPISI

· Član 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju

(Službeni glasnik RS, b107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/2014, 126/14, 106/15 i 10/16)

· Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite (Službeni glasnik RS, br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12, 114/2012, 110/2013, 71/14, 17/15i 91/15)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.2 UKINUTI OVERU ZDRAVSTVENE KNJIŽICE

OPIS PROBLEMA

Član 142. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju i član 17. stav 3. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja propisuju da se prava iz zdravstvenog osiguranja ostvaruju na osnovu overene isprave o osiguranju (zdravstvene kartice).

Član 142. stav 2. Zakona propisuje da se overa zdravstvene kartice vrši na osnovu dokaza da je uplaćen dospel doprinos u skladu sa zakonom.

Član 8. stav 1. i član 9. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite propisuju da se zdravstvena knjižica periodično overava na šest meseci.

Dakle, uslov za realizaciju prava iz zdravstvenog osiguranja za zaposlena lica i članove njihovih porodica je dokaz da poslodavac uredno izmiruje doprinose po tom osnovu, iako oni na ispunjenje ove obaveze poslodavca nemaju uticaj. Ovakva odredba zaposlena lica stavlja u teži položaj od nezaposlenih.

S druge strane, poslodavcima se u slučaju kašnjenja prilikom uplate doprinosa obračunava kamata, tako da je realizacija prava iz zdravstvenog osiguranja obveznicima uskraćena iako se naplata za taj period vrši, uz uredno zaduživanje kamatom.

PREDLOG REŠENJA

Iako je naša osnovna preporuka da se zdravstvene knjižice ukinu kao suvišne, s obzirom na postojanje centralizovane baze podataka o osiguranicima, dok se one ne ukinu, neophodno je ukinuti overu knjižice, s obzirom na postojanje centralizovane baze podataka o osiguranicima.

Sprovoditi proceduru overe zdravstvene kartice (knjižice) bez zahteva za dostavu dokaza o uplatama doprinosa, tako što će se obezbediti blagovremena razmena podataka o uplatama.

Od 1. oktobra 2017. zahvaljujući digitalizaciji javne uprave privrednici više ne moraju da overavaju knjižice zaposlenih, već je dovoljno da im redovno uplaćuju zdravstveno osiguranje. Automatska overa kartica omogućena je povezivanjem pet državnih institucija u jedinstvenu bazu informacija. Baza RFZO (kao baza vlasnika kartica) uvezana je sa bazom podataka Poreske uprave, CROSO (Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja), PIO i NSZ. Ipak, imajući u vidu da je i samo postojanje zdravstvenih knjižica, odnosno zdravstvenih kartica više nego sporno, kao nerealizovana se i dalje vodi preporuka za ukidanje zdravstvenih kartica.

REŠENO

PROPISI

· Zakon o zdravstvenom osiguranju

(Službeni glasnik RS, br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 106/2015 i 10/16)

· Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja

(Službeni glasnik RS, br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)

· Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite (Službeni glasnik RS, br. 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12, 114/2012, 110/2013 i 71/2014)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA

OPIS PROBLEMA

Članom 102. stav 1. Zakon o zdravstvenom osiguranju propisano je da naknadu zarade zaposlenom u slučaju bolovanja (privremene sprečenosti za rad), ako je duže od 30 dana, obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje. Stavom 3. je propisan izuzetak po kome poslodavac tu naknadu obezbeđuje za sve vreme trajanja bolovanja u slučaju ako je uzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću zaposlenog.

Ovo zakonsko rešenje komplikuje ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, a u praksi često dovodi do diskriminacije prilikom zapošljavanja. Naime, poslodavcima nije u interesu da zapošljavaju radnike koji su skloniji profesionalnim bolestima, zbog prethodnog radnog angažovanja ili predispozicija za te bolesti. S druge strane, povreda na radu u velikom procentu nije uzrokovana krivicom ili nemarom poslodavca, a ako jeste on je po tom osnovu odgovoran za materijalnu i nematerijalnu štetu samom zaposlenom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o zdravstvenom osiguranju, tako što bi se u članu 102. Zakona brisali st.3. i 4. Na ovaj način će se izjednačiti uslovi za ostvarivanje prava na naknadu zarade u svim slučajevima privremene sprečenosti za rad zaposlenih lica. Alternativno je moguće propisati obavezu poslodavca na nadoknadu štete Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje, u visini isplaćenih zarada konkretnom radniku, sve dok je u radnom odnosu kod tog poslodavca, a ukoliko se u sudskom postupku dokaže da je povreda na radu ili profesionalna bolest direktna posledica krivice ili nemara tog poslodavca.

PROPISI

· Čl. 102. st. 3. i 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Službeni glasnik RS, br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka US, 106/2015 i 10/2016 - dr. zakon)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na refundaciju zarade ili ostvarivanja nadoknade zarade za vreme bolovanja je nepotrebno iskomplikovana i nehumana, imajući u vidu da kroz nju prolazi bolesna osoba. Članom 81. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja je propisana obaveza dostavljanja 9 dokumenata radi ostvarivanja prava na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad. Međutim, u praksi je sve još komplikovanije, a dodatni je problem što se i prilikom produžavanja bolovanja ponovo dostavlja veći broj identičnih dokumenata.

Tako se za 1. mesec bolovanja dostavlja 11 dokumenata (Izveštaj lekarske komisije, Obrazac OZ-6 – Doznaka, Obrazac OZ-7 - potvrda o ostvarenoj zaradi, Obrazac OZ-10 – spisak obracunatih naknada zarada, Ugovor sa bankom o otvaranju namenskog racuna za bolovanje, fotokopija DEPO kartona, dokaz o tome da je poslodavac isplatio zarade za ostale radnike – overen OD obrazac, dokaz o izvršenoj isplati zarada za ostale radnike - overen OPJ obrazac, izjava poslodavca da su plaćeni doprinosi za sve radnike, kopija prijave za radnicu koja ide na trudničko bolovanje, kopija ugovora o radu između poslodavca i radnice koja ide na trudničko bolovanje). Za 2. i 3. mesec podnosi se 8 dokumenata, a za svaki naredni mesec po 9 dokumenata, od čega se brojni nepotrebno ponavljaju.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja tako da se ove procedure pojednostave i da se prava osiguranika ne uslovljavaju izvršenjem obaveze poslodavca prema trećim licima, jer ta prava nisu u vezi sa stečenim pravima osiguranika.

Predložimo da se uspostavi elektronski servis za prijem dokumenata za ostvarivanje prava na nadoknadu zarade za vreme bolovanja, jer je nehumano očekivati od bolesnika i trudnica da satima stoje u redovima pred šalterima radi ostvarenja tog prava.

Pravilnik nije izmenjen, ali je RFZO po predlogu NALED-a uputio instrukciju svim svojim filijalama o promeni načina postupanja prilikom ostvarivanja prava zaposlenih trudnica na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad.

PROPISI

- *Zakon o zdravstvenom osiguranju (Službeni glasnik RS, br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014, 126/2014 - odluka US, 106/2015 i 10/2016 - dr. zakon)*
- *Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (Objavljen u Sl. glasniku RS, br. 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)*

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA

OPIS PROBLEMA

Lica koja su obavezno zdravstveno osigurana ne mogu zdravstvene usluge koje su tim osiguranjem pokrivena da prima u privatnim zdravstvenim ustanovama ili privatnim praksama. Ovakvim rešenjem se diskriminišu privatni pružaoci zdravstvenih usluga, a osiguranici ostaju uskraćeni za zdravstvenu zaštitu u skladu sa svojim izborom.

U skladu sa ovakvim stanjem, da bi zdravstvena ustanova osnovana privatnim kapitalom mogla da utvrđuje privremenu sprečenost za rad (određuje bolovanje), neophodno je da o tome ima zaključen odgovarajući ugovor sa Republičkim fondom zdravstvenog osiguranja. Pošto Republički fond za zdravstveno osiguranje iz nepoznatih razloga ne zaključuje pomenute ugovore sa zdravstvenim ustanovama osnovanim privatnim kapitalom, dolazi do diskriminisanja zdravstvenih ustanova osnovanih privatnim kapitalom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti propise tako da se licima koja imaju obavezno zdravstveno osiguranje omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi, s tim što će iznos troškova za takvo lečenje, koji osiguranje priznaje, biti nadoknađen osiguraniku od strane Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje.

Obezbediti doslednu primenu propisa i otpočeti zaključivanja ugovora sa pružiocima zdravstvenih usluga koji su osnovani privatnim kapitalom.

Izmenama Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz 2012. godine stvoreni su početni uslovi za finansiranje usluga privatne prakse, odn. uslovi da se osiguraniku omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi. Međutim, implementacija ovog rešenja treba da se unapredi kako bi izmena Zakona zaživela u praksi.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Službeni glasnik RS, br. 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 i 93/14)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (Službeni glasnik RS, br. 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/2014 i 123/2014)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.6 PRECIZIRATI KLASJE I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA

OPIS PROBLEMA

Podzakonski akti koji uređuju oblast prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko su neprecizni u pogledu određenja klase i kategorije medicinskih sredstava.

U Pravilniku o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva, kao i u svim međunarodnim dokumentima, na osnovu njihove invazivnosti prema pacijentu definisane su I, IIa, IIb i III klasa. Ispostavilo se da postoje još i klase Is i Im, ali nigde nije jasno propisano da li one spadaju u I klasu (što je najverovatnije slučaj) ili su to dodatne nezavisne klase. Takođe, postoji 12 kategorija medicinskih sredstava, koje ne prepoznaje ni jedan propis.

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12), kao i druga podzakonska akta koja uređuju obavljanje ove delatnosti, pominju klase lekova i medicinskih sredstava i kategorije u okviru tih klasa (propisuje se npr. da se ti podaci o klasi i kategoriji unose u zahtev kojim se traži dozvola za promet ili upis u registar leka i medicinskog sredstva).

Međutim, nigde nije definisano koje kategorije mogu pripadati kojoj klasi (npr. medicinsko sredstvo ne može biti III klase i 01 kategorije, ali se do tog zaključka može doći samo logičkim zaključivanjem).

Citirane pravne praznine stvaraju pravnu nesigurnost u obavljanju delatnosti prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva tako da se jasno propišu i definišu klase i kategorije medicinskih sredstava ili da se drugim propisom precizno uredi ta materija.

PROPISI

· *Pravilnik o klasifikaciji opštih medicinskih sredstava (Sl.glasnik RS 46/11)*

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.7 PRECIZIRATI ZAKONSKU OBAVEZU SNABDEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA

OPIS PROBLEMA

Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima, kao i podzakonski akti koji uređuju oblast trgovine lekovima i medicinskim sredstvima na veliko stvaraju neprimerene obaveze veledrogerijama. Trenutno se propisi primenjuju tako da se od veleprodaje zahteva da predvidi kojom vrstom medicinskih sredstava će trgovati u budućnosti, kao i da za svaku promenu u poslovanju zahteva dopunu rešenja i tom prilikom plati taksu.

Članom 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima su rigidno propisane obaveze veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima za koje je pribavila dozvolu za promet na veliko, kao da jedina vrši snabdevanje tim lekom i kao da nema više lekova koji se koriste u istu svrhu: veledrogerija je dužna da obezbedi snabdevanje lekovima i medicinskim sredstvima određene vrste, odnosno grupe lekova, kao i određene klase i kategorije medicinskih sredstava na teritoriji Srbije za koju je dobila dozvolu, kao i da radi kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, odnosno medicinskim sredstvima obezbedi potrebne zalihe. Identične obaveze su propisane i članom 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava.

Ovakve obaveze nisu u skladu sa realnim mogućnostima „nosilaca dozvole za promet lekova“, kako ih Zakon naziva u članu 2. stav 1. tač. 37), jer oni u pogledu nabavke u potpunosti zavise od privrednih subjekata koji su tačkom 2) istog stava nazvani „nosiocima dozvole za lek“ (proizvođači i zastupnici inostranih proizvođača), kao i od zaključenih ugovora o javnoj nabavci na osnovu kojih se snabdevaju zdravstvene ustanove.

Osim problema neopravdanih zaliha, treba hitno rešiti problem daljeg gomilanja dugovanja zdravstvenih ustanova koje su prezadužene ili u blokadi i nisu u mogućnosti da izvršavaju preuzete obaveze prema veledrogerijama.

PREDLOG REŠENJA

Brisati član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima i član 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kojima je propisana obaveza veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima. Za propisivanje takve obaveze nema opravdanog razloga jer se svi lekovi i medicinska sredstva nabavljaju putem javnih nabavki. Potpisivanjem ugovora o javnoj nabavci veledrogerija se obavezuje da će isporučivati lekove i medicinska sredstva i zavisno od tog ugovora prave se i zalihe. Paušalno odrediti da preduzeće mora imati zalihe svih medicinskih sredstava koje je ikada prodavalo je nerearno i negativno utiče na poslovanje većine preduzeća.

Dopuniti član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima stavom 5. koji bi glasio: „Nadležno ministarstvo, u cilju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, dužno je da obezbedi sredstva finansijskog obezbeđenja za slučaj neizvršavanja obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema pravnom licu koje vrši promet lekova na veliko za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.“
Dopuniti član 139. stav 1. tačka 3. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima: „3) o svakom problemu u obezbeđenju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekom iz čl.132, uključujući i neizvršavanje finansijskih obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.“

Dopuniti član 139. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima novim stavom 2, koji glasi: „2) U slučajevima iz stava 1., tačka 3. ovog člana, nadležno ministarstvo je dužno da preduzme odgovarajuće mere, uključujući i finansijsko obezbeđenje izvršavanja obaveza zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad, prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.“

PROPISI

- Član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima (Sl.glasnik RS 30/10 i 107/12)
- Član 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12 i 17/17)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.8 PRECIZIRATI USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava ne propisuje precizno kvalifikacije koje zaposleni treba da ispunjavaju da bi privredni subjekat dobio dozvolu za obavljanje delatnosti veleprodaje medicinskih sredstava.

Članom 24. stav 4. Pravilnika je propisano da je odgovorno lice „lice zaposleno u veleprodaji sa završenim medicinskim, stomatološkim, farmaceutskim, fakultetom veterinarske medicine, mašinstva, tehnologije, elektrotehnike ili druge odgovarajuće struke u zavisnosti od klase i kategorije medicinskog sredstva.“

U članu 25. Pravilnika se nabrajaju klase medicinskih sredstava, ali nije propisano koju struku treba da imaju zaposleni da bi se vršio promet konkretne klase. Kategorije medicinskih sredstava se uopšte ne navode. Nedostatak veze između propisanih kvalifikacija zaposlenih i vrste farmaceutskih proizvoda kojima mogu da vrše promet ovih proizvoda daje preširoka diskreciona ovlašćenja inspektorima kod procene koju struku treba da imaju zaposleni da bi pravno lice moglo da obavlja delatnost prometa na veliko konkretnim medicinskim sredstvima.

Dodatno, propisuje se da odgovorno lice treba da ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit. Nejasno je zašto je iskustvo u medicinskoj i farmaceutskoj struci potrebno zaposlenom koji će kontrolisati robu koja ulazi i izlazi iz skladišta. Radno iskustvo za odgovornu osobu je potpuno irelevantno, jer se ne može znati sa kojim medicinskim sredstvima će raditi kod različitih poslodavaca. Takođe, vrlo je teško naći doktora ili farmaceuta sa tri godine iskustva u struci koji bi želeo da radi u skladištu i proverava da li je pristigla roba oštećena i da li je rok trajanja odgovarajući.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je precizno propisati u Pravilniku koju struku i stepen stručne sprema treba da imaju zaposleni da bi privredni subjekat mogao da obavlja delatnost prometa konkretnim klasama i kategorijama medicinskih sredstava na veliko. Brisati iz člana 22. st.2. i 5. i člana 24. stav 4. Pravilnika uslov od tri godine iskustva i položenog stručnog ispita, jer nemaju nikakvog osnova u realnom poslovanju.

Potrebno je odvojiti poslove prijema, skladištenja, čuvanja i isporuku medicinskih sredstava od kontrole kvaliteta, jer se ne može očekivati da doktor ili farmaceut obavljaju poslove magacionera (prijem, skladištenje, čuvanje i isporuka), niti treba zahtevati da njegove kancelarije budu u skladištu. Odgovorno lice treba da vrši kontrolu: da li su medicinska sredstva propisno skladištena, da li su rokovi trajanja u redu, da li je temperatura uskladištu u skladu sa propisanim uslovima čuvanja i sl.

S obzirom da ovaj posao u jednoj manjoj firmi ne može da ispuni puno radno vreme, neodgovarajući je zahtev da ova odgovorna osoba bude zaposlena na neodređeno vreme, već bi bilo potrebno da se propiše da odgovorno lice može biti zaposleno u privrednom subjektu koji obavlja ovu delatnost i sa nepunim radnim vremenom ili da bude angažovano po osnovu ugovora o delu ili ugovora sa drugim poslodavcem kod kojeg je ovo lice zaposleno i sl.

PROPISI

· Čl. 22. i 24. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12 i 17/17)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.9 PROPISATI ZAHTEVE U POGLEDU MINIMALNE VELIČINE POSLOVNIH PROSTORIJA VELEDROGERIJA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (dalje: Pravilnik) je uopšten i neprecizan i ostavlja inspektorima preširoka diskreciona ovlašćenja da sam procenjuje koje uslove treba da ispunjava privredni subjekt da bi obavljao promet na veliko medicinskim sredstvima, što u pogledu opremljenosti stvara velike razlike između privrednih subjekata koji obavljaju sličnu delatnost.

U pogledu minimalne veličine poslovnih prostorija, članom 10. Pravilnika je propisano kakve prostorije mora da poseduje privredni subjekt da bi dobio dozvolu za obavljanje delatnosti veleprodaje lekova i medicinskih sredstava, pri čemu nije precizno propisana veličina prostora veleprodaje, niti na koji način površina zavisi od klase i kategorije medicinskih sredstava, obima prometa i teritorije koja se snabdeva. Članovima 11. i 12. Pravilnika propisana je minimalna površina tog prostora.

Međutim, u članu 14. Pravilnika je propisano da "u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, nadležno ministarstvo može da proceni da je za obavljanje prometa na veliko lekova i medicinskih sredstava potrebna veća površina prostora od prostora propisanog kao minimum (...), a na osnovu vrste, odnosno grupe lekova, klase i kategorije medicinskih sredstava, kao i na osnovu obima prometa u zavisnosti od teritorije koju će veleprodaja snabdevati", čime se poništavaju minimalni uslovi iz čl.11. i 12.

PREDLOG REŠENJA

Brisanje člana 14. Pravilnika u potpunosti, čime se ukida osnov za preširoko diskreciono odlučivanje inspektora, koji po sadašnjem rešenju može na osnovu samo jedne posete preduzeću da odlučuje da li je preduzeću potrebno veće skladište ili veći prostor za prijem ili otpremu.

Za nadzor nad vršenjem delatnosti dovoljan je član 15. koji propisuje da prostorije veleprodaje (skladišta) moraju "da prostorno i rasporedom opreme i uređaja zadovoljavaju potrebe nesmetanog obavljanja procesa rada, bez rizika i mogućnosti zamene ili mešanja različitih proizvoda". Pravilnikom se ne može propisati precizna površina i mora se ostaviti samom preduzeću da prema uslovima poslovanja odredi veličinu prostora potrebnog za obavljanje delatnosti, što je naročito važno kod osnivanja preduzeća, jer će svoj prostor vremenom prilagođavati uslovima propisanim u Pravilniku.

PROPISI

- Čl 14. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12 i 17/17)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.10 POJEDNOSTAVITI USLOVE ZA VOZILA ZA PREVOZ LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA

OPIS PROBLEMA

Nedovoljna preciznost i preširoka diskreciona ovlašćenja inspektora predviđena Pravilnikom o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (dalje: Pravilnik) prisutna su i u pogledu određivanja uslova za vozila prevoza lekova i medicinskih sredstava.

Članom 30.stav 1. Pravilnika propisano je da je veledrogerija dužna da ima odgovarajuću vrstu i dovoljan broj prevoznih sredstava registrovanih na ime te veledrogerije, čime se daje preširoka diskreciona ovlašćenja za nadzor u vezi procedure dovoljnosti broja vozila. Pored toga, veledrogerije se po osnovu ove odredbe opterećuju nepotrebnim, a velikim troškovima, jer ne mogu da koriste usluge profesionalnih prevoznika lekova i medicinskih sredstava, niti da kupe vozilo na lizing ili da iznajmljuju vozilo.

Ovo ograničenje je posledica tumačenja Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima od strane ministarstva: u članu 122. stav 2. tačka 6. Zakona navedeno je da se uz zahtev za dobijanje dozvole za promet lekova na veliko nadležnom ministarstvu podnosi "dokaz o raspolaganju teretnim sredstvima za prevoz lekova" – to ne znači obavezu posedovanja tih vozila, ali ministarstvo primenjuje takvo tumačenje.

PREDLOG REŠENJA

Radi obezbeđenja pravne sigurnosti, ujednačavanja uslova poslovanja i njihovog poboljšanja potrebno je izmeniti Pravilnik i Zakon i to:

- Izmeniti član 122. stav 2. tačka 6. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima na sledeći način: "6) dokaz o obezbeđenim teretnim sredstvima za prevoz lekova (dokaz o vlasništvu, zakupu, ugovor o finansijskom lizingu, ugovor o prevozu zaključen sa prevoznikom koji obavlja ovu vrstu specijalizovanog prevoza i sl.)";
- Brisanje čl. 30. i 31. Pravilnika kojima je propisana obaveza posedovanja prevoznih sredstava kao uslova za obavljanje delatnosti veleprodaje lekova i medicinskih sredstava;
- Preispitati opravdanost obaveze posedovanja vozila za prevoz opasnih materija za veleprodaje koje vrši promet na veliko radiofarmaceutskih lekova, propisane članom 32. Pravilnika. Iako za ovu obavezu, zbog specifičnosti robe, postoji više opravdanja, ne postoji razlog da se za ovaj prevoz ne mogu koristiti usluge specijalizovanih prevoznika.

Dopunama Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava objavljenim u Službenom glasniku broj 17/2017 ovaj problem je rešen. U članu 30. stav 1. posle reči: "na ime te veleprodaje" dodate su reči: "ili druge veleprodaje sa kojom je, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnog ministarstva, zaključila ugovor o poveravanju poslova distribucije lekova, odnosno medicinskih sredstava za celu ili deo teritorije koju snabdeva".

REŠENO

PROPISI

- Član 122. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima (Službeni glasnik RS, br. 30/2010 i 107/2012)
- Član 30.- 32. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Službeni glasnik RS, br. 10/2012)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.11 USAGLASITI PLAN MREŽE ZDRAVSTVENIH USTANOVA SA STVARNIM STANJEM

OPIS PROBLEMA

Uredbom o Planu mreže zdravstvenih ustanova utvrđuje se Plan mreže zdravstvenih ustanova - broj, struktura, kapaciteti i prostorni raspored zdravstvenih ustanova u državnoj svojini i njihovih organizacionih jedinica po nivoima zdravstvene zaštite, organizacija službe hitne medicinske pomoći, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju zdravstvene službe u Republici Srbiji. Analizom statusa zdravstvenih ustanova iz Plana mreže dolazi se do zaključka da je u ovom momentu preko 20% ustanova iz Plana mreže ili de facto prestalo da postoji (usled izdavanja u zakup značajnog dela kapaciteta, smanjenja broja zaposlenih na nivo koji onemogućava funkcionisanje i sl), ili posluje uz blokadu računa i u uslovima prezaduženosti, sa tendencijom porasta broja ZU u ovom statusu.

Prilikom raspisivanja postupaka centralizovanih javnih nabavki, ovakva neusklađenost između faktičkog stanja i stanja na tržištu nije uzeta u obzir, te se procenjene vrednosti javnih nabavki planira a sredstva u budžetu opredeljuju zasnovana na nerealnim količinama i nerealnim procenjenim vrednostima

Ovakvo postupanje za svoju posledicu ima da ponuđači snose troškove u pogledu obezbeđivanja bankarskih garancija zasnovanih na nerealno procenjenim vrednostima javnih nabavki. Uz navedeno, potrebno je istaći da ponuđači bankarske garancije izdaju kako naručiocima, tako i svojim dobavljačima. Prilikom realizacije sprovedenih postupaka javnih nabavki, ponuđači su dodatno izloženi riziku plaćanja ugovornih kazni predviđenih okvirnim sporazumima zbog neizvršenja isporuka, iako za to postoje objektivni razlozi koji se pre svega ogledaju u nelikvidnosti zdravstvenih ustanova.

Dodatno, utvrđeno je da su za distribuciju lekova na Kosovo i Metohiju, troškovi logističkih usluga izuzetno visoki, a često kod određenih isporuka logistički troškovi prevazilaze vrednost isporučenih lekova, jer problem predstavlja i prevelik broj istovarnih mesta za teritoriju Kosova i Metohije.

Navedena neusaglašenost Plana mreže i stvarnog stanja u ozbiljnoj meri ugrožava sistem zdravstvene zaštite, poslovanje i opstanak dobavljača lekova, kao i građane – pacijente.

PREDLOG REŠENJA

Uskladiti Plan mreže zdravstvenih ustanova sa stvarnim stanjem donošenjem nove Uredbe o planu mreže zdravstvenih ustanova. Novom Uredbom o planu mreže zdravstvenih ustanova broj, struktura, kapaciteti i prostorni raspored zdravstvenih ustanova u državnoj svojini treba predvideti na način da reflektuje realno stanje, odnosno da ne uključuje zdravstvene ustanove koje usled nedovoljnih kapaciteta (prostornih i kadrovskih) ne predstavljaju funkcionalni deo Plana mreže zdravstvenih ustanova.

Predložimo da se izmenom Uredbe omogući smanjenje broja mesta isporuka na Kosovu i Metohiji, koje bi bile primaoci donacije, a koje bi obezbedile da se isporuka ostalim zdravstvenim ustanovama vrši putem internih zaduženja i da se konkursnom dokumentacijom u postupku Centralizovanih javnih nabavki predvide kvartalne isporuke, odnosno obaveza zdravstvenih ustanova sa teritorije Kosova i Metohije da planiraju isporuke na kvartalnom nivou.

NOVO

PROPISI

· Uredba o Planu mreže zdravstvenih ustanova

(Sl.glasnik RS 42/06, 119/07, 84/08, 71/09, 85/09, 24/10, 6/12, 37/12, 8/14 i 92/15)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.12 REGULISATI OBLAST BEZBEDNOSTI DEČJIH IGRAČAKA

OPIS PROBLEMA

Oblast bezbednosti igračkaka je vrlo kompleksna oblast koju je Evropska unija uredila Direktivom o bezbednosti igračkaka (2009/48/EC). Direktiva reguliše najvažnije aspekte i to zaštitu zdravlja dece i funkcionisanje unutrašnjeg tržišta.

Oblast bezbednosti igračkaka u Republici Srbiji regulisana je načelno putem Zakona o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe. Međutim, zbog neregulisanog čitavog niza aspekata bezbednosti igračkaka, može se pretpostaviti da se zbog toga privredni subjekti u Republici Srbiji, kako proizvođači, tako i uvoznici i distributeri suočavaju sa pravnom nezvesnošću, rizikom i nelojalnom konkurencijom u svom poslovnom procesu.

Zakonom o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe (član 6. stav 2) propisano je da će ministar doneti podzakonski akt za bliže uređenje ove oblasti koji bi bio usklađen sa važećom Direktivom EU.

Međutim, navedeni podzakonski akt još uvek nije donet, iako je zakon usvojen još 2011. godine, a rok za podzakonski akt je bio šest meseci nakon donošenja zakona. Pored toga, mora se izmeniti i osnovni zakon jer podzakonskim aktom nije moguće preneti u domaći pravni sistem sve odredbe Direktive, s obzirom na to da EU ne dozvoljava da se njeni pravni propisi prenose isključivo podzakonskim aktima.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je prvo izmeniti Zakon o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe.

Nakon toga treba doneti Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti i načinu, sadržaju i bližim uslovima deklarisanja i označavanja dečjih igračkaka i predmeta namenjenih deci i odojčadi.

Gore navedenim izmenama potrebno je preneti najvažnije obaveze iz Direktive:

- formirati telo za ocenjivanje usaglašenosti;
- precizno definisati opšte i posebne uslove koje igračka mora da zadovolji da bi bila bezbedno plasirana na tržište;
- detaljno propisati sigurnosne zahteve koje mora da zadovolji jedna igračka (fizička, mehanička, hemijska svojstva, higijena, itd.)
- organizaciju i sprovođenje inspekcijuskog nadzora na način da svaka inspekcija (sanitarna, tržišna) zna u kom segmentu vrši kontrolu nad igračkom;
- regulisati sistem propisivanja kazni za privredne subjekte koje će morati da budu delotvorne, srazmerne i sa odvraćajućim dejstvom.

NOVO

PROPISI

· Zakon o Zakon o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe (Sl.glasnik RS 92/2011)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.13 UVESTI NOVE MEHANIZME NABAVKE ZA SNABDEVANJE TRŽIŠTA LEKOVIMA

OPIS PROBLEMA

Zakon o zdravstvenom osiguranju, između ostalog, definiše prava osiguranih lica u vezi sa lekovima koji se izdaju na recept ili izdaju na nalog na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja (Lista lekova, o kojoj RFZO donosi odgovarajući pravilnik). Nabavka lekova sa B i C Liste lekova vrši se po tzv. INN sistemu (sistemu međunarodnog nezaštićenog naziva leka), a u skladu sa Uredbom o planiranju i vrsti roba i usluga za koje se sprovode centralizovane javne nabavke, što u praksi znači da se lekovi iste vrste međusobno takmiče na javnoj nabavci i da pobeđuje samo jedan lek (onaj sa najnižom cenom), a sve to ne uzimajući u obzir činjenicu da se i drugi lekovi takođe nalaze na Listi lekova. Takođe, ovakve centralizovane javne nabavke se često ne najavljaju na odgovarajući način i u odgovarajuće vreme, stoga ponuđači često nemaju dovoljno vremena da pripreme svoje ponude kako bi one bile u skladu sa zahtevima javnog tela. Pitanje transparentnosti ovakvih javnih nabavki i procesa odlučivanja takođe se postavlja. Na kraju, imajući u vidu zakonom utvrđeno pravo pacijenata/osiguranih lica na lekove sa Listi lekova, treba istaći da centralizovani način javnih nabavki lekova sa Liste lekova ne omogućuje u potpunosti ostvarenje ovog prava.

PREDLOG REŠENJA

S obzirom na stečeno iskustvo Srbije sa centralizovanim nabavkama lekova, potrebno je izvršiti detaljnu analizu efekata na dostupnost i kvalitet lekova, na snabdevenost tržišta i moguću monopolizaciju proizvođača. Potrebno je utvrditi stvarne efekte na uštedu sredstava koja se izdvajaju za lekove u odnosu na potrošnju građana za lekove i preispitati sveshodnost njihovog sprovođenja u budućnosti. Potrebno je razmotriti i uvesti nove, fleksibilnije mehanizme nabavke lekova i snabdevanja tržišta i utvrditi održivu politiku lekova zasnovanu na dobrim praksama i pravom osiguranih lica na lekove sa Liste lekova.

U skladu sa izvršenim analizama potrebno je izmeniti regulativu kojom će se propisati adekvatni mehanizmi nabavke, za snabdevanje tržišta lekovima.

NOVO

PROPISI

· *Zakon o zdravstvenom osiguranju (Sl. glasnik RS, br. 107/2005 ... 10/2016 – dr. zakon); Uredba o planiranju i vrsti roba i usluga za koje se sprovode centralizovane javne nabavke (Sl. glasnik RS, br. 29/2013 ... 95/2016)*

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOŠLJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.1 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na porodiljsku nadoknadu je veoma komplikovana. Za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite (trudničko i porodiljsko bolovanje) dostavlja se preko 12 raznih dokumenata, od izveštaja o privremenoj sprečenosti za rad, preko izvoda iz matične knjige rođenih za svu decu, rešenja iz APR-a, ugovora o radu, fotokopije prijava na Fond za PIO i Fond za zdravstvo, fotokopije radne knjižice, rešenja o porodiljskom odsustvu, rešenja o odsustvu radi nege deteta, potvrde o broju zaposlenih, pa do obračuna zarada za poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu kada počinje bolovanje, izvoda banke o plaćenim doprinosima itd. Ukupno se traži čak 86 "papira".

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da se ova procedura maksimalno pojednostavi i to tako što se od korisnika neće tražiti dokumentacija koju je već dostavljao ili dokumenti sa podacima sadržanim u elektronskim registrima.

Takođe, potrebno je informaciono povezati Poresku upravu i Fond za socijalno osiguranje kako bi mogli da razmenjuju podatke, (npr. Poreska uprava ima podatke o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koji se isplaćuju po svim osnovama, pa ih Fond može odatle preuzeti elektronskim putem).

Usvajanjem novog Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom (Sl.glasnik RS br. 113/2017) pojednostavljena je procedura na koju je NALED unazad nekoliko godina ukazivao.

REŠENO

PROPISI

· Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom (Sl. glasnik RS, 16/02, 115/05, 107/09)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOŠLJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.2 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA

OPIS PROBLEMA

Procedura za upis staža u Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje nepotrebno je komplikovana.

I dalje postoji obaveza predavanja M4 obrasca, uz koji je potrebno fizički doneti na uvid PP OD obrasce za celu godinu, obračune zarada i izvode o izvršenim isplatama doprinosa, takođe za celu godinu za koju se vrši upis staža. Ovo je nepotrebno jer se u toku godine obrasci o izvršenim isplatama predaju Poreskoj upravi, za svaku isplatu posebno.

Identičan je problem i sa predajom M-UN obrazaca.

Iako je Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO) donet još 2010. godine, nije obezbeđena njegova implementacija, koja bi eliminisala ovu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Hitno implementirati Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, tako što će se obezbediti razmena podataka između Poreske uprave i CROSO, čime će se omogućiti ukidanje procedure pred Fondom PIO, u kojoj se predaju i overavaju obrasci za upis staža.

U konkretnom slučaju, čak i ako opstane obaveza overe obrazaca za upis staža (Obrazac M4 i M-UN), a ukoliko CROSO ne profunkcioniše, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje u toj proceduri može da preuzima podatke o izvršenim isplatama direktno od Poreske uprave.

PROPISI

- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl.glasnik RS 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 30/10, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13 i 75/14 i 142/14)
- Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (Sl.glasnik RS 30/10 i 116/14)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOŠLJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.3 UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA

OPIS PROBLEMA

Poslodavci i individualni poljoprivrednici često angažuju radnike za obavljanje poslova sezonskog karaktera bez zaključenja ugovora o radu ili ugovora o radnom angažovanju van radnog odnosa ili preko poljoprivrednih zadruga, po principu iznajmljivanja radne snage, što i za njih i za angažovane radnike nije odgovarajuće rešenje. Posledica toga je da angažovani sezonski radnici najčešće nemaju plaćene doprinose za obavezno socijalno osiguranje, niti im se za obavljeni posao obračunava radni staž, niti staž osiguranja. Ovakva situacija je između ostalog posledica složene administrativne procedure koja je propisana za zaključenje ugovora čije trajanje je neizvesno i relativno kratko (dok traje sezona određenih poslova, kada vremenski uslovi dozvoljavaju i sl.). Podaci govore da čak 60% sezonski radno angažovanih lica, neregistrovano radi u sektoru poljoprivrede.

PREDLOG REŠENJA

Donošenjem posebnog Zakona o privremenom radnom angažovanju na sezonskim poslovima predvideti elektronski sistem prijave i evidencije, plaćanje tačno (paušalno) utvrđenog poreza sa dnevnim iznosom doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu, kao i maksimalno trajanja angažovanja sezonskih radnika do 120 radnih dana godišnje.

Na ovaj način bi se omogućila brža i jednostavnija procedura prijavljivanja, lakša i preciznija evidencija, lakši postupak izdavanja dokaza o izvršenim uplatama za obavezno socijalno i zdravstveno osiguranje, lakša migracija podataka, jednostavije i pouzdanije ažuriranje, manji proceduralni troškovi, zadovoljila bi se potreba za angažovanjem sezonskih radnika u obimu koji je srazmeran potrebama poslodavaca i na taj način doprinelo povećanju broja ugovora, a samim tim i pozitivnom efektu na budžetske prihode, kao i na ostvarivanje zakonom zagwarantovanih prava radnika.

PROPISI

· Zakon o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOŠLJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.4 OMOGUĆITI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBILJNO NARUŠENIH ODNOSA

OPIS PROBLEMA

Članom 179. Zakona o radu propisani su osnovi po kojima poslodavac može da otkáže ugovor o radu zaposlenom. Ti osnovi su limitirani i onemogućavaju fleksibilnost vođenja kadrovske politike, uz vođenje računa o interesima zaposlenih.

Članom 191. stav 5. Zakona je propisano da sud neće vratiti na rad zaposlenog, bez obzira što je utvrdio da mu je poslodavac nezakonito otkazao radni odnos, ako to zahteva poslodavac, pozivajući se na okolnosti koje opravdano ukazuju da nastavak radnog odnosa, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obe ugovorne strane, nije moguć. U tom slučaju sud obavezuje poslodavca da zaposlenom isplati naknadu štete u iznosu od najviše 36 zarada koje bi ostvario da radi.

Ovu odredbu sudska praksa sprovodi tako što zaposlenog ne vraća na rad ako su odnosi između poslodavca i zaposlenog ozbiljno narušeni, bez obzira što se to ne može pripisati u krivicu zaposlenom. Dakle, sud svojom odlukom prekida radni odnos, iako je otkaz bio nezakonit.

Neprihvatljivo je da poslodavac ne može otkazati zaposlenom ugovor o radu zbog ozbiljno narušenih odnosa, već da mora da čeka da iz tog istog razloga sud svojom odlukom prekine radni odnos. Ovo poslodavcu stvara nepotrebne, a enormne troškove isplate zarada i doprinosa zaposlenom za sve vreme vođenja radnog spora, iako je rezultat spora identičan – prestanak radnog odnosa.

PREDLOG REŠENJA

U članu 179. Zakona o radu posle tačke 9) dodaje se tačka 10) koja glasi: "10) ako poslodavac oceni da nastavak radnog odnosa nije moguć zbog ozbiljno poremećenih odnosa sa zaposlenim".

U članu 189. Zakona dodaju se st. 5. i 6. koji glase:

"Ako je zaposlenom ugovor o radu otkazan u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, otkaz stupa na snagu danom njegovog uručjenja zaposlenom, a poslodavac je dužan da u narednih 15 dana zaposlenom isplati naknadu štete u visini trostrukog iznosa otpremnine, obračunate u skladu sa članom 158. stav 2. ovog zakona, jer u suprotnom otkaz neće imati pravno dejstvo prema zaposlenom.

Ako je za otkaz ugovora o radu u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, između poslodavca i zaposlenog ugovoren viši iznos naknade štete, od iznosa obračunatog u skladu sa prethodnim stavom ovog člana, poslodavac je obavezan da u slučaju otkaza po ovom osnovu zaposlenom isplati taj veći iznos".

Predloženom izmenom bi se izbeglo vođenje dugotrajnih radnih sporova u slučajevima kada je poslodavac spreman da zaposlenom isplati značajniju sumu novca, pa bi se i sudovi rasteretili velikog broja radnih sporova.

PROPISI

· Član 179. Zakon o radu (Službeni glasnik RS, br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/2013 i 75/2014)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOŠLJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.5 IZMENITI ZAKONSKA OGRANIČENJA U VEZI SA PRAVILNIKOM O SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA

OPIS PROBLEMA

Izmenama člana 24. Zakona o radu, koje su usvojene 18. jula 2014. dodat je novi stav 3. koji propisuje izuzetak da se za rad na određenim poslovima mogu utvrditi najviše dva uzastopna stepena stručne spreme, odnosno obrazovanja.

Čitano zajedno sa odredbama stava 2. ovog člana ovo pravilo se tumači tako da je neophodno da poslodavac svojim pravilnikom o sistematizaciji predvidi samo jedan stepen stručne spreme za jedan posao, a da samo izuzetno može predvideti da je za određene poslove moguće Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova utvrditi dva uzastopna stepena stručne spreme. Ovakvo tumačenje značajno ograničava mogućnosti poslodavca da Pravilnik o sistematizaciji radnih mesta prilagodi svojim stvarnim potrebama, stručnim kvalifikacijama zaposlenih i situaciji na tržištu radne snage.

U praksi, zaposleni koji nemaju odgovarajuće obrazovanje, ali imaju dugogodišnje praktično iskustvo i znanja za obavljanje određenih poslova bi trebalo da postanu tehnološki višak ili bi poslodavac morao da "izmišlja" radna mesta sa vrlo sličnim poslovima, ali sa različitim uslovima u pogledu stepena stručne spreme. Takođe, poslodavcu nije dozvoljeno da propiše najniži zahtevani stepen stručne spreme, već se mora ograničiti samo na jedan stepen stručne spreme.

Ovo pravilo za poslodavce uzrokuje dodatno administriranje i dodatni trošak u poslovanju i nije u skladu sa zahtevima modernog poslovanja i fleksibilizacije tržišta radne snage.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je odredbe stava 2. člana 24. Zakona o radu precizirati kako bi se poslodavcima nedvosmisleno omogućilo da kao uslove za rad utvrde one stepene stručne spreme koji odgovaraju potrebama njihovog poslovanja, bez ograničenja u pogledu broja stepeni stručne spreme, odnosno obrazovanja koji se traže za obavljanje tih poslova, kako bi se izbegla neujednačena tumačenja, a stav 3. člana 24. Zakona o radu brisati.

PROPISI

· Član 24. Zakona o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.1 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU

OPIS PROBLEMA

Iako je Zakon o državnom premeru i katastru stupio na snagu još 11.09.2009. godine, pa je po članu 198. tog zakona još pre više od tri godine istekao rok ostavljen direktoru RGZ da uskladi Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti sa novim zakonskim rešenjima, taj pravilnik još nije donet.

U praksi se stoga i dalje primenjuje stari pravilnik, koji članom 82. propisuje da se u Katastar nepokretnosti upisuju samo dugoročni zakupi i to zakupi na period od 10 ili više godina. Primenom tog pravilnika se uskraćuje zakonsko pravo zakupaca da upišu u katastar svoj ugovor bez obzira da li je reč o dugoročnom ili kratkoročnom zakupu.

Član 77. Zakon o državnom premeru i katastru izričito propisuje mogućnost zabeležbi ugovora o zakupu u Katastar nepokretnosti. Za razliku od ranije važećeg Zakona o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima, u koji je ovo ograničenje uvedeno izmenama iz 1996. godine članom 58e, novi zakon ovaj upis ne ograničava na dugoročne zakupe.

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu navedeno, neophodno je da se bez odlaganja donese Pravilnik o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, kojim će ovo pitanje urediti u skladu sa zakonskim rešenjem, tj. kojim će se dozvoliti upis u katastar svih zakupa bez ograničenja.

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru (Sl. glasnik RS, br. 72/09, 18/10, 65/13)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti (Sl. glasnik RS, br. 46/99)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.2 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Članovima 185–200. Zakona o planiranju i izgradnji je propisana legalizacija bespravno podignutih objekata. Iako je Zakon donet još 2009. godine, poslovi legalizacije su se odvijali izuzetno sporo, što je stvorilo potrebu za izmenama tog propisa.

Dodatni problem u praksi je stvarao nedostatak resursa za obavljanje poslova legalizacije. Čak je i u Gradu Beogradu pojedine opštine obrađivao samo po jedan referent. Na ovaj način, pored građana korisnika legalizacije, štetu trpi i sama lokalna samouprava, koja zbog svoje sporosti ostaje uskraćena za prihode po osnovu poreza na imovinu na te iste objekte.

Naknadno doneti Zakon o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, takođe se teško sprovodi u praksi.

Zakon o legalizaciji objekata iz oktobra 2013. godine takođe nije rešio sve slučajeve u kojima legalizaciju treba dozvoliti. Reč je o višespratnicama zidanim na najskupljim lokacijama, u kojima su savesnim kupcima prodavani stanovi. Takvi objekti se ne mogu legalizovati, jer po pravilu, u pogledu spratnosti ili udaljenosti od susednih objekata, u manjoj meri odstupaju od Pravilnika o opštim pravilima za parcelaciju, regulaciju i izgradnju (Sl.glasnik RS 50/11). U praksi će to značiti da ne mogu biti legalizovani objekti koje su gradile stambene zadruge pre više decenija, kao ni objekti koje su gradile privatne firme u poslednje dve decenije i za koje je izdata građevinska dozvola, ali je od nje odstupljeno, bilo u pogledu gabarita, bilo u pogledu spratnosti. Kupcima takvih stanova i poslovnih prostora, koji su najsavesniji od svih ostalih vlasnika "nelegalnih objekata", uskraćeno je pravo na legalizaciju kupljene nekretnine, iako prilikom kupovine nisu mogli da znaju da je investitor odstupio od građevinske dozvole.

PREDLOG REŠENJA

Propise koji uređuju pitanje legalizacije treba izmeniti i/ili primenjivati tako da legalizacija bude efikasna i pravična. Sekretarijati lokalnih samouprava nadležni za sprovođenje postupka legalizacije treba da obezbede adekvatan broj izvršilaca koji će raditi na poslovima legalizacije, kako bi se ti poslovi okončali u primerenom roku.

Usvajanjem Zakona o ozakonjenju objekata (Sl. glasnik RS 96/15) uređeni se uslovi, postupak i način ozakonjenja objekata, odnosno delova objekta izgrađenih bez građevinske dozvole, odnosno odobrenja za izgradnju (u daljem tekstu: nezakonito izgrađeni objekti), uslovi, način i postupak izdavanja rešenja o ozakonjenju, pravne posledice ozakonjenja, kao i druga pitanja od značaja za ozakonjenje objekata. Međutim, u praksi, naročito u gradskim opštinama, procedura ozakonjenja objekata i dalje traje neprihvatljivo dugo, a neki organi javne uprave nadležni za sprovođenje postupka nisu kooperatini u odnosu sa strankama.

PROPISI

· Član 125. st. 3. i 4. Zakon o državnom premeru i katastru (Sl. glasnik RS br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/15 i 96/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.3. PROPISATI EFIKASAN MEHANIZAM ZA PARCELACIJU ZEMLJIŠTA ZA REDOVNU UPOTREBU LEGALIZOVANIH OBJEKATA, ODNOSNO OBJEKATA U POSTUPKU OZAKONJENJA

OPIS PROBLEMA

Primena Zakona o ozakonjenju objekata je u određenom broju slučajeva otežana zbog neusaglašenosti sa Zakonom o planiranju i izgradnji.

Članom 70. Zakona o planiranju i izgradnji propisani su posebni slučajevi određivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekata (parcelacija i preparcelacija). Stavom 5. ovog člana propisano je da nadležni organ po prijemu zahteva „pribavlja po službenoj dužnosti od organa nadležnog za poslove urbanizma izveštaj da li postojeća katastarska parcela ispunjava uslove da bude određena kao zemljište za redovnu upotrebu objekta i uslove za građevinsku parcelu, odnosno da li je, radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta potrebno izraditi projekat preparcelacije, odnosno parcelacije, da li postoje urbanistički uslovi za izradu ovih projekata, odnosno pribavi mišljenje, ako je već izvršeno obeležavanje ili formiranje katastarske parcele, da izrada projekta preparcelacije, odnosno parcelacije nije potrebna. Ako organ za poslove urbanizma utvrdi da je potrebna izrada projekta preparcelacije, odnosno parcelacije, izveštaj sadrži i predlog za formiranje građevinske parcele.“

Međutim, članom 70. Zakona nije propisana, niti predviđena situacija u kojoj organ nadležan za poslove urbanizma u svom izveštaju ne dostavi podatak da li je potrebno izraditi projekat parcelacije, odnosno preparcelacije, radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta, jer ne postoji osnov u planskoj dokumentaciji, iako je data mogućnost za ozakonjenje objekta. Ovakvi slučajevi se većinom odnose na parcelaciju ispod nelegalno izgrađenog objekta.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o ozakonjenju objekata, odnosno dopuniti član 70. Zakona o planiranju i izgradnji tako što će se propisati efikasan mehanizam za parcelaciju zemljišta za redovnu upotrebu legalizovanih objekata, odnosno objekata u postupku ozakonjenja, odnosno na drugi način rešiti situaciju u kojoj organ nadležan za poslove urbanizma na zahtev iz člana 70. Zakona o planiranju i izgradnji ne dostavi izveštaj da li je radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta potrebno izraditi projekat preparcelacije, odnosno parcelacije, tj. da li postoje urbanistički uslovi za izradu ovih projekata.

PROPISI

· Zakon o ozakonjenju objekata (Sl.glasnik RS 96/15)

· Član 70. Zakona o planiranju i izgradnji

(Sl.glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 i 145/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.4. UNAPREDITI POSTUPAK UPISA PRAVA U KATASTAR

OPIS PROBLEMA

Promet nepokretnosti i zasnivanja stvarnih prava na nepokretnostima, uključujući i hipoteku je neprihvatljivo komplikovan zbog neadekvatne komunikacije vršioca javnih ovlašćenja u ovoj oblasti, a pre svega RGZ-a i javnih beležnika. Tako npr. u slučaju da se vrši kupoprodaja nepokretnosti ili upis hipoteke, kako bi se zaključio, odnosno solemnizovao ugovor ili založna izjava kod javnog beležnika, potrebno je da kupac pribavi nov izvod iz lista nepokretnosti iz nadležne službe RGZ-a, potom odlazi kod javnog beležnika da solemnizuje ispravu. Nakon solemnizacije tu ispravu ponovo predaje u nadležnu službu RGZ-a radi upisa prava, više puta čekajući u redu, prvo da mu se odredi visina takse koju plaća, zatim da preda zahtev za upis i na kraju da podigne rešenje o upisu u katastar, što bespotrebno oduzima vreme i komplikuje čitavu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o državnom premeru i katastru (Sl. glasnik RS br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/15 i 96/15) tako da se omogući javnim beležnicima da sa RGZ-om po službenoj dužnosti razmenjuju podatke i izvode neophodne za sačinjavanje javnobeležničkih isprava, odnosno solemnizaciju ugovora, kao i da podnose zahtev za upis promene u ime kupca nepokretnosti, odnosno vlasnika nepokretnosti na osnovu isprave kojom se potvrđuje podoban pravni osnov za upis promene u katastru nepokretnosti.

PROPISI

· Član 126. stav 1. Zakon o državnom premeru i katastru (Sl. glasnik RS br. 72/2009, 18/2010, 65/2013, 15/15 i 96/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.5. UKINUTI OGRANIČENJE DA JE VLASNIŠTVO VOZILA USLOV ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA

OPIS PROBLEMA

Član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon) glasi: „Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, odnosno primalac lizinga najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana.“

Ograničenjem prava da se taksi prevozom mogu baviti samo vlasnici ili korisnici lizinga uskraćuje se mogućnost angažovanja taksi prevoznika koji po drugom, pravno valjanom osnovu legalno koriste tuđa vozila za obavljanje delatnosti. Na ovaj način se u praksi pojavljuju apsurdne situacije:

- Supruga je uzela kredit ili lizing (jer je jedina zaposlena u porodici) i postala vlasnik ili korisnik lizinga vozila koje je ustupila suprugu da se bavi taksi delatnošću, koji nije vlasnik vozila i ne može da se bavi taksi prevozom zbog ovog ograničenja.
- Otac je vlasnik vozila i ustupio je vozilo sinu da se bavi taksi prevozom koji to ne može da čini zbog ovog ograničenja.
- Firma koja se bavi organizovanjem taksi prevoza je vlasnik vozila ili korisnik lizinga i po osnovu ugovora o saradnji ustupa samostalnom taksi prevozniku vozilo da njime obavlja taksi delatnost u svoje ime i za svoj račun, a ovaj to ne može da čini upravo zbog ovoga ograničenja.

Ovim ograničenjem se uskraćuje pravo na rad, ali i čini ozbiljna šteta kako brojnim samostalnim taksi prevoznicima tako i unapređenju delatnosti i boljim uslugama krajnjim korisnicima usluga.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju da glasi: „Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, primalac lizinga ili po drugom pravno valjanom osnovu korisnik najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana.“

PROPISI

· Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (Sl.glasnik 68/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.6 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZMENE DETALJNIH PLANOVA REGULACIJE I UČINITI IH FLEKSIBILNIJIM

OPIS PROBLEMA

Pojedini detaljni urbanistički planovi jedinica lokalnih samouprava grada Beograda nisu menjani više od 30 godina. U navedenim planovima određena su pravila uređenja i gradnja za određene katastarske parcele, kao i predviđene namene za koje se parcele mogu koristiti. Komplikovana procedura izmene detaljnih urbanističkih planova, je dovela do toga da su ti planovi po pravilu prevaziđeni, što faktički znači da se tim planovima ograničavaju prava vlasnika zemljišta mimo javnog interesa. Ovakvo stanje je jedan od uzroka nelegalne gradnje, jer vlasnici zemljišta ne mogu legalno graditi mimo te prevaziđene planske dokumentacije.

Primer efekata zastarelih detaljnih urbanističkih planova su parcele koje ne izlaze direktno na Ibarsku magistralu (ulazni pravci u grad npr.), ali su u njenoj neposrednoj blizini, pa je detaljnim planom regulacije iz 1990. godine jednog seoskog naselja na periferiji Beograda procenjeno da su navedene parcele namenjene za izgradnju objekata male privrede na kojima nije dozvoljena stambena gradnja, zbog blizine navedene saobraćajnice i razvoja komercijalnih sadržaja tj. privrednih delatnosti u tom potezu. S obzirom da navedene parcele nisu iskorišćene ni posle 30 godina za navedene namene, izgradnja objekata male privrede, bez mogućnosti izgradnje stambenih objekata predstavlja ograničavajuću okolnost za vlasnike.

PREDLOG REŠENJA

Prilikom izrade budućih planova generalne regulacije za gradska područja, naročito za područje grada Beograda, kao i prilikom izrade detaljnih planova regulacije pojedinačnih delova gradskih opština, treba preispitati mogućnosti da se utvrdi alternativna namena određenih parcela. Napominjemo da je sužavanje namene parcela opravdano samo ako je jasno prepoznat javni interes za posebnom namenom konkretnih parcela i ako se takva ograničenja vrše u cilju realizacije dokumenata razvojnog planiranja višeg ranga (Plan razvoja, Prostorni plan RS).

Predlažemo da se izmenama Zakona o planiranju i izgradnji propiše:

- 1) ubrzana procedura za izmenu detaljnog urbanističkog plana, odnosno za stavljanje van snage ograničenja iz tog plana u odnosu na konkretne parcele, a na inicijativu vlasnika tih parcela, ako zbog odsustva planirane infrastrukture ne budu mogle da se koriste za planirane namene ni nakon isteka primerenog perioda od npr. 10 ili 20 godina od donošenja detaljnog urbanističkog plana,
- 2) da se detaljnim urbanističkim planovima namena zemljišta utvrđuje tako što se po pravilu utvrđuje što šira namena, naročito ako su te namene komplementarne (npr. stambena gradnja i komercijalna delatnost i sl.), kao i da se predvide alternativne namene ako u primerenom periodu ne bude realizovana infrastruktura neophodna za prvobitnu namenu.

NOVO

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji (Sl.glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 i 145/14)
- Pravilnik o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenta prostornog i urbanističkog planiranja (Sl.glasnik RS 64/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.7. ONEMOGUĆITI PROMENU USLOVA KORIŠĆENJA POSTOJEĆIH ZALIVNIH SISTEMA USLED RESTITUCIJE ZEMLJIŠTA I ONEMOGUĆITI PRAVO SLUŽBENOSTI U CILJU IZGRADNJE NOVE PODZEMNE MREŽE ZA NAVODNJEVANJE

OPIS PROBLEMA

Privatizacija poljoprivrednog zemljišta, a pre svega restitucija tog zemljišta ranijim vlasnicima i njihovim naslednicima, suočila je sve veće poljoprivredne proizvođače sa problemima:

- nerešenih imovinskih odnosa sa novim vlasnicima poslužnih parcela, kroz koje prolazi podzemna mreža njihovih postojećih zalivnih sistema;
- nemogućnosti izgradnje novih zalivnih sistema, usled protivljenja vlasnika parcela kroz koje bi trebala da prolazi ta mreža ka njihovim parcelama.

Naime, članom 25. Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju (Sl. glasnik RS", br. 72/2011, 108/2013, 142/2014 i 88/2015 - odluka US) i članom 11. Zakona o vraćanju imovine crkvama i verskim zajednicama (službeni glasnik RS", br. 46/2006) je regulisano pitanje koje zemljište ne može biti predmet naturalne restitucije, uključujući i zemljište (deo parcele) koje služi za redovnu upotrebu objekta izgrađenog na tom zemljištu, odnosno zemljišta koja ekonomski opravdava korišćenje većeg broja objekata izgrađenih na kompleksu zemljišta.

Član 3. Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju upućuje na primenu Zakona o planiranju i izgradnji radi definisanja bitnih pojmova, ali taj zakon ne prepoznaje "zalivni sistem" koji predstavlja specifičan linijski infrastrukturni objekat.

Da podsetimo, zalivni sistemi, koje su privredni subjekti decenijama u nazad gradili na državnom poljoprivrednom zemljištu, su nakon sprovođenja privatizacije tih privrednih društava postali privatno vlasništvo tih kompanija, koje shodno članu 66. Zakona o poljoprivrednom zemljištu danas ostvaruju prioritetan zakup tog zemljišta. Problem stvara to što Agencija za restituciju vrši restituciju parcela na bazi nalaza veštaka poljoprivredne struke, koji se ne upuštaju u identifikaciju podzemnih delova te mreže (cevovod, elektrovodova, antenski frekventni vodovi, kanali za dopremanje vode i sl.).

Imajući u vidu da podzemni delovi zalivnog sistema predstavljaju celinu sa nadzemnim delovima, umanjeње prava vlasnika sistema u odnosu na podzemne delove sistema može dovesti do urušavanja čitavog sistema i njegove funkcionalnosti, što može dovesti do imovinske odgovornosti Republike Srbije zbog umanjeња vrednosti tih zalivnih sistema i štete nastale usled nemogućnosti korišćenja, adaptacije i dogradnje tih zalivnih sistema.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o planiranju i izgradnji tako što će se:

- U članu 2. stav 1. tač.22) Zakona posle reči: "skloništa" dodati reči "zalivni sistemi";
- U članu 2. stav 1. tač.26) Zakona posle reči: "vodovodna i kanalizaciona infrastruktura" dodati zapetu i reči "zalivni sistemi";
- U članu 69. stav 10. Zakona posle reči: "elisa vetroturbina" dodati zapetu reči: "kao i zalivnih sistema".

Predloženim izmenama omogućiće se adaptacija i dogradnja postojeće mreže zalivnih sistema bez obaveze pribavljanja saglasnosti vlasnika parcela kroz kojih ti sistemi treba da prolaze, što je rešenje koje se već primenjuje za podzemnu elektro mrežu, u kom slučaju se pravo službenosti zasniva po sili zakona. Evidentno je da pored postojanja javnog interesa za izgradnju mreže za prenos električne energije postoji javni interes i za razvoj poljoprivrede u Srbiji (ugrožen pre svega neažurnom svojinskom evidencijom).

Izmeniti Zakon o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju (Sl. glasnik RS", br. 72/2011, 108/2013, 142/2014 i 88/2015 - odluka US), tako što će se u članu 21. stav 3. Zakona posle reči "ne prestaju" dodati zapeta i reči: "uključujući i službenosti koje se odnose na podzemne delove energetske, vodovodne i kanalizacione infrastrukture, kao i zalivnih sistema, niti se vlasnicima, odnosno korisnicima te infrastrukture na drugi način mogu umanjiti prava stečena pre vraćanja tog zemljišta u skladu sa ovim zakonom".

Neophodno je izmeniti propise na način da je nedvosmisleno jasno da vlasnici poslužnog dobra (parcele ispod koje prolazi infrastruktura) imaju pravo na naknadu, odnosno odštetu samo u slučaju izgradnje nove infrastrukture, a da se položaj vlasnika infrastrukture izgrađene do momenta restitucije ne može menjati na gore usled promene vlasništva po osnovu restitucije.

NOVO

PROPISI

· Čl. 2. i 69. Zakon o planiranju i izgradnji

(Sl. glasnik RS, br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13, 132/14, 145/14);

· Član 21. stav 3. Zakon o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju (Sl. glasnik RS, br. 72/2011, 108/2013, 142/2014 i 88/2015 - odluka US).

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.1 USAGLASITI TEHNOLOŠKO REŠENJE ZA NESMETANU PRIMENU KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG CERTIFIKATA

OPIS PROBLEMA

Član 13. Zakona o elektronskom potpisu izričito propisuje da sertifikacionim telima nije potrebna posebna dozvola za izdavanje elektronskih sertifikata, a ne propisuje ni obavezu sertifikacionih tela da tehnološko rešenje za kvalifikovani elektronski potpis bude primenjivo na svim platformama (Windows, OS X, Linux) što u praksi stvara probleme. Kvalifikovani elektronski sertifikat većine sertifikacionih tela nije moguće koristiti na drugoj platformi, osim na Windows-u. Dodatno se javlja problem nekompatibilnosti kvalifikovanih elektronskih sertifikata različitih sertifikacionih tela na istom računaru, čime korišćenje kvalifikovanog elektronskog potpisa ne doprinosi olakšavanju svakodnevnog poslovanja, već naprotiv stvara dodatne finansijske troškove i trošak vremena usled komplikovanosti korišćenja. Na sve navedeno, pojedini državni organi u elektronskim procedurama koje sprovode imaju tehnička ograničenja koja onemogućavaju prihvatanje svih, već samo nekih kvalifikovanih elektronskih sertifikata. Ako uzmemo u obzir da je podnošenje poreskih prijava i godišnjih finansijskih izveštaja od strane privrednih subjekata obavezno u elektronskoj formi, potpisano kvalifikovanim elektronskim potpisom ovlašćenog lica u pravnom licu, opisane poteškoće sa korišćenjem ovog potpisa predstavljaju značajnu barijeru za efikasnost poslovanja. S druge strane, uzaludni su naponi nadležnih organa u promovisanju elektronskih usluga sve dok i tehnološki edukovani građani nisu u mogućnosti da bez poteškoća koriste kvalifikovani elektronski sertifikat.

PREDLOG REŠENJA

Predlog je da se podzakonskim aktima Zakona o e-poslovanju koji će regulisati elektronski potpis propiše obaveza sertifikacionih tela da tehnološka rešenja za kvalifikovani elektronski potpis budu primenjiva nesmetano na svim platformama i operativnim sistemima.

Osim toga, predlažemo da se zakonom propiše obaveza svih organa javne uprave i drugih imalaca javnih ovlašćenja da omoguće korišćenje svih akreditovanih kvalifikovanih elektronskih sertifikata na svojim portalima, odnosno platformama.

Predlažemo i da se tehnički zahtevi za sertifikaciona tela promene kako bi se postavila obaveza svim sertifikacionim telima da u određenom roku moraju prebaciti postojeće tehničko rešenje kvalifikovanog elektronskog sertifikata sa kartice na cloud. Time će se omogućiti kontinuitet elektronskog poslovanja u Srbiji i nezavisnost u odnosu na korišćenje trenutno međusobno isključujućih pretraživača neophodnih za primenu kvalifikovanog elektronskog potpisa.

Usvajanjem Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju (Sl.glasnik RS 94/17) ova je preporuka delimično rešena, a njena potpuna implementacija se očekuje kroz usvajanje podzakonskih akata, koji će se doneti u narednom periodu.

PROPISI

· Zakon o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju (Sl. glasnik RS, br. 94/2017)

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.2. REGULISATI PROMET LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA POSREDSTVOM USLUGA POŠTANSKIH OPERATORA

OPIS PROBLEMA

Zakonom o poštanskim uslugama zabranjeno je slanje, odnosno prijem, prenos i uručenje poštanskih pošiljaka koje sadrže drugu robu i predmete čiji je prenos zabranjen zakonom i drugim propisima, dok je u Zakonu o lekovima i medicinskim sredstvima propisana zabrana prometa lekova poštom, osim slanja uzoraka u skladu sa ovim zakonom.

Uprkos navedenoj zakonskoj zabrani isporuke lekova i medicinskih sredstava, na koja se shodno primenjuje i zabrana prometa lekova poštom, veliki problem u praksi čini sve učestalija pojava isporuke poštanskih pošiljaka koje sadrže lekove i medicinska sredstva. U vezi sa navedenim, posebno ukazujemo da su lekovi i medicinska sredstva specifična vrsta robe u vezi sa kojom se primenjuju posebna pravila kako u pogledu proizvodnje, tako i prometa, a koji mogu vršiti samo za to ovlašćena pravna lica, koja su za to dobila odgovarajuće dozvole izdate od nadležnog ministarstva.

Budući da je navedeno postupanje ne samo suprotno pozitivno-pravnim propisima, već i da predstavlja postupanje koje za posledicu ima ugrožavanje kvaliteta lekova i medicinskih sredstava i u opasnost dovodi bezbednost i zdravlje pacijenata kojima bi ovakvi lekovi i medicinska sredstva, kao krajnjim korisnicima bili izdati, neophodno je u što kraćem roku preduzeti mere kojima bi se isporuke pošiljaka koje sadrže lekove i medicinska sredstva sprečile.

Predlažemo da Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija preduzme mere iz svoje nadležnosti, kako bi se poštanski operatori upoznali sa zabranom prometa lekova i medicinskih sredstava putem pošte.

PREDLOG REŠENJA

Izvršiti izmene i dopune Zakona o poštanskim uslugama, i to: Člana 25. Zakona na način da glasi : „Poštanske pošiljke moraju zadovoljavati uslove predviđene ovim zakonom, opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga i posebnim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, i ne smeju sadržati predmete čije je slanje, prijem, prenos i uručenje poštom zabranjeno“;

Člana 26. Zakona na način da glasi : „Na svakoj poštanskoj pošiljci mora biti označeno, čitko i jasno, naziv odnosno ime i prezime primaoca, puna adresa ili adresni kod primaoca ili oznaka na osnovu koje se nesporno može utvrditi primalac, u skladu sa opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga, sadržina pošiljke, kao i izjava pošiljaoca da ista ne sadrži predmete čije je slanje, prijem, prenos i uručenje poštom zabranjeno.“

NOVO

PROPISI

· Zakon o poštanskim uslugama (Sl.glasnik RS 18/05, 30/10 i 62/14)

7. MINISTARSTVO PRAVDE

7.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI

OPIS PROBLEMA

Privredi i građanima ogroman problem stvara neprihvatljivo veliki broj vrlo visokih sudskih taksi koje se naplaćuju tokom jednog postupka, a koje čine nedostupnom zaštitu prava na sudu. Možda je prihvatljiv argument da sud treba da naplaćuje visoke takse na podneske kojima se započinju sudski postupci/ sporovi, kako bi se građani i privreda ređe parničili, ali nije prihvatljivo da se tako visoke takse naplaćuju više puta, tokom istog postupka.

Politika visokih sudskih taksi privredi praktično onemogućava poslovanje, jer troškovi u postupku sudske naplate potraživanja po pravilu prevazilaze visinu dobiti koja bi se ostvarila da je naplata izvršena, a često, zbog dužine trajanja spora, ti troškovi prevaziđu i vrednost celog duga.

Apsurdno je da sud naplaćuje takse i za radnje koje stranke preduzimaju upravo zbog lošeg vođenja postupka i pogrešnih odluka suda (takse na podnošenje redovnih i vanrednih pravnih lekova, ako su osnovano izjavljeni). Nema opravdanja ni da se naplaćuju takse na prigovore i odgovore na inicijalne akte. Nelogična je i visina takse za izdavanje rešenja o izvršenju i platnog naloga, obzirom da se radi o automatskoj proceduri.

Zbog ovakve politike sudskih taksi, sudovi u praksi tolerišu neplaćanje taksi, upravo u situacijama u kojima nije postojalo opravdanje za njihovo uvođenje (npr. taksa na odgovore na tužbu, žalbu i vanredne pravne lekove). Takođe, u cilju plaćanja nižih sudskih taksi, tužioci umanjuju označenu vrednost spora, a sud im to toleriše upravo da bi im omogućio „jeftinije suđenje“.

I pored ovako visokih taksi, sudovi ne uspevaju da naplate takse u visini koja je dovoljna za njihovo finansiranje. Ovo je najverovatnije posledica odsustva analize strukture prihoda od sudskih taksi (prihoda po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama).

PREDLOG REŠENJA

- 1) Izmeniti član 3. Zakon o sudskim taksama, kao i tarifne brojeve 1. i 2, koji su sastavni deo tog zakona, tako da se:
 - a) ukinu sledeće sudske takse:
 - taksa na odgovor na tužbu;
 - taksa na prigovor protiv rešenja o izvršenju;
 - takse na prvostepenu odluku, ako nije pravnosnažna;
 - taksa na podnošenje žalbe i vanrednog pravnog leka;
 - takse na drugostepenu odluku i odluku po vanrednom pravnom leku, ako sud ukine presudu i vrati predmet sudu nižeg stepena na ponovno suđenje.
 - b) izmene tarifni brojevi 1, 2. i 3. tako da se sudske takse u privrednim sporovima izjednače sa sudskim taksama propisanim za sporove pred sudovima opšte nadležnosti, kako bi se ukinula pomenuta diskriminacija u ostvarivanju prava na sudsku zaštitu.
 - c) briše tarifni broj 39. iz Taksene tarife.

- 2) Izmeniti član 37. Zakona o sudskim taksama tako što će se brisati stav 4.

Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa treba da uspostavi sistem naplate sudskih taksi koji će omogućiti analizu strukture prihoda od sudskih taksi, po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama, kao i kontrolu i sprovođenje naplate sudskih taksi.

Na osnovu analize strukture prihoda od sudskih taksi izmeniti Zakon o sudskim taksama tako što će se propisati niže sudske takse od važećih, imajući u vidu realne troškove suda u pružanju konkretne sudske zaštite, a ne isključivo vrednost predmeta spora.

PROPISI

· Zakon o sudskim taksama (Sl. glasnik RS, br. 28/94, 53/95, 16/97, 34/01, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08, 31/09, 101/11, 93/12, 93/14 i 106/15)

7. MINISTARSTVO PRAVDE

7.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN

OPIS PROBLEMA

Ranije je obrazac apostillea bio višejezičan (engleski, francuski i nemački) i popunjavao se na latiničnom pismu, tako da je mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevoda, čak i u velikom broju zemalja u kojima ti jezici nisu maternji. Sada je taj obrazac isključivo ćirilični, zbog čega za njegovu upotrebu u inostranstvu mora da se prevodi kod sudskog tumača što građanima stvara nepotrebne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti obrazac iz člana 107. Sudskog poslovnika, koji je sastavni deo tog poslovnika tako da tekst formulara bude višejezičan (na srpskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku) i da se na zahtev stranke popunjava latiničnim pismom, a kako bi mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevođenja od strane sudskog tumača.

PROPISI

· *Sudski poslovnik (Sl.glasnik RS 110/10, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 36/16, 56/16 i 77/16)*

7. MINISTARSTVO PRAVDE

7.3 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID I FOTOKOPIRANJE SPISA PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC ILI NJEN PUNOMOĆNIK STRANKA U POSTUPKU

OPIS PROBLEMA

Pravo na sudsku zaštitu podrazumeva niz prava koja stranka ostvaruje u tom postupku, a između ostalog i pravo stranke na uvid i razgledanje spisa, kao i fotokopiranje dokumenta u spisima.

Iako je ovo pravo garantovano procesnim zakonima i to bez uslova, članom 98. st. 3. i 4. Sudskog poslovnika je propisano da čak i stranke u sporu i njihovi punomoćnici i zastupnici moraju da podnose zahtev za razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa. U praksi postupak po podnetim zahtevima nije jednak pred svim sudovima, jer u nekima po zahtevima odlučuje upravitelj pisarnice, a u nekima postupajući sudija u tom predmetu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 98. Sudskog poslovnika tako što će se brisati stavovi 3. i 4. čime će se strankama u sporu i njihovim punomoćnicima i zastupnicima omogućiti razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa do pravnosnažnog okončanja spora bez podnošenja posebnog zahteva, isključivo uz potpisivanje potvrde da su obavili konkretnu aktivnost.

PROPISI

· Član 98. Sudskog poslovnika (Sl.glasnik RS 110/10, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 36/16, 56/16 i 77/16)

8. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

8.1 UKINUTI OBAVEZU NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE

OPIS PROBLEMA

U junu 2010. godine Vlada Srbije je usvojila uredbu kojom je podigla namet za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju po pčelinjoj zajednici sa 11 na 64 dinara, što znači da je ovaj trošak povećan za čitavih 581%.

Ovo Uverenje traje samo 3 meseca i praktično se mora prijavljati ili obnavljati četiri puta godišnje. S obzirom na broj košnica, izdatak pčelara po ovom osnovu je drastično povećan, a to utiče na povećanje cene meda i čini naše pčelare nedovoljno konkurentnim na evropskom tržištu.

Napominjemo da izdavanje navedenog uverenja ne podrazumeva bitnije angažovanje, niti troškove na strani veterinara koji izdaju uverenje, jer su veterinaru sve radnje koje su uslov za izdavanje tog uverenja već plaćene, a radi se samo o taksi (naknadi) za izdavanje uverenja na kome se konstatuju ranije izvršene provere.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja tako što će se u členu 2. stav 1. tačka 17) reči: "64,00 dinara" zameniti rečima "ne naplaćuje se".

Naša preporuka u ranijim izdanjima Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važeće Uredbe o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja (Sl.glasnik RS 43/10). Iako je u decembru 2013. godine doneta nova Uredba (Sl.glasnik RS 113/13), naša preporuka da se propiše da se ne naplaćuje naknada za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju pčelinje zajednice očigledno nije uzeta u razmatranje, jer ta naknada nije ukinuta.

PROPISI

· Uredba o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja (Sl.glasnik RS 113/13)

8. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

8.2 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA - STOČARA

OPIS PROBLEMA

Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju iz 2013. godine i na osnovu njega doneti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju favorizuje velike poljoprivredne proizvođače – „industrijske proizvođače stoke“, u odnosu na male i srednje proizvođače – stočare u organskoj proizvodnji.

Naime, Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju propisuje da se podsticaji mogu dobiti samo za kvalitetnu priplodnu stoku, čime se diskriminišu stočari koji gaje priplodna grla koja taj uslov (još uvek) ne ispunjavaju.

Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju osmišljen je tako da onemogući korišćenje podsticaja od strane ogromne većine gazdinstava koja se bave organskim stočarstvom.

Ovakvim rešenjem su oštećeni proizvođači iz istočne i zapadne Srbije, gde iz brojnih razloga postoji najmanji broj kvalitetnih priplodnih grla.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju tako da se prava malih i srednjih poljoprivrednih proizvođača u organskoj stočarskoj proizvodnji izjednače sa pravima velikih poljoprivrednih proizvođača.

Naša preporuka u šestom izdanju Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važećeg Pravilnika o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju (Sl. glasnik br. 38/13). Iako je u 2014. godini donet novi Pravilnik i izmenjen još tri puta, ova naša preporuka očigledno nije uzeta u razmatranje, jer se kriterijumi za dodelu podsticaja za priplodna grla nisu promenili.

PROPISI

· Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku stočarsku proizvodnju (Sl.glasnik RS41/2017)

8. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

8.3 UNAPREDITI POSTOJEĆI REGISTAR POLJOPRIVREDNIH GAZDINSTAVA I UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM ZA DODELU PODSTICAJA

OPIS PROBLEMA

Uprava za agrarna plaćanja kao organ u sastavu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede osnovana je Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju 2009. godine ("Službeni glasnik" Republike Srbije 41/09) i ima ključnu ulogu u dodeli podsticaja u poljoprivredi.

Uprava još uvek nije dostigla potrebne kapacitete za efikasno sprovođenje dodele podsticaja, pre svega iz IPARD programa EU za ruralni razvoj, zbog čega Srbija trenutno nije u mogućnosti da koristi sredstva koja su namenjena za razvoj poljoprivrede. Dodatno, potrebna je optimizacija procesa i baza podataka koje Uprava za agrarna plaćanja koristi u svom radu, kako bi registracija poljoprivrednih gazdinstava, prijave za podsticaje i isplate bili što jednostavniji za krajnje korisnike.

Uvođenje elektronskog sistema podnošenja prijave i zahteva – kroz izradu i primenu softvera, omogućiće da sredstva iz nacionalnog budžeta namenjena za poljoprivredu i sredstva IPARD-a postanu dostupnija krajnjim korisnicima.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da Uprava za agrarna plaćanja pojednostavi procedure kroz uklanjanje zastarelih procesa i uvođenje "jedinstvene procedure" za registraciju gazdinstava i dodelu podsticaja.

Unaprediti postojeći registar poljoprivrednih gazdinstava i omogućiti elektronsku registraciju gazdinstava i prijavu za podsticaje. Kako bi ovo bilo moguće, potrebno je unaprediti i usvojiti nedostajuća podzakonska akta kako bi bilo moguće unaprediti procese rada u Upravi za agrarna plaćanja.

PROPISI

· Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju (Sl. glasnik RS, br. 41/2009, 10/2013 - dr. zakon i 101/2016)

9. MINISTARSTVO ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

9.1 UVESTI INSTITUT PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJE OTPADOM ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA

OPIS PROBLEMA

Zakon o upravljanju otpadom i Uredba o proizvodima koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada definisali su plaćanje naknade za proizvode koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada, u koje spadaju i elektronski i električni otpad (EEP). Pet godina od uspostavljanja postojećeg sistema vide se mnogi njegovi nedostaci: visoke naknade (do 12% u ceni proizvoda) koje direktno utiču na cenu proizvoda i predstavljaju teret za kupce i za proizvođače/uvoznike, jer zbog visokih naknada količina proizvoda opada (opadaju i ostali budžetski prihodi), stvorena je nelojalna konkurencija (obveznici selektivno plaćaju), visoke takse na EEP (roba široke potrošnje) direktno utiče na inflaciju, dugoročno visokim naknadama i opadanjem kupovne moći može lako doći do otpuštanja radnika, država daje podsticaje (državna pomoć) – budžetski rashod, država ima ograničenu kontrolu nad finansijama, jer nije uspostavljen sistem za naplatu naknada (oko 25% obveznika plaća), evidentno je da postoji i neravnoteža između podsticaja i stvarnih troškova upravljanja OEEP koji se isplaćuju u sadašnjem sistemu. Nedefinisana odgovornost za postavljene ciljeve dovodi do toga da je sistem destimulativan za investicije kojih zato nema u oblasti upravljanja otpadom. Sistem je demotivajući i za privredu i za građane, nema kvalitetne edukacije i podizanja javne svesti, jer proizvođači nemaju produženu odgovornost, što je osnovni princip u održivom upravljanju otpadom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti relevantne propise tako da se uvede princip produžene odgovornosti. To znači da se omogući proizvođačima da se organizuju i sami brinu o svojim proizvodima koji nakon upotrebe postaju otpad. Uvođenje produžene odgovornosti proizvođača je dobar model za Srbiju, privredu i njene građane, koji doprinosi: sprečavanju nelojalne konkurencije i smanjenju sive ekonomije, što se može dodatno unaprediti uvođenjem jedinstvenog javnog registra zagađivača (proizvođača i uvoznika) kako bi se obezbedila fer konkurencija; unapređenje poslovnog ambijenta koji će omogućiti nove investicije; privreda postaje aktivni učesnik u procesima zaštite životne sredine; otvaraju se mogućnosti za investicije u zaštiti životne sredine i zapošljavanja; podstiču se evrointegracije i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU; uvođenje reda u oblasti upravljanja otpadom; inkluzija manjinskih grupa; zdravija životna sredina; obezbeđuju se sredstva za finansiranje ostalih projekata u zaštiti životne sredine; niže cene proizvoda – veći obim proizvodnje – veći ostali prihodi u budžetu.

Ne postoji država u EU i okruženju koja nije uvela produženu odgovornost proizvođača u upravljanju posebnim tokovima otpada.

PROPISI

- *Zakon o upravljanju otpadom (Sl.glasnik RS 36/09, 88/10 i 14/16)*
- *Uredba o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade (Sl.glasnik RS. 54/10, 86/11, 15/12, 41/13, 3/14, 81/14, 31/15 i 44/15)*
- *Uredba o visini i uslovima za dodelu podsticajnih sredstava (Sl.glasnik RS 88/09, 67/10, 101/10, 86/11, 35/12, 41/13, 81/14, 30/15 i 44/15)*
- *Pravilnik o listi električnih i elektronskih proizvoda, merama zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, načinu i postupku upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda (Sl.glasnik RS 99/10)*

10. MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

10.1 UREDITI POSTUPAK DOBIJANJA LICENCI ZA FIZIČKA LICA - ZAPOSLENE, PREMA ZAKONU O PRIVATNOM OBEZBEĐENJU

OPIS PROBLEMA

Prema Zakonu o privatnom obezbeđenju fizička lica - zaposleni na poslovima obezbeđenja moraju pribaviti licence za obavljanje tog posla. Licenca se može izdati fizičkom licu koje ispunjava uslove predviđene zakonom, u koje, između ostalog, spada pohađanje obuke i polaganje ispita.

Problem koji se događa u praksi je što nadležni organi – na osnovu mišljenja nadležnih ministarstava, omogućavaju i sprovode obuke i polaganje ispita i za lica koja ne ispunjavaju neke od drugih zakonskih uslova za sticanje licence, pre svega uslov koji se tiče stručne spreme. Iz tog razloga privreda je već izdvojila ozbiljna sredstva za obuke i polaganje ispita svojih zaposlenih iako se unapred znalo da ova lica ne mogu dobiti licence. Ovaj nesporazum koji je doveo do situacije da je zaposlenima omogućeno usavršavanje, ali bez odgovarajućeg rezultata i postavlja se pitanje njihovog daljeg radnog statusa (zaposleni su upućeni na usavršavanje, ali više ne mogu obavljati poslove radnog mesta obezbeđenja kod poslodavca).

Očigledno da su nerealno postavljeni rokovi za sprovođenje Zakona o privatnom obezbeđenju, gde nije uvažena činjenica da samo celokupan postupak obuke traje najmanje 17 dana, doveli do velikih problema u delu pribavljanja licenci.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je jasno definisati način i ujednačiti praksu sprovođenja Zakona o privatnom obezbeđenju, adekvatnom izmenom i dopunom zakona ili instrukcijom ministarstva u vezi sa ocenjivanjem (pred)uslova za pohađanje obuke i polaganje ispita.

Konkretni predlozi rešenja u pogledu izdavanja licenci zaposlenim licima (kod poslodavca kod koga je organizovana samozaštita) u situaciji kada je privreda već imala troškove za obuke lica koja neispunjavaju kriterijum potrebne stručne spreme bi bila:

- (a) kategorisanje licenci, tako što bi (nakon obuke i položenog ispita) licence za poslove obezbeđenja sa oružjem mogla dobiti samo lica koja imaju najmanje IV stepen stručne spreme, dok bi lica koja ne ispunjavaju ovaj uslov u pogledu stručne spreme, ali imaju određene godine radnog staža na poslovima obezbeđenja (najmanje 3 godine), mogla dobiti samo licencu za poslove obezbeđenja bez oružja (s tim da bi se za ovu kategoriju uvela dodatna periodična provera – zdravstvena provera, obuka i slično);
- (b) razdvajanje uslova za dobijanje licenci kod samozaštite i društava koja se profesionalno bave poslovima obezbeđenja.

NOVO

PROPISI

· Zakon o privatnom obezbeđenju (Sl. glasnik RS, br. 104/2013 i 42/2015)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAZITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH SU PROISTEKLA NAKNADNA REŠENJA

OPIS PROBLEMA

Prilikom inspeksijske kontrole nadležni inspeksijski organi često traže na uvid stara rešenja koja su bila osnov za izdavanje novih rešenja. Ta stara rešenja zbog vremena kada su izdata često se više ne čuvaju u arhivama postupajućih organa. Originalna rešenja se često traže kao prilog prilikom dobijanja narednih rešenja. tako da ih privredni subjekti najčešće više nemaju u svom posedu. U ovakvim slučajevima se nameće neopravdani teret privrednim subjektima da moraju da pribavljaju razna rešenja iz arhiva.

PREDLOG REŠENJA

Podzakonskim aktima i uputstvima ograničiti zaposlenima u inspekcijama i poreskim organima da od stranke traže rešenja i druga dokumenta na osnovu kojih su već doneti važeći upravni akti, jer je urednost i sadržina takvih rešenja i dokumenata već jednom proveravana u postupku donošenja upravnog akta.

Kada su inspekcije u pitanju, ovaj problem se efikasno može rešiti usvajanjem zakona koji će na jedinstven način urediti inspekcije, koordinaciju njihovog rada i postupak inspeksijske kontrole.

Preporuka je rešena usvajanjem Zakona o inspeksijskom nadzoru (član 15.) i Zakona o opštem upravnom postupku (čl.9, 103. i 215.), kao i upotrebom kontrolnih lista, u skladu sa članom 14. Zakona o inspeksijskom nadzoru.

PROPISI

- Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.glasnik RS 30/10 i 18/16)
- Zakon o inspeksijskom nadzoru (Sl.glasnik RS 36/15)
- Propisi koji uređuju rad odgovarajućih inspekcija

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.2 UKINUTI PARAFISKALNE NAMETE U POSTUPCIMA PRIBAVLJANJA AKATA NEOPHODNIH ZA IZGRADNJU I UPOTREBU OBJEKATA I LIMITIRATI JEDNOKRATNE I PERMANENTNE NAKNADE ZA KORIŠĆENJE INFRASTRUKTURE

OPIS PROBLEMA

Za izgradnju i upotrebu objekata neophodno je pribaviti niz uslova i saglasnosti organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja, pri čemu se u svakom pojedinačnom postupku pribavljanja ovih dokumenata naplaćuju naknade propisane internim aktima organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja. Iznosi ovih naknada nisu propisani zakonom, često su podložni izmenama i nisu dostupni na način koji bi obezbedio zaštitu interesa stranaka.

Zbog toga svaki investitor u procesu upravljanja investicionom izgradnjom nema mogućnost da sagleda ukupan iznos svojih troškova.

Osim toga, postupak pribavljanja akata neophodnih za izgradnju i upotrebu objekata se dodatno usložnjava i vremenski ne može da se isplanira, jer je uslov za izdavanje uslova i saglasnosti najčešće prethodno plaćanje ovih naknada.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti naknade javnih preduzeća za izradu uslova za projektovanje i priključenje za izgradnju i upotrebu objekata.

PROPISI

· *Interni akti organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja*

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.3 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA

OPIS PROBLEMA

Ozbiljan, a nepotreban teret pri ostvarivanju prava građana i pravnih lica predstavlja obaveza pribavljanja kao dokaza uz podnesak akata koji su arhivirani kod drugih državnih organa ili su u službenoj evidenciji drugih državnih organa. Primeri:

- Prilikom podnošenja zahteva različitim državnim organima (vađenje ličnih dokumenata, prijave na tender, podnošenje različitih zahteva itd.) traži se od građana i pravnih lica da podnose dokumente koji su izvodi iz evidencija koje vode drugi državni organi. Ove evidencije su u nekim slučajevima dostupne preko interneta (npr. evidencije koje vode APR, RGZ, PU), a sve bi se mogle relativno lako učiniti dostupnim drugim državnim organima korišćenjem mogućnosti koje pružaju informacione i komunikacione tehnologije.
- U brojnim procedurama organi državne uprave i lokalne samouprave traže od građana da im dostave izvod iz matične knjige rođenih i uverenje o državljanstvu, iako su ti dokumenti sadržani – skenirani u novim ličnim kartama. Pravni osnov za takve zahteve su po pravilu zastarela podzakonska akta koja nisu izmenjena u skladu sa modernizacijom ličnih dokumenata. Ova podzakonska akta su u direktnoj suprotnosti sa članom 14. Zakona o opštem upravnom postupku koji propisuje da se upravni postupci moraju voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku. Ovakva praksa suprotna je članovima 9. i 103. Zakona o opštem upravnom postupku koji svim imaoocima javnih ovlašćenja izričito zabranjuju da od stranaka traže podatke koji su neophodni za njenu identifikaciju i dokumente koji potvrđuju činjenice o kojima se vodi službena evidencija.

PREDLOG REŠENJA

Uvesti zakonsku zabranu državnim organima da od stranaka traže podatke o kojima evidenciju vode drugi državni organi i organizacije i obavezu da se ti podaci pribavljaju po službenoj dužnosti. Ovo je više problem u praksi, a manje u zakonu, jer je članom 126. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku propisano da će službeno lice koje vodi postupak po službenoj dužnosti pribaviti podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi organ nadležan za staranje upravne stvari.

Nadležna ministarstva treba da izmene podzakonska akta (najviše pravilnike) koja propisuju dostavu izvoda iz matičnih knjiga rođenih i uverenja o državljanstvu, tako što će propisati da ta dokumenta nadležni organi državne uprave i lokalne samouprave pribavljaju putem čitača sa čipovane lične karte. Dopuniti član 126. Zakona o opštem upravnom postupku, tako što će se dodati novi stav 4. koji glasi: „Službeno lice koje vodi postupak će podatke i dokumente sadržane u elektronskoj ličnoj karti pribaviti od stranke u postupku putem čitača sa važeće elektronske lične karte.“

Preporuka je delimično rešena usvajanjem Zakona o opštem upravnom postupku (čl.9, 103. i 215.) koji je izričito zabranio da se strankama traže dokazi, odnosno uverenja o činjenicama iz javnih registara i stavi van snage odredbe u svim drugim propisima koji propisuju ovakvu obavezu.

lako organi lokalnih samouprava uglavnom poštuju ovu obavezu, činjenica je da suprotno postupaju neki imaooci javnih ovlašćenja, a pre svega javni beležnici u procedurama koje sprovode. Naime, javni beležnici, umesto da kao imaoici javnih ovlašćenja vrše provere upisa u javne knjige direktnim uvidom u elektronsku bazu RGZ-a, APR-a, matičara i sl., prilikom overa koje vrše insistiraju na dostavi novih izvoda iz tih registara. Primer pozitivne reforme su izmene Zakona o planiranju i izgradnji od 09.12.2014. kojima je propisana obaveza sprovođenja objedinjene procedure – direktne komunikacije između nosilaca javnih ovlašćenja, bez šetanja stranaka od šaltera do šaltera.

DELIMITIČNO
REŠENO

PROPISI

- Zakon o državnoj upravi (Sl.glasnik RS 79/05, 101/07 i 99/14)
- Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.list SRJ 33/97 i 31/01 i Sl.glasnik RS. 30/10)
- Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.glasnik RS 18/16)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Problem nastaje kod utvrđivanja zdravstvene ispravnosti dijetetskih proizvoda koji se uvoze.

Sanitarnom inspektoratu na granici nije dovoljno što proizvodi imaju Sertifikat zdravstvene ispravnosti već se nalaže uzimanje uzoraka koje se šalju na analizu. Analiza najčešće traje i do mesec dana, a za to vreme nije dozvoljeno prodavati robu pošto proces carinjenja još nije gotov. To izaziva velike troškove i zastoje u poslovanju.

Pored ovoga, zahteva se i uverenje Agencije za lekove za koje je potrebna obimna dokumentacija. Neke od traženih dokumenata uvoznik i ne može da ima pošto mogu biti poslovna tajna ili zaštićeno pravo industrijske svojine proizvođača.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti bez dodatnih procedura provera uvoz proizvoda koji imaju Sertifikate o zdravstvenoj ispravnosti izdate od strane država članica EU ili značajno smanjiti broj slučajeva u kojima je analiza proizvoda za uvoz potrebna.

Pojednostaviti proceduru i uslove koji su potrebni da bi Agencija za lekove izdala odgovarajuća odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih proizvoda.

PROPISI

- Čl. 55. Zakona o bezbednosti hrane (Sl. glasnik RS, br. 41/2009)
- Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima (Sl. glasnik RS, br. 30/2010, 107/2012)
- Interni propisi o organizaciji sanitarne inspekcije.

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.5 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU

OPIS PROBLEMA

Propisi u Republici Srbiji su u određenom broju slučajeva nejasni i sadrže pravne praznine što otežava njihovu primenu, pa su subjekti na koje se ti propisi primenjuju, kako bi postupali u skladu sa zakonom, u situaciji da od resornog ministarstva zatraže mišljenje u vezi sa značenjem pojedinih odredbi.

Ministarstva takva mišljenja izdaju u rokovima dužim od 30 dana (rok je propisan članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi), a ova mišljenja su u velikom broju slučajeva nejasna, pa strankama ne rešavaju problem zbog koga su se ministarstvu obratili.

Međutim, takse koje ministarstva naplaćuju za izdavanje takvih mišljenja su visoke, pa se strankama na taj način posredno uskraćuje pravo da budu informisane u vezi sa propisima koji se na njih primenjuju.

Dodatno, osnovna kontradikcija u pojmu (*contradictio in adiecto*) ovih akata koje se izdaju u formi mišljenja, je ta što su s jedne strane obavezujući za organ vlasti, ali nisu obavezujući za subjekta čije ponašanje uređuju (poreskih obveznika, kako fizičkih tako i pravnih lica).

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo Vladi i resornim ministarstvima da preispitaju politiku taksi koje naplaćuju u proceduri po zahtevu za izdavanje mišljenja u vezi sa primenom propisa i da te takse ili ukinu ili ih značajno smanje, tako da postanu pristupačne strankama koje im se obraćaju upravo zbog nejasnosti i nepotpunosti propisa koje su sami izradili.

Takođe, apelujemo na ministarstva da mišljenja po zahtevima stranaka izdaju u primerenom roku, u skladu sa članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi, kako bi se strankama omogućilo postupanje u skladu sa zakonom.

U cilju efikasnijeg informisanja stranaka, predlažemo i formiranje javnog registra mišljenja koja izdaju resorna ministarstva.

PROPISI

- Zakon o državnoj upravi (Sl.glasnik RS 79/05, 10/07, 95/10 i 99/14)
- Zakon o republičkim administrativnim taksama (Sl.glasnik RS 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15, 50/16 i 61/17)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.6 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA

OPIS PROBLEMA

Više od 98% domaćih firmi vodi poslovanje na računarima, korišćenjem softvera za računovodstvo. Zbog toga u većini slučajeva primena novog propisa podrazumeva izmenu softverskih rešenja, a to zahteva vreme neophodno za izradu softvera. Pored izmene koda, neophodno je testiranje, instalacija novih verzija kod korisnika, a ponekad i dodatna obuka korisnika. U zavisnosti od izmena i broja korisnika, ovaj proces može potrajati i više meseci.

Ogroman problem u praksi stvara važeći sistem obračuna zarada, jer se radi o previše složenom algoritmu, sa mnoštvom izuzetaka. Osnovni bruto obračun je vremenom korigovan raznim dodacima, pri čemu veliki broj firmi i danas koristi nepostojeći neto obračun kao osnovni, a bruto obračun samo za iskazivanje završnih rezultata.

Za budžetske ustanove su propisane neto zarade, čime se potpuno ignoriše zakonski bruto obračun.

Sistem bruto obračuna stvara niz tehničkih problema prilikom obračuna. Dodatnu komplikaciju u obračun unosi i postojanje neoporezivog iznosa zarade, minimalne i maksimalne zarade za plaćanje doprinosa, razna poreska oslobođenja za određene grupe radnika, zakonska obaveza računanja proseka za naknade itd.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo da se u doglednom roku izmene relevantni propisi, tako da se za obračun zarada i obaveza koje se po tom osnovu isplaćuju koristi neto zarada, koja se isplaćuje zaposlenom.

PROPISI

- Zakon o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)
- Zakon o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14, 112/15, 5/16 i 7/2017)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl.glasnik RS 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15, 5/16 i 7/17)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.7 PROPISATI I UVESTI METAREGISTAR I OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE

OPIS PROBLEMA

Iako je Srbija započela sa uvođenjem e-uprave još pre 20 godina, usluge koje država pruža privredi i građanima i dalje se u najvećem broju slučajeva obavljaju na način koji odgovara dobu pre masovne informatizacije. Ovo je utoliko upadljivije jer su neki organi državne uprave, teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave potpuno informatizovali svoj rad savremenim računarskim sistemima, dok drugi nisu, a Zakon o informacionom sistemu Republike Srbije iz 1996. godine je potpuno zastareo.

E-uprava nije samo sredstvo jačanja demokratije, koje efikasno eliminiše birokratizaciju i sa njom povezane opasnosti od arbitrarnog odlučivanja i koruptivnog ponašanja, već i izrazito veliki potencijal za unapređenje poslovnog ambijenta i velike uštede u poslovanju i javnoj administraciji, kao i unapređenju kvaliteta i sigurnosti poslovanja i javnih servisa..

Zbog toga veliki broj privrednika naglašava ogroman značaj hitnog otpočinjanja strateškog uređenja i unapređenja e-uprave kod svih usluga koje država pruža privredi i građanima, a kao preduslov navodi se potreba za hitnim definisanjem i uvođenjem osnovnih elektronskih registara lica, imovine i privrede.

Bez interoperabilnosti sistema i otvorenih podataka neće u potpunosti biti moguće implementirati odredbe poslednjih izmena i dopuna Zakona o opštem upravnom postupku iz 2015. godine koje predviđaju obavezu prikupljanja i razmene podataka od strane državnih organa.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da svi organi vlasti i organi državne uprave, teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave u Republici Srbije započnu sistematske pripreme za najširu primenu e-uprave.

Neophodno je hitno zakonsko uređenje osnova za puno funkcionisanje e-uprave kroz propisivanje registra svih registara – Metaregistra i osnovnih registara i to: Registra stanovništva/građana, Registra imovine, pored poslovnog registra.

Kao osnovni sadržaj zakona potrebno je definisati:

1. Šta je osnovni registar i obavezu da se vodi u elektronskoj formi (ko ga može formirati, razlika između registra i evidencije)
2. Prikupljanje podataka (sistematizacija i nosioci aktivnosti)
3. Pristup podacima i njihovo izlaganje (standardizacija, šta se naplaćuje, ko se finansira iz sopstvenih prihoda, a ko iz budžeta)
4. Nadležnost nad registrima (i odgovornost za tačnost podataka)
5. Interoperabilnost i razmena podataka
6. Bezbednost (problem nezvaničnih registara, vanzakonskih pristupa registrima i „curenje“ podataka).

PROPISI

· Zakon o informacionom sistemu Republike Srbije (Sl.glasnik RS 12/96)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.8 UPOTPUNITI EVIDENCIJU O JAVNOJ SVOJINI

OPIS PROBLEMA

U članu 64. Zakona o javnoj svojini, kojim se propisuje nadležnost i način vođenja evidencije, predviđeno je da "organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave vode evidenciju o stanju, vrednosti i kretanju sredstava u javnoj svojini koje koriste, u skladu sa zakonom" (stav 1.) i "organi iz stava 1. ovog člana vode posebnu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini koje koriste" (stav 2.). Na ovaj način se zakonodavac ograničio samo na evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini i o tome, na osnovu ovlašćenja iz stava 4. istog člana, doneo Uredbu o evidenciji nepokretnosti u javnoj svojini (Sl.glasnik RS 70/14, 19/15 i 83/15). Međutim, Zakon o javnoj svojini ni na koji način ne uređuje evidenciju pokretnih stvari u javnoj svojini i drugih stvarnih prava na ostalim stvarima u javnoj svojini, ni kada se radi o stvarima posebne vrednosti ili značaja. Izvestan broj drugih zakona (npr. Zakon o kulturnim dobrima i dr.) konstituišu javnu svojinu na predmetima koje uređuju i na koje se odnose i imaju istim zakonima utvrđenu obavezu vođenja javnih registara i druge evidencije o javnoj svojini i pravima na njoj, ali se ne vode na zakonit način, što direktno onemogućava ostvarivanje prava zainteresovanih subjekata i javnog interesa i onemogućava evidenciju i naplatu javnih prihoda koji se zasnivaju na podacima iz takve evidencije.

PREDLOG REŠENJA

Dopuniti Zakon o javnoj svojini odredbama koje će omogućiti i utvrditi obavezu uspostavljanja, vođenja i ažurnog provođenja promena u odgovarajućim javnim registrima, u kojima će korisnici i drugi nosioci prava korišćenja, prema svojim nadležnostima, vršiti evidenciju javne svojine po vrstama i pravima na njoj. Dopunama zakona dozvoliti mogućnost poveravanja poslova na uspostavljanju i vođenju javnih registara drugim pravnim licima iz javnog i privatnog sektora.

PROPISI

· Zakon o javnoj svojini (Sl.glasnik RS 72/11, 88/13 i 105/14)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.9 USPOSTAVITI OPERATIVNU NEZAVISNOST KOMISIJE ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

OPIS PROBLEMA

Zakonom o kontroli državne pomoći predviđeno je ustanovljavanje Komisije za kontrolu državne pomoći kao nezavisnog tela, koja je i osnovana krajem 2009. što je od izuzetnog značaja za ispunjavanje uslova i merila za članstvo Srbije u EU, kao i uopšteno za uspostavljanje punog tržišnog ambijenta i razvoj konkurentnosti privrede.

Način na koji Komisija funkcioniše ne ispunjava zahteve za njenom nezavisnošću. Zakonom je propisano da je stručna služba Komisije organ u sastavu Ministarstva finansija, što daje osnovu za sumnju u nezavisnost njenog rada po osnovu toga kako je definisana. Pored toga, Komisija tokom skoro dve godine rada ni jednom nije donela odluku u postupku prethodne i/ili naknadne kontrole koja bi utvrdila da je bilo koja državna pomoć nedozvoljena, što pojačava sumnje u njenu nezavisnost po osnovu njenog praktičnog delovanja. Post-skrining dokument za poglavlje 8 potvrdio je da postoje sumnje u pogledu nezavisnosti Komisije izričitim stavom da Srbija treba da „obezbedi da organ nadležan za kontrolu državne pomoći bude operativno nezavisan i da ima potrebna ovlašćenja i resurse za potpunu i ispravnu primenu pravila o dodeli državne pomoći“, kao i da „uskлади postojeće šeme fiskalne pomoći, tj. Zakon o porezu na dobit pravnih lica, Zakon o porezu na dohodak građana i Zakon o slobodnim zonama sa pravnim tekovinama EU u oblasti kontrole državne pomoći“.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o kontroli državne pomoći tako da se obezbedi stvarna samostalnost Komisije za kontrolu državne pomoći. Iskustva za formiranje ovakvog samostalnog organa u Srbiji već postoje – to su Državna revizorska institucija, Poverenik za informacije od javnog značaja, i druga nezavisna tela.

Predlažemo da se proceni da li je opravdano da Komisija za državnu pomoć bude posebno telo ili je korisnije da se formira nova komisija koja bi obavljala i poslove komisije za državnu pomoć i poslove komisije za zaštitu konkurencije. Ovo su srodne oblasti i u pogledu subjekata koji su predmet rada i u pogledu regulative, a s obzirom na veličinu tržišta Srbije nije sigurno da bi obim aktivnosti pojedinačnih komisija opravdavao njihovo odvojeno funkcionisanje.

PROPISI

· Zakon o kontroli državne pomoći (Sl.glasnik RS 51/09)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.10 USPOSTAVITI JEDINSTVENI REGISTAR ODŠTETNIH ZAHTEVA ZA POVREDE PROUZROKOVANE UJEDIMA PASA

OPIS PROBLEMA

U praksi je primećeno višestruko naplaćivanje odštetnih zahteva po osnovu iste povrede u više različitih jedinica lokalne samouprave (lice prijavljuje istu povredu u više različitih lokalnih samouprava, te vrši zloupotrebu ostvarujući više naknada po osnovu iste povrede).

Ne postoje unificirane procedure odnosno smernice koje propisuju sastav, način rada i merila za donošenje odluka Komisije za naknadu štete od ujeda pasa lualica, formiranih od strane lokalnih samouprava, što dovodi do različite prakse i oscilacija u stepenu uspešnog prepoznavanja pokušaja zloupotrebe i lažnog prijavljivanja ujeda pasa lualica.

PREDLOG REŠENJA

Uspostaviti jedinstveni registar odštetnih zahteva i propisati podatke koji se unose u registar, kako bi se sprečila mogućnost da ista osoba podnosi odštetni zahtev po istom osnovu u više različitih gradova i opština i kako bi se omogućilo praćenje sprovođenja javnih politika u ovoj oblasti.

Ministar državne uprave i lokalne samouprave treba da donese uputstvo ili smernice kojima će, u skladu sa najboljom praksom, definisati unificirane procedure koje propisuju sastav, način rada i merila za donošenje odluka Komisija za naknadu štete od ujeda pasa lualica.

PROPISI

- Član. 52. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 110/12, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)
- Član 15. stav 1. i stav 4. Zakona o državnoj upravi (Sl.glasnik RS 79/05, 101/07, 95/10 i 99/14)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.11 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU

OPIS PROBLEMA

Pravna lica, na osnovu propisa kojima se reguliše njihovo poslovanje, imaju obavezu da određeni broj godina (3, 5 ili 10) čuvaju registraturski materijal – poslovne knjige, računovostvene isprave i finansijske izveštaje, dok odredbe Zakona o kulturnim dobrima propisuju obavezu čuvanja ovog materijala u izvornom, najčešće papirnom obliku.

Ovakav način arhiviranja stvara nepotreban izdatak. Primera radi, jedan trgovinski lanac svake godine generiše oko 2,5 miliona dokumenata, a svaki od njih ima u proseku četiri lista. Kako papir košta pola evrocenta, a toner 1 evrocent, dolazi se do računice da samo troškovi štampanja 10 miliona stranica svake godine idu i do 150.000 evra.

PREDLOG REŠENJA

Usvajanjem Zakona o e-poslovanju, kao i Uredbe o elektronskom kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, država je pokazala da prepoznaje potrebu usklađivanja regulatornog okvira za kancelarijsko poslovanje sa modernom evropskom praksom. Stoga, predlažemo Ministarstvu kulture da pokrene postupak izmena Zakona o kulturnim dobrima, odnosno usvajanja Zakona o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti i omogući privrednicima da formiraju elektronsku arhivu i poslovnu dokumentaciju čuvaju samo u elektronskom obliku. Idealno rešenje bi bilo usvajanje zakona koji bi celovito regulisao oblast elektronskog poslovanja, uključujući i elektronsko arhiviranje.

Napomena: Problem se može rešiti i usvajanjem posebnog zakona koji bi uredio pitanja čuvanja i arhiviranja poslovne dokumentacije. Odnosno regulatornim odvajanjem kulturnih dobara, odnosno građe od istorijskog i kulturnog značaja od poslovne dokumentacije koja nema ovaj značaj.

Usvajanjem Zakona o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja u elektronskom poslovanju (Sl. glasnik RS 94/17) značajno je unapređen pravni okvir za elektronsko poslovanje u Srbiji. Razmena i čuvanje elektronskih dokumenata nastalih u takvom poslovanju bliže će se urediti podzakonskim aktima koji će se tokom 2018. godine doneti na osnovu tog zakona. Ipak, preostalo je da se u dogovoru ministarstava nadležnih za kulturu i trgovinu od obaveze arhiviranja elektronske dokumentacije, u skladu sa propisom u nadležnosti ministarstva zaduženog za kulturu, izuzmu dokumenti nastali u vezi sa poslovanjem privrednih subjekata, koji nisu u režimu zaštite.

PROPISI

· Član 24. Zakona o kulturnim dobrima (Sl.glasnik RS 71/94, 52/11 i 99/11)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.12 UNAPREDITI REGULATORNI OKVIR I INSTITUCIONALNE KAPACITETE U OBLASTI BEZBEDNOSTI HRANE

OPIS PROBLEMA

Zakon o bezbednosti hrane ("Sl. glasnik RS", 41/2009) samo je delimično usaglašen sa zakonodavstvom EU.

U sistemu kontrole bezbednosti hrane postoje određene nesaglašenosti između institucija nadležnih za sprovođenje kontrole, imajući u vidu primenu nekoliko zakona, naročito u delu naplate nadnada i taksi za izvršene službene kontrole i laboratorijske analize.

Primena analize rizika, naročito pri kontroli uvoza hrane, nije do kraja uspostavljena i uzimanje uzoraka na granici nije direktno uslovljeno nivoom rizika koje određene pošiljke nose sa sobom. Takođe, naplata troškova službenih kontrola i laboratorijskih analiza se u praksi vrši od privrednih subjekata, uprkos različito definisanim načinima naplate u Zakonu o bezbednosti hrane (član 71.), Zakonu o sanitarnom nadzoru (član 20.) i Zakonu o predmetima opšte upotrebe (član 27.).

Ovo kreira nesigurnost kod subjekata u poslovanju hranom, produženo zadržavanje na granici i uvećane troškove, što u praksi dovodi do nefer konkurencije i negativno utiče na cenu hrane u maloprodaji.

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu podeljenu nadležnost i različite pristupe, naročito pri službenim kontrolama, potrebno je uspostaviti efikasan sistem koordinacije svih nadležnih organa uključenih u kontrolu bezbednosti hrane. Naročito je važno uspostaviti sistem zasnovan na analizi rizika, uključujući kontrole pri uvozu. S obzirom da procedure trenutno nisu dovoljno transparentne i da je u velikoj meri tumačenje zakona i podzakonskih akata prepušteno različitim činiocima u okviru sistema (uključujući i laboratorije), potrebno je da nadležni organi jasno definišu i učine javno dostupnim sve procedure i tumačenja propisa.

Potrebno je u najskorijem roku usvojiti izmene Zakona o bezbednosti hrane, novi propis kojim bi bile regulisane službene kontrole iz oblasti hrane po uzoru na EU, kao i prateće podzakonske propise. Takođe, potrebno je usaglasiti primenu sektorskih propisa sa Zakonom o inspekcijском nadzoru.

Neophodno je da takse koje se naplaćuju pri službenim kontrolama budu zasnovane na realnim troškovima, kao da nema duple naplate taksi subjektima u poslovanju hranom.

PROPISI

- *Zakon o bezbednosti hrane (Sl.glasnik RS 41/09)*
- *Zakon o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe (Sl.glasnik RS 92/11)*
- *Zakon o sanitarnom nadzoru (Sl. glasnik RS 125/2004)*

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.13. REŠITI PROBLEM NAPLATE POTRAŽIVANJA ZA ISPORUČENE LEKOVE ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

OPIS PROBLEMA

Akumulirani dugovi zdravstvenih ustanova iz Plana mreže prema dobavljačima za isporučene lekove i medicinska sredstva dostižu razmere koje realno mogu ugroziti sistem funkcionisanja zdravstvene zaštite u celini, opstanak veletrgoerija kao neophodnog dela lanca snabdevanja lekovima, kao i dostupnost lekova građanima i pacijentima.

Prema dostupnim podacima na dan 30.09.2017. godine, ukupan dug svih zdravstvenih ustanova samo prema članovima Grupacije veletrgoerija iznosio je 11,9 milijardi dinara od čega je dug po osnovu isporučene robe u postupcima centralizovanih javnih nabavki 10,3 milijardi dinara. Dospeo dug svih zdravstvenih ustanova na isti dan iznosi 4,8 milijarde dinara od čega je 4 milijarde dinara po osnovu isporuka po centralizovanim javnim nabavkama koji se finansiraju preko fonda RFZO.

Potpuno je jasno da će postojeći dug, sa trendom ubrzanog povećanja dovesti do nesagledivih i teško izlečivih posledica. Ukupan i dospeo dug za komercijalnu robu ima tendenciju smanjenja. Razlog ovakvom kretanju duga za komercijalnu robu je loša finansijska situacija zdravstvenih ustanova- apoteka, blokade i nelikvidnost, te smanjeni kapacitet uz manji broj ogranaka, usled čega dolazi do značajnog smanjenja nabavki.

PREDLOG REŠENJA

Hitno pristupiti rešavanju problema nagomilanih dugova zdravstvenih ustanova prema dobavljačima i utvrđivanju održivog sistema finansiranja sistema zdravstvene zaštite kroz izmene Zakona o zdravstvenoj zaštiti i odgovarajućih podzakonskih akata.

NOVO

PROPISI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Sl. glasnik RS, br. 107/2005, 72/2009 - dr. zakon, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - dr. zakon, 93/2014, 96/2015 i 106/2015)
- Pravilnik o ugovaranju zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja sa davaocima zdravstvenih usluga za 2017. godinu (Sl. glasnik RS 109/16, 19/17, 29/17, 57/17 i 73/17)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.14 UKINUTI REGISTRACIONU NALEPNICU

OPIS PROBLEMA

Odredbama Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima i Pravilnika o registraciji motornih i priključnih vozila propisano je da je registraciona nalepnica oznaka kojom se određuje da vozilo može da učestvuje u saobraćaju u određenom vremenskom periodu, odnosno da se izdaje za vozilo koje je upisano u jedinstveni registar vozila i postavlja na motorno vozilo sa vetrobranskim staklom.

Postavljanje registracione nalepnice na desnom donjem delu vetrobranskog stakla ugrožava bezbednost učesnika u saobraćaju smanjenjem vidnog polja vozača, čime se direktno ugrožava bezbednost vozača.

Osim toga, registraciona nalepnica sadrži određene podatke (registarski broj, oznaka registracionog područja dr.), a svi ti podaci su istovremeno sadržani u saobraćajnoj dozvoli, te nije svrsihodno zahtevati od vlasnika motornih vozila plaćanje i izdavanje nalepnice koja nema upotrebnu vrednost.

U skladu sa navedenim zakonskim i podzakonskim propisima, u Republici Srbiji se u toku jedne kalendarske godine registruje 1.800.000 motornih vozila. Imajući u vidu da se za izdavanje registracione nalepnice vrši plaćanje na dva računa u ukupnom iznosu od 440,00 dinara, fizička i pravna lica svake godine uplate 792.000.000 dinara.

PREDLOG REŠENJA

U cilju omogućavanja smanjenja troškova fizičkim i pravnim licima Republike Srbije prilikom registracije motornih vozila, uz istovremeno povećanje bezbednosti u saobraćaju, predlažemo izmenu Zakona o bezbednosti saobraćaja na putevima (Sl.glasnik RS 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – odluka US, 55/14, 96/15 i 9/16 – odluka US) kojom bi se ukinule registracione nalepnice, kao dokument bez koga nije moguće izvršiti registraciju.

Predložena izmena Zakona bi smanjila nepotrebne administrativne troškove fizičkih i pravnih lica, a samim tim i cenu registracije i vreme sprovođenja ove procedure, što bi omogućilo značajne uštede na godišnjem nivou.

NOVO

PROPISI

· Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima (Sl.glasnik RS 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – odluka US, 55/14, 96/15 i 9/16 – odluka US)
· Pravilnik o registraciji motornih i priključnih vozila
(Sl.glasnik RS 69/10, 101/10, 53/11, 22/12, 121/12, 42/14, 108/14, 65/15, 95/15 i 71/17)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.15 UMANJITI STOPU POREZA NA PRIHODE OD NEPOKRETNOSTI I POVEZATI OBAVEZU PLAĆANJA POREZA SA UGOVOROM O ZAKUPU STANA

OPIS PROBLEMA

Na osnovu člana 65. Zakona o porezu na dohodak građana, stopa poreza na prihode od nepokretnosti iznosi visokih 20% od iznosa zakupnine. Procenjuje se da samo jedan odsto stanodavaca plaća ovaj porez, što ovu oblast postavlja duboko u zonu sive ekonomije i uskraćuje državni budžet za značajan novac. Problem predstavlja činjenica da veliki broj stanodavaca izbegava zaključivanje ugovora o zakupu stana sa podstanarima (koji bliže određuje Zakon o obligacionim odnosima), upravo jer smatraju da bi se tim ugovorom obavezali na plaćanje poreza u iznosu od 20%. Međutim, ovo nije tačno s obzirom da se stanodavac obavezuje na plaćanje nameta isključivo prijavom poreskoj upravi. Samim tim, stanodavci svesno odbijaju pravnu sigurnost (koju bi imali potpisivanjem ugovora) kako bi izbegli plaćanje poreza od 20%.

Dodatni problem predstavlja i činjenica da se zakupodavac mora opredeliti ili za opciju da zakup prijavljuje na mesečnom nivou, što ga obavezuje da komplikovanu proceduru pred poreskom upravom ponavlja svakog meseca, ili da zakup prijavi za duži period, u kom slučaju ne može da prijavi prekid zakupa, odnosno da ostvari povraćaj poreza u slučaju otkaza zakupa. Najavljenom povećanom kontrolom poreske uprave i kažnjavanjem stanodavaca koji ne izvršavaju zakonom propisane obaveze rizikuje se značajno uvećanje cena zakupa stanova i potencijalni problemi na tržištu nekretnina. Kako bi se došlo do najboljih rezultata i izbegli nepotrebni rizici, stopu poreza je potrebno umanjiti i ujedno povezati obavezu plaćanja poreza sa ugovorom o zakupu stana. Time bi stanodavci imali pravnu zaštitu kroz odredbe ugovora i izbegli eventualne kazne kroz plaćanje značajno niže stope poreza, dok bi značajnu korist uživao i budžet RS kroz povećanje broja stanodavaca koji plaćaju porez.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 65g Zakona o porezu na dohodak građana smanjenjem stope poreza na prihode od nepokretnosti sa 20% na 10%.

Predlažemo da se zakonski odredi da ugovor o zakupu stana ne može biti važeći ukoliko nema potpis/potvrdu nadležne organizacione jedinice poreske uprave. Ovakav dodatak podrazumevao bi dopunu člana 70. Zakona o stanovanju i održavanju zgrada. Procedura prijave poreskoj upravi postala bi jednostavnija tako što bi se predajom ili slanjem ugovora elektronskom poštom nadležnoj jedinici uračunao porez i ugovor bi postao važeći. Poreska uprava treba da obezbedi adekvatnu elektronsku platformu u kojoj će se nalaziti svi podaci o stanodavcima i važećim ugovorima. Potrebno je propisati i da obaveza plaćanja poreza prestaje odmah nakon dostavljanja poreskoj upravi obaveštenja o prestanku zakupa.

Da podsetimo, u 2017. je donet novi Zakon o stanovanju koji propisuje obavezu upravnika zgrade da vodi bazu svih stanova, uključujući one koji se izdaju, na osnovu čega će poreska uprava imati uvid u stanodavce koji ne plaćaju porez na nepokretnost. Smatramo da implementacija ovog zakona predstavlja dobar put ka sužavanju prostora za izbegavanje plaćanja poreza na prihod od nepokretnosti. Ovim rešenjima bi napravili veliki korak ka pomeranju oblasti zakupa stanova van sive zone i osigurali ostvarenje pravne sigurnosti kako stanodavaca, tako i podstanara.

NOVO

PROPISI

- Zakon o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14, 112/15)
- Zakon o stanovanju i održavanju zgrada (Sl.glasnik RS 104/16)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.16. OMOGUĆITI OSTVARIVANJE PRAVA IZ PENZIONOG I ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA ZA LICA ZAPOSLENA KOD STRANIH PRAVNIH LICA - NEREZIDENATA

OPIS PROBLEMA

Fizička lica zaposlena kod stranih pravnih lica - nerezidenata, imaju problem sa ostvarivanjem prava penzionog i zdravstvenog osiguranja iz razloga što postoji neusklađenost Zakona o radu sa ostalim Zakonima i bilateralnim ugovorima koji se odnose na građane stalno zaposlene kod stranih pravnih lica-nerezidenata, iako uredno uplaćuju pripadajuće poreze i doprinose. Naime, ovakva vrsta radnog odnosa nije rešena prema domaćem Zakonu o radu, što dovodi do nemogućnosti zaposlenih da ostvare pravo na upis staža kod PIO fonda, kao i da ostvare zdravstvenu zaštitu, uprkos činjenici da je prema Zakonu o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (član 51. stav 6.) utvrđena obaveza da zaposleni kod nerezidenata sami vrše obračun i uplatu doprinosa na način koji je za te slučajeve propisan za plaćanje poreza na dohodak građana, po zakonu koji uređuje porez na dohodak građana.

Prema mišljenju Ministarstva rada, prema našem Zakonu o radu nije moguće zasnovati radni odnos sa nerezidentom. Međutim, u velikom broju slučajeva zaposleni ne zasnivaju radni odnos na osnovu našeg Zakona o radu, već na osnovu propisa važećih u državi iz koje poslodavac-nerezident dolazi. Sa više desetina zemalja sveta Srbija ima potpisane bilateralne sporazume o izbegavanju dvostrukog oporezivanja. Samim tim, radni odnos sa nerezidentom i njegovo postojanje i važnost ogleđa se kako kroz primenu domaćih zakonskih propisa, tako i zaključenih međunarodnih ugovora (ukoliko postoje).

U prilog rešenju ovog problema idu i propisi iz drugih Zakona koji se odnose na domaće državljane zaposlene kod nerezidenata. Naime, Prema članu 11. stav 1. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju osiguranici su domaći državljani koji su na teritoriji Republike Srbije zaposleni kod stranih ili međunarodnih organizacija ustanova, stranih diplomatskih i konzularnih predstavništava, ili kod pravnih li fizičkih lica. Isto tako član 17. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju navodi da su osiguranici, državljani Republike zaposleni u inostranstvu kod stranog poslodavca koji nemaju zdravstveno osiguranje stranog nosioca zdravstvenog osiguranja.

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu da se u praksi javlja sve veći broj fizičkih lica - frilensera, koja su zaposlena kod stranih lica - nerezidenata, i da država ostvaruje značajne prihode po ovom osnovu, potrebno je omogućiti ostvarivanje prava penzionog i zdravstvenog osiguranja za ova lica, koja uredno obračunavaju i uplaćuju doprinose.

Potrebno je uskladiti Zakon o radu sa međunarodnim bilateralnim ugovorima koji se odnose na zaposlene kod stranih pravnih lica - nerezidenata.

Potrebno je dodatno jasno precizirati obaveze i način ostvarivanja prava penzionog i zdravstvenog osiguranja za ova lica, kroz izmene Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju.

PROPISI

- Zakon o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 i 13/17)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl. glasnik RS, br. 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 i 142/2014)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (Sl. glasnik RS, br. 107/2005, 109/2005 - ispr., 57/2011, 110/2012 - odluka US, 119/2012, 99/2014, 123/2014, 126/2014 - odluka US, 106/2015 i 10/2016 - dr. zakon)
- Međunarodni bilateralni sporazumi

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.17 UKINUTI OBAVEZU DOSTAVLJANJA DOKAZA O PLAĆANJU ZA PRUŽANJE JAVNE USLUGE

OPIS PROBLEMA

Većina organa javne vlasti zahteva od stranke dostavljanje dokaza o izvršenoj uplati (uplatnicu ili izvod), sa pečatom institucije koja je uplatu sprovedla (banka, pošta) kao uslov za pružanje javne usluge. Uzrok tome leži u nemogućnosti organa da u optimalnom vremenu upare uplatioca, iznos i vrstu usluge koja se plaća. Posledično, organ javne vlasti nema sopstvenu evidenciju sa potrebnim podacima o izvršenoj uplati, već zahteva da stranka dostavi uplatnicu u papiru, sa pečatom institucije koja je uplatu sprovedla, kako bi se uparivanje uplate sa izvršenom uslugom izvršilo ručno. Ovo onemogućava uspostavljanje i efikasno korišćenje elektronskih javnih servisa, a onemogućava i elektronsko plaćanje taksi za sve javne usluge, budući da organi javne vlasti ne priznaju ni elektronske izvode banaka o izvršenim uplatama. Zbog ovih manjkavosti sistema pojavile su se brojne zloupotrebe (dopisane cifre na uplatnici nakon plaćanja, stornirane uplate nakon prilaganja uplatnice kao dokaza i sl.), te je evidentiran ogroman manjak u uplaćenom iznosu u odnosu na broj pruženih javnih usluga. Sa druge strane, postojeće stanje negativno utiče na građane i privredu, jer onemogućava sprovođenje elektronskih procedura u potpunosti, zahteva dodatno izdvajanje vremena za odlazak na šalter banke ili pošte, a nakon toga na šalter organa javne vlasti kako bi se dostavila uplatnica. Posledično, postojeće stanje obeshrabruje uvođenje novih elektronskih javnih servisa, jer se uvek javlja izazov koji se odnosi na e-plaćanja. Osim navedenog, prema Zakonu o upravnom postupku je traženje dokaza o uplati kao uslov za javnu uslugu nezakonito, pošto državni organi vode evidenciju o svim uplatama i o tome ne bi smeli da traže informaciju od stranke, a i nezakonito, pošto se vršenje javne usluge, odnosno sprovođenje nekog upravnog postupka (posebno po službenoj dužnosti) ne može uslovljavati dostavljanjem dokaza o uplati takse i pre nego što je usluga izvršena, odnosno postupak sproveden.

PREDLOG REŠENJA

Izmenom relevantnih propisa i donošenjem novog Zakona o e – upravi potrebno je:

1. preko Uprave za trezor uspostaviti u svim organima javne vlasti efikasan sistem evidentiranja/uparivanja uplata svih javnih naknada, usluga i poreza (kod ili poziv na broj za personalizovanje uplata), tako da organi imaju promptni uvid u sve izvršene uplate koje se odnose na postupke koje sprovedu
2. omogućiti promptno evidentiranje plaćanja elektronskim ili mobilnim bankarstvom u realnom vremenu (T+0);
3. ukinuti propisanu obavezu stranaka da dostavljaju dokaz o izvršenom plaćanju;
4. uvesti bezgotovinsko plaćanje na šalterima organa radi pojednostavljenja procedura i smanjenja zloupotreba.
5. propisati u Zakonu o republičkim administrativnim taksama da u slučaju bezgotovinskog plaćanja takse, trošak transakcije pada na teret budžeta Republike Srbije.

NOVO

PROPISI

- Zakon o republičkim administrativnim taksama (Sl.glasnik RS 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14,83/15, 112/15, 50/16, 61/2017 i 113/2017)
- Pravilnik o načinu i postupku obavljanja platnog prometa u okviru konsolidovanog računa trezora (Sl. glasnik RS, broj 96/17)
- Pravna praznina – usvajanje Zakona o e-upravi

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.18. OBEZBEDITI DA SE RESTITUCIJA POLJOPRIVREDNOG ZEMLJIŠTA VRŠI UZ POŠTOVANJE RESTRIKCIJA PROPISANIH ČLANOM 25. ZAKONA O VRAĆANJU ODUZETE IMOVINE I OBEŠTEĆENJU

OPIS PROBLEMA

Usvojenim rešenjem iz Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju zakonodavac se opredelio da izvrši restituciju zemljišta koje je bilo predmet komasacije iz komasacione mase. Iako je takvo rešenje bilo sporno sa stanovišta javnog interesa da se povezani zemljišni kompleksi nastali komasacijom očuvaju, a da se restitucija izvrši suspitucijom drugog zemljišta, ovde skrećemo pažnju ne na tu činjenicu, već na činjenicu da se u praksi restitucija vrši uz grubo kršenje Zakona.

Naime, članom 25. stav 1. tačka 1) Zakona, propisano je da se "ne vraća pravo svojine na poljoprivrednom i šumskom zemljištu ako je ... na kompleksu zemljišta izgrađen veći broj objekata koji su u funkciji na dan stupanja na snagu ovog zakona - površina zemljišta koja ekonomski opravdava korišćenje tih objekata".

U praksi, Agencija za restituciju RS, suprotno ovoj odredbi, vraća zemljište koje je davala u zakup, sa pravom prioriteta zakupa, subjektima privatizacije koji su vlasnici sistema za navodnjavanje tog zemljišta. Na taj način se vrši povraćaj upravo onog zemljišta "koje ekonomski opravdava korišćenje tih objekata" – objekata za navodnjavanje. Skrećemo pažnju da je citirana zakonska odredba nedvosmislena i da je jasno da obuhvata i zemljište koje je pod sistemima za navodnjavanje, koji spadaju u objekte niskogradnje. Pogrešnom implementacijom zakona privatizovani sistemi za navodnjavanje gube svoju funkciju, a vlasnici takvih sistema trpe štetu zbog nemogućnosti njihovog korišćenja. Potpuno je jasno da brojni korisnici restitucije usitnjenih parcela nemaju nameru da korišćenje tih sistema plaćaju vlasnicima, a u praksi čak i onemogućavaju održavanje takvih sistema.

Podsećamo i na to da je po članu 31. stav 1. tačka 2) važećeg Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Sl. glasnik RS", br. 62/06, 41/09, 112/15) izgradnja sistema za odvodnjavanje ili navodnjavanje i dalje razlog za komasaciju zemljišta, pa je evidentno da ovakva praksa Agencije za restituciju RS nije u skladu sa javnim politikama koje su utvrđene citiranim zakonima koje je usvojila Skupština RS, a koje i dalje kao prioritet prepoznaju potrebu za komasacijom i održavanjem sistema za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

PREDLOG REŠENJA

Agencija za restituciju RS treba dosledno da sprovodi član 25. stav 1. tačka 1) Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju tako što će izuzeti od vraćanja poljoprivredno zemljište koje ekonomski opravdava korišćenje objekata za navodnjavanje i odvodnjavanje koje je u vlasništvu Republike Srbije, odnosno trećih lica, tj. zemljište koje se navodnjava tim sistemima.

Ministartvo finasija treba da izda uputstvo za pravilnu primenu člana 25. stav 1. tačka 1) Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju tako što će dodatno pojasniti da je tom odredbom izuzeto od vraćanja poljoprivredno zemljište koje ekonomski opravdava korišćenje objekata za navodnjavanje i odvodnjavanje koje je u vlasništvu Republike Srbije, odnosno trećih lica, tj. zemljište koje se navodnjava tim sistemima.

Ministarstvo finasija treba da obezbedi pravilnu primenu člana 25. stav 1. tačka 1) Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju u postupanju u drugom stepenu.

NOVO

PROPISI

· Član 25. stav 1. tačka 1) Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju (Sl. glasnik RS, br. 72/2011, 108/2013, 142/2014 i 88/2015 - odluka US).

12. SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

12.1 DOZVOLITI OBELEŽAVANJE PARAGRAFA, KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA

OPIS PROBLEMA

Pozivanje na odredbe u propisima izuzetno otežava to što stavovi nisu obeleženi brojevima. U brojanju stavova često pogreši i zakonodavac, što uzrokuje pogrešnim upućujućim odredbama.

Uzrok tome su:

1) član 26. Jedinistvenih metodoloških pravila za izradu propisa, koji uređuje kako treba da izgledaju stavovi sadržani u članu zakona, a koji ne predviđa izričito da se stavovi obeležavaju brojevima, za razliku od čl. 27. i 28. istih pravila, kojima je izričito predviđeno da se tačke i podtačke u okviru stavova označavaju brojevima, tačnije da se tačke obeležavaju arapskim brojevima sa drugim delom zagrada (npr.: 1)), a podtačke arapskim brojevima unutar zagrada (npr.: (1)).

2) član 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata, koji uređuje izgled stava, ne predviđa da se isti obeležavaju brojevima, dok je u čl. 30. i 31. to izričito predviđeno za tačke i podtačke u okviru stavova.

Za razliku od nas, u anglosaksonskom pravnom sistemu nemate potrebu da prebrojavate stavove, jer su numerisani. Takvo rešenje naravno primenjuju i praktični nemci i švajcarci, koji su istorijski uticali na naš pravni sistem bar u podjednako meri kao i francuzi, koji baš kao i mi ne vrše numeraciju stavova.

Od bivših republika SFRJ stavovi u propisima se na identičan način, numerički unutar zagrada, označavaju u Sloveniji, Hrvatskoj, Makedoniji, BiH, a u novije vreme i u Crnoj Gori, dok su dosledne u tome da takav "konfor" ne dozvole svojim građanima ostale isključivo stručne službe Vlade i Skupštine u Srbiji i Republici Srpskoj.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu:

1) člana 26. Jedinistvenih metodoloških pravila za izradu propisa ("Službeni glasnik RS", broj 21/10), i 2) člana 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata ("Službeni glasnik RS", broj 75/10 i 81/10), tako što će se propisati da se stavovi unutar članova propisa mogu obeležavati arapskim brojevima unutar zagrada.

Smatramo da će sprovođenje predložene preporuke, ma koliko ista na prvi pogled izgleda trivijalno, doprineti pravnoj sigurnosti i efikasnijoj primeni prava.

PROPISI

- Član 26. Jedinistvenih metodoloških pravila za izradu propisa ("Službeni glasnik RS", broj 21/10)
- Član 29. Metodologije za izradu podzakonskih akata (Službeni glasnik RS, broj 75/10 i 81/10)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.1 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM

OPIS PROBLEMA

Članom 37. Zakona o deviznom poslovanju propisano je da Narodna banka Srbije propisuje rezidentima obavezu izveštavanja o plaćanju, naplaćivanju i prenosu po poslovima platnog prometa iz čl. 32. i 34. Zakona.

Odlukom o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom propisano je da su Rezidenti (obveznici izveštavanja) dužni da Narodnoj banci Srbije dostavljaju izveštaje u poslovanju sa inostranstvom, između ostalog i po osnovu:

- direktnih investicija nerezidenata u zemlji;
- direktnih investicija rezidenata u inostranstvu.

Uputstvom NBS za sprovođenje napred navedene odluke u tački 4. propisano je: da su obveznici izveštavanja dužni da popunjene obrasce dostave najkasnije deset dana posle isteka izveštajnog perioda.

Ovi propisi nameću obavezu pravnim subjektima da izveštavaju Narodnu banku, na kraju svakog tromesečja, o stanju pozicija čak i kada nije bilo promena (da vrši tzv. kursiranje) što predstavlja nepotrebno opterećenje za privredu u administrativnom smislu.

U praksi ova regulativa stvara velike, a nepotrebne troškove, naročito kada je u pitanju obaveza privrednih subjekata sa inostranim ulogom da tromesečno izveštavaju NBS o stanju kapitala iako na kapitalu ne postoje promene. Pravilo je da obveznici ne znaju da postoji ova obaveza i da saznaju da su prekršili ove propise tek kada Devizni inspektorat protiv njih pokrene prekršajne postupke.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o deviznom poslovanju (Sl. glasnik RS, br. 62/06, 31/11, 119/12) tako što će se brisati član 37., čime će se ukinuti prevaziđena zakonska obaveza rezidenata da izveštavaju NBS o poslovanju sa inostranstvom.

Staviti van snage:

- Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl. glasnik RS, br. 87/2009)

- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl. glasnik RS, br. 87/2009)

Do usvajanja gore predložene izmene Zakona o deviznom poslovanju izmeniti Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom tako da se obaveštavanje ne odnosi na uloge u privredna društva u Srbiji, obzirom da su ti uložnici već evidentirani u Registru privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre i kao takvi su javno dostupni putem interneta.

PROPISI

- Zakon o deviznom poslovanju (Sl. glasnik RS, br. 62/06, 31/11, 119/12)
- Odluka o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl. glasnik RS, br. 87/2009)
- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl. glasnik RS, br. 87/2009)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.2 UKINUTI OBAVEZNOST UPOTREBE PEČATA NA KARTONU DEPONOVAH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA

OPIS PROBLEMA

Predstavnici banaka su uočili problem u obaveznosti upotrebe pečata na kartonu deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa, prilikom otvaranja računa za pravna lica koja nemaju i ne koriste pečat.

Naime, Narodna banka Srbije prethodnom Odlukom, kao i trenutno važećom Odlukom o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa propisala je da je za otvaranje računa, pored neophodnih dokumenata, potrebno da karton deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa bude overen pečatom.

Sa druge strane, Zakonom o privrednim društvima (Sl. glasnik RS 36/11, 99/11, 83/14 i 5/15) propisano je da privredno društvo nije dužno da upotrebljava pečat u poslovnim pismima i drugim dokumentima društva, ako zakonom nije drugačije propisano (član 25. stav 3.). Reč je o običaju koji se već dugo vremena vrlo snažno ustalio u poslovnim odnosima, tako da se nije ni otvaralo pitanje da li treba ili ne treba koristiti pečat. I pored toga što se u sudskoj praksi mogu naći odluke kojima su sudovi jasno izrazili stav da upotreba pečata nije obavezna, te nedostatak pečata ne dovodi u pitanje punovažnost pravnog posla, pečati su se redovno upotrebljavali sa opštim ubeđenjem da je to obavezno.

PREDLOG REŠENJA

Usaglasiti Odluku o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa, kao poseban propis, sa Zakonom o privrednim društvima, kao opštim propisom, i navesti da pečat na ovom dokumentu nije obavezan, osim ukoliko je privredno društvo svojom unutrašnjom odlukom izričito predvidelo korišćenje pečata u svom poslovanju.

Preporuka je sprovedena donošenjem Odluke o izmenama i dopunama Odluke o uslovima otvaranja i načinu vođenja deviznih računa rezidenata, kao i dinarskih i deviznih računa nerezidenata, objavljenoj u „Službenom glasniku RS“, br. 82/17, od 8.09.2017. godine, od strane Narodne Banka Srbije.

PROPISI

· Odluka o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa (Sl. glasnik 55/2015 i 82/17)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.3 POJEDNOSTAVITI OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA

OPIS PROBLEMA

Saglasno Odluci NBS o upravljanju rizicima banke, banke su dužne da u svakom pojedinačnom slučaju dva puta obavestavaju NBS o nameravanom ustupanju potraživanja – jednom o nameri i drugi put nakon zaključenja ugovora, uz poštovanje navedenih rokova.

U članu 42a stav 5. tačka 6. Odluke NBS o upravljanju rizicima banke navedeno je da je banka dužna da obavesti NBS o nameravanom ustupanju najkasnije 30 dana pre zaključenja ugovora o tom ustupanju i da joj uz to obaveštenje dostavi sledeću dokumentaciju:

- 1) odluku nadležnog organa upravljanja banke o ustupanju iz tih stavova;
- 2) osnovne podatke o licu kome banka namerava da ustupi potraživanje (poslovno ime, sedište i matični broj lica, podatke o vlasničkoj strukturi i o članovima organa upravljanja tog lica), s naznakom da li je reč o licu povezanom s bankom;
- 3) nacrt ugovora o ustupanju iz tih stavova, s datumom planiranog zaključenja, odnosno izvršenja ugovora;
- 4) rezultate procene iz stava 4. ove tačke;
- 5) podatke o bruto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja koje se ustupa i o iznosu ispravke vrednosti tog potraživanja;
- 6) podatke o tome da li se ustupanje iz tih stavova vrši uz naknadu, o vrednosti ove naknade u apsolutnom iznosu, odnosno procentualno od vrednosti potraživanja koje se ustupa umanjenoj za ispravku vrednosti, kao i podatke da li banka posredno ili neposredno obezbeđuje sredstva koja se koriste za plaćanje te naknade.

Propisano je i da ako banka datum planiranog zaključenja, odnosno izvršenja ugovora izmeni nakon dostavljanja obaveštenja NBS, dužna je da o ovoj promeni obavesti NBS. Banka je dužna da o izvršenom ustupanju obavesti NBS u roku od pet dana od dana ustupanja.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je pojednostaviti proceduru prilikom podnošenja obaveštavanja NBS o nameravanom ustupanju potraživanja prema Odluci NBS o upravljanju rizicima i to:

- smanjiti dokumentaciju iz člana 42a stav 5. tačka 6. u smislu da prilikom obaveštavanja nije potrebno dostaviti nacrt ugovora sa planiranim datumom zaključenja, jer takav podatak ne mora postojati u tom trenutku;
- produžiti rok za dostavljanje naknadnog obaveštenja o ustupanju;
- omogućiti bankama da elektronskim putem dostave predviđenu traženu dokumentaciju i potpisan ugovor.

PROPISI

· Odluka o upravljanju rizicima banke (Sl.glasnik RS 45/11, 94/11, 119/12, 123/12, 43/13, 92/13, 23/13, 33/15 i 61/15)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.4 POJEDNOSTAVITI DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA

OPIS PROBLEMA

Članom 78. Zakona o bankama (u daljem tekstu Zakon) propisano je da su članovi upravnog i izvršnog odbora banke dužni da, u roku od mesec dana od dana stupanja na dužnost, upravnom odboru banke dostave pismenu izjavu koja sadrži, između ostalog, i podatke o imovinskim pravima tih lica i članova njihovih porodica čija tržišna vrednost prelazi 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava. Propisano je i da su članovi upravnog i izvršnog odbora dužni da o svakoj promeni ovih podataka obaveste Upravni odbor u roku od mesec dana od dana kada su saznali za promenu.

Kada se uzme u obzir krug lica koja se po Zakonu smatraju članovima porodice fizičkog lica (član 2. stav 25. Zakona) u koji, između ostalih, spadaju i krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom, kao i činjenica da su članovi upravnih i izvršnih odbora banaka u Srbiji u znatnom broju strana fizička lica, jasno je da u praksi blagovremeno pribavljanje potpune izjave o sukobu interesa predstavlja veliki problem.

Ovome treba dodati i činjenicu da je članom 141. Zakona propisano da će se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniti za prekršaj fizičko lice koje kao član upravnog i izvršnog odbora banke u rokovima propisanim ovim članom ne dostave pismenu izjavu sa podacima iz tog člana, odnosno obaveštenje o promeni tih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 78. Zakona o bankama i propisati da su članovi upravnog i izvršnog odbora dužni da upravnom odboru dostave pismenu izjavu o svojim i imovinskim pravima članova svoje porodice čija tržišna vrednost prelazi 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava, a rok za dostavljanje ove izjave, kao i izjave o svakoj promeni podataka, produžiti sa mesec dana na dva meseca od stupanja na dužnost, odnosno od saznanja za promenu.

PROPISI

· Zakon o bankama (Sl.glasnik RS 107/05, 91/10 i 14/15)

14. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

14.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA

OPIS PROBLEMA

Od preduzetnika i privrednih društava koji obavljaju ugostiteljsku delatnost se za postavljanje letnjih bašti ispred kafića i restorana svake godine traže ista dokumenta (poput skica i potvrda). Dosta vremena se gubi od podnošenja zahteva do dobijanja dozvole, čak i u situaciji kad se dozvola za istu baštu izdaje i nekoliko godina unazad. U slučaju kada se površina i izgled letnje bašte ne menjaju, potpuno je nepotrebno i besmisleno dostavljanje podataka koji se već nalaze kod organa koji odlučuje po zahtevu.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti i ubrzati proceduru za izdavanje dozvola za letnje bašte kada je u prethodnom periodu izdavana dozvola za istu baštu.

Lokalnim odlukama kojima se uređuju uslovi i postupak za postavljanje letnjih bašti ugostiteljskih objekata na javnoj površini treba definisati letnje bašte ispred kafića i restorana kao stalni način obavljanja delatnosti, a ne povremeni, koji suštinski zavisi samo od vremenskih uslova.

Neophodno je razlikovati ugostitelje – podnosiocima zahteva prema tome da li prvi put podnose zahtev za određenu lokaciju. Ukoliko je to slučaj, za ovakve podnosiocima zahteva je opravdana primena punog postupka za određivanje uslova za postavljanje letnje bašte ispred kafea ili restorana.

Za istovetni drugi i svaki sledeći zahtev za postavljanje letnje bašte ispred kafea ili restorana istog ugostitelja – podnosioca zahteva, sa istom površinom i izgledom i na istoj lokaciji, za koji je ranije već izdata dozvola, potrebno je predvideti skraćeni postupak koji bi uzeo u obzir dokumente kojima organ koji odlučuje po zahtevu raspolaže po osnovu prethodnog zahteva istog subjekta za istu lokaciju. Skraćeni postupak za zahtev za letnju baštu istog ugostitelja, iste površine i izgleda i na istoj lokaciji je nalogičnije predvideti kao standardizovani formular bez prateće dokumentacije. U slučaju bilo kakvih izmena u zahtevu (različit podnosilac, različita površina i izgled letnje bašte, različita lokacija) zahtev se tretira kao da je reč o prvom zahtevu.

PROPISI

· *Odgovarajući propisi lokalnih samouprava kojima je uređeno postavljanje letnjih bašti*

14. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

14.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA I LOGOA BRENDA KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR PORTALA POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA

OPIS PROBLEMA

Od 2007. po osnovu Odluke o oglašavanju na teritoriji grada Beograda oglašavanjem se smatra osvetljeni naziv preduzeća i logo brenda koji je postavljen u okvir samog portala poslovnog sedišta koji nije veći od dimenzija 25 x 50 cm.

Po navedenoj Uredbi oglašavanjem se smatra svaki logo ili brend koji svetli i veći je po svojim dimenzijama od 25 x 50 cm, makar se nalazio i u sklopu uređenog portala.

Da li su natpisi novinske kuće Politika, Tanjug, Glavna pošta PTT, naziv banke i sl, pokazatelj glavnog sedišta ili oglašavanje? Normalno je da se na portalu Mercedesovog servisa i salona prodaje nalazi i osvetljeni znak kojim se ukazuje na zastupljeni brend (ako se isti znak nalazi na drugim mestima u gradu, kao i na sredstvima za oglašavanje, onda je logično da se takva postavka smatra oglašavanjem).

Po navedenoj Uredbi ceo grad se smatra oglasnim mestom osim ako se natpis firme ne uklapa u prethodno navedene dimenzije.

Posledice su specifične. Komunalna inspekcija obilazi sva mesta i naplaćuje kazne (koje nisu tako velike) i privrednici imaju osećaj krivice i utisak da su kažnjeni zato što normalno obavljaju delatnost.

PREDLOG REŠENJA

Promeniti Uredbu o oglašavanju na teritoriji Grada Beograda tako da sve što se nalazi u sklopu portala objekta u kome se obavlja delatnost (ime firme ili brenda koji se tu prodaje) treba da bude izuzeto od navedene uredbe.

Dozvole koje su potrebne za isticanje sredstva za oglašavanje koje je istovremeno i brend (u ovom slučaju javni časovnik) imaju trajni status dok su ispunjeni uslovi plaćanja dažbina i dok su u tehničkoj i estetskoj funkciji, kako bi se izbegla obaveza da se svake godine mora produžavati dozvola za njegovo isticanje.

PROPISI

· Odluka o oglašavanju na teritoriji Grada Beograda (Sl. list grada Beograda, br. 86/2016, 126/2016 i 36/2017)

14. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

14.3 IZMENITI ODLUKE O "BRENDIRANJU" SUNCOBRA NA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA

OPIS PROBLEMA

Članom 21. stav 2. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda propisano je da se na elementima bašte postavljene na površini pešačke zone i na javnoj površini prostorne kulturno-istorijske celine ne mogu isticati oglasne poruke.

Članom 27. stav 4. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda propisano je da je senilo (suncobran) jednobožno i po pravilu bele, crne ili bež boje ili u tonovima između njih.

Ovakvim rešenjem je, osim limitiranja u pogledu izbora boja, ukinuta mogućnost brendiranja senila (suncobrana) u ugostiteljskim objektima u Beogradu koji se nalaze na površini pešačke zone i javnoj površini prostorne kulturno-istorijske celine. Usled toga, kompanije koje se bave izradom reklamnih suncošana – proizvođači pića, gube interes da snabdevaju ugostiteljske objekte suncošanima. Kao posledica ovakvog regulisanja postoji mogućnost da ugostiteljski objekti u Beogradu u potpunosti ostanu bez suncošana u letnjim mesecima.

Slična praksa počinje da se primenjuje i u drugim jedinicama lokalne samouprave u Srbiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 21. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda.

Predlog podrazumeva da Odlukom bude dozvoljeno „brendiranje“ suncošana, uz poštovanje ograničenja u pogledu položaja i maksimalnih dimenzija logotipa proizvođača.

PROPISI

- Odluka o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda (Sl.list grada Beograda. 11/14, 25/14, 34/14, 2/15, 29/15 i 63/16)

14. ORGANI LOKALNE SAMOUPRAVE

14.4 IZJEDNAČITI CENE KOMUNALNIH USLUGA ZA KRAJNJE KORISNIKE UKIDANJEM RAZLIKE U CENAMA IZMEĐU RAZLIČITIH KATEGORIJA POTROŠAČA ZA ISTU USLUGU

OPIS PROBLEMA

Članom 25. Zakona o komunalnim delatnostima, u stavu 1. tačka 5) i stavu 2. je propisano:

“Cene komunalnih usluga se određuju na osnovu sledećih načela: (...)

5) nepostojanja razlike u cenama između različitih kategorija potrošača, sem ako se razlika zasniva na različitim troškovima obezbeđivanja komunalne usluge.

Ako se za različite kategorije korisnika komunalnih usluga primenjuju različiti metodi obračuna, vodiće se računa da cena bude srazmerna sa troškovima pružanja te usluge.“

Međutim, cene komunalnih usluga u većini gradova i opština u Srbiji se razlikuju za građane i za pravna lica tako da pravna lica plaćaju znatno višu cenu (najčešće dvostruko).

Bez obzira koji su razlozi ovakvog stanja, činjenica je da su preduzetnici i privrednici u mnogim gradovima i opštinama opterećeni nepotrebnim troškovima zbog neprimenjivanja Zakona od strane lokalnih organa, iako je od donošenja Zakona prošlo pet godina.

PREDLOG REŠENJA

Pokrenuti inicijativu kod ministarstva nadležnog za komunalne delatnosti da utiče na jedinice lokalne samouprave u pogledu pune primene Zakona o komunalnim delatnostima. Izmeniti odluke jedinica lokalne samouprave o obavljanju komunalnih usluga krajnjim korisnicima (snabdevanje vodom za piće, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnja i distribucija toplotne energije, upravljanje komunalnim otpadom, upravljanje javnim parkirištima, upravljanje pijacama, dimničarske usluge, distribucija prirodnog gasa) tako da se njima u celini ukinu razlike u cenama između različitih kategorija potrošača za istu uslugu.

PROPISI

· Odluke jedinica lokalne samouprave o obavljanju komunalnih usluga krajnjim korisnicima

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2017.

PREGLED REŠENIH I DELIMIČNO REŠENIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2017.

BR.	PREPORUKA	STATUS	IZDANJE	GOD. REŠAVANJA
1	Registracija poslovnih udruženja zdravstvenih ustanova i privatne prakse	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
2	Zahtev da izvodi iz evidencija o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
3	Evidentiranje zaključenih spoljnotrgovinskih sporazuma	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
4	Kontingenti za uvoz	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
5	Nepriзнание troškova po osnovu rezerviranja naknada i drugih beneficija zaposlenim u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
6	Vodenje evidencije prometa u trgovini	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
7	Zaštita potrošača	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
8	Svakodnevno popunjavanje putnih naloga za sva vozila i njihova evidencija i čuvanje	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
9	Obaveza prijavljivanja ulaska stranaca u zemlju	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
10	Carinska procedura za besplatne kataloge	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
11	Dostavljanje godišnjeg finansijskog izveštaja	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
12	Evidencija poreza i doprinosa na zarade	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
13	Korišćenje carinskog terminala	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
14	Nemogućnost dobijanja potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
15	Obavezna uplata pazara	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
16	Overa obrazaca o isplaćenim zaradama	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
17	Promena podataka u rešenju o registrovanju privrednog subjekta	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
18	Registracija privrednih društava – dobijanje PIB-a	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
19	Blagajnički maksimum	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
20	Registracija medicinskih sredstava	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
21	Dugotrajna procedura dobijanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
22	Problem vlasništva nad zemljištem u Republici Srbiji	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
23	Prenos delatnosti preduzenika na drugo fizičko lice	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
24	Obavezno obeležavanje putničkih vozila	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
25	Zahtev da izvodi iz evidencije o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
26	Obaveza prijavljivanja stranaca po dolasku u zemlju	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
27	Registracija vozila	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
28	Overa potpisa i ugovora	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
29	Poslovanje preduzetnika za vreme bolovanja osnivača	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
30	Postupanje nadležnih organa prilikom gašenja privrednog subjekta	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
31	Procedura prijave zaposelnih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
32	Izveštavanje o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
33	Propisati da se obračun PDV-a vrši na dan kada je izvršen promet robe i usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
34	Ukinuti obavezu obaveštavanja o promeni podataka o PDV obvezniku	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
35	Pojednostaviti otvaranje računa u poslovnoj banci	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2017.

36	Ukinuti obavezu plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
37	Pojednostaviti proceduru određivanja lokalnih komunalnih taksi i naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
38	Ukinuti obavezu evidentiranja zaključenih spoljnotrgovinskih poslova	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
39	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
40	Potvrda o izvršenoj kontroli serije leka	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
41	Pojednostaviti ostvarivanje prava na porodiljsku nadoknadu	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
42	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
43	Ubrzati proceduru pribavljanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
44	Razjasniti način obračuna ekološke takse	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
45	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
46	Ukinuti obavezu izveštavanja o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
47	Ukinuti obavezu dostavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja na više mesta	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
48	Produžiti rokove za podnošenje poreskih prijava	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
49	Omogućiti dobijanje potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
50	Ujednačiti praksu dostavljanja obrasca prijave PDV-a	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
51	Ukinuti obavezu evidentiranja prometa pića preko fiskalne kase na festivalima	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
52	Omogućiti 100% korišćenje poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva i proširiti listu ulaganja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
53	Obezbediti softversko evidentiranje uplata poreza i doprinosa na zarade, koje isključuje predaju obrazaca na šalterima Poreske uprave	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
54	Dodatno unaprediti uslove za otpočinjanje poslovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
55	Sprečiti frekventna povećanja visine lokalne komunalne takse za isticanje firme	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
56	Omogućiti korišćenje „Pejpal“ načina plaćanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
57	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
58	Izjednačiti privatne i državne pružaoce zdravstvenih usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
59	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
60	Doneti podzakonska akta za primenu Zakona o energetici	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
61	Ubrzati proceduru izdavanja lične karte	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
62	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
63	Uspostaviti jednošalterski sistem za izdavanje građevinske dozvole - ubrzati i pojeftiniti proceduru	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
64	Ujednačiti kaznenu politiku u vezi sa evidencijama poreza na dodatu vrednost	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
65	Sprovesti reformu inspekcija	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
66	Ukinuti obavezu investitora da uz zahtev za izdavanje energetske dozvole dostavljaju bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2017.

67	Izmeniti Zakon o javnim beležnicima tako da se njihove usluge učine dostupnim i efikasnim	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
68	Omogućiti realizaciju hipoteke u vansudskom postupku	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
69	Propisati rok za upis prava svojine u katastar nepokretnosti	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
70	Napraviti razliku u redosledu rešavanja zahteva koji se odnose na objekat i na zemljište pri Republičkom geodetskom zavodu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
71	Ubrzati proceduru legalizacije objekata	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
72	Ukinuti obavezu vođenja KEPU knjiga za pravna lica koja vode knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
73	Ukinuti radnu knjižicu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
74	Usvojiti nov Zakon o zaštiti građana Republike Srbije na radu u inostranstvu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
75	Usvojiti Zakon o elektronskom novcu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
76	Uvođenje jedinstvenog, centralizovanog online sistema za izdavanje građevinskih dozvola	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
77	Ukinuti obavezu predaje Fondu PIO obrazaca za upis staža	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
78	Preciznije propisati kriterijume za prijavu koncentracije	Rešeno	Siva knjiga 8	2016.
79	Ukinuti obavezu oglašivača na internet portalu da dostavlja deklaraciju sa podacima	Rešeno	Siva knjiga 8	2016.
80	Ukinuti obavezu i izmeniti akta kojima se u procedurama traže izvodi iz matičnih knjiga i uverenja o državljanstvu	Rešeno	Siva knjiga 8	2016.
81	Pojednostaviti vođenje evidencija o porezu na dodatu vrednost	Delimično rešeno	Siva knjiga 9	2017.
82	Ujednačiti kriterijume za određivanje visine iznosa poreza i doprinosa koje plaćaju paušalni poreski obveznici	Delimično rešeno	Siva knjiga 9	2017.
83	Ukinuti overu zdravstvene knjižice	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.
84	Usaglasiti tehnološko rešenje za nesmetanu primenu kvalifikovanog elektronskog sertifikata	Delimično rešeno	Siva knjiga 9	2017.
85	Propisati da se u postupku inspekcijske i poreske kontrole ne mogu tražiti dokumenta iz kojih su proistekla prethodna rešenja	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.
86	Ukinuti obaveznu upotrebu pečata na kartonu deponovanih potpisa prilikom otvaranja računa za pravna lica	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.
87	Pojednostaviti uslove za vozila za prevoz lekova i medicinskih sredstava	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.
88	Pojednostaviti ostvarivanje prava na porodiljsku nadoknadu	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.
89	Ukinuti republičku administrativnu taksu za podnošenje zahteva u postupcima pred katastrom nepokretnosti	Rešeno	Siva knjiga 9	2017.

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

IZVEŠTAJ O LAKOĆI POSLOVANJA

Doing Business Report odnosno *Izveštaj o lakoći poslovanja* u zemljama sveta priprema Svetska banka na osnovu analize regulatornog okruženja i podataka prikupljenih anketiranjem privrede. Upitnici koji se koriste u istraživanju zasnovani su na specifičnoj studiji slučaja, kako bi se osigurala uporedivost privreda među državama i tokom vremena. Posmatrani slučaj podrazumeva pretpostavke o pravnoj formi, veličini, lokaciji i načinu poslovanja preduzeća (po pravilu to su društva sa ograničenom odgovornošću srednje veličine). *Doing Business* ne uzima u obzir uslove poslovanja kao što su veličina tržišta, kvalitet obrazovanja ili platežnu sposobnost građana, već je usmeren na 10 ključnih oblasti koje su posledica državnih politika i načina na koji se te politike vode. Analizom su obuhvaćeni samo glavni gradovi, pa ocena lakoće poslovanja ne mora biti reprezentativna i za ostale delove posmatrane države. Prema izveštaju za 2018. godinu Srbija zauzima 43. mesto od ukupno 190 zemalja koliko je obuhvaćeno najnovijom analizom Svetske banke, što predstavlja napredak za četiri mesta u odnosu na prošlogodišnju poziciju i najbolji plasman u 12 godina koliko je uvrštena u rangiranje Svetske banke.

INDIKATOR	2018	2017	PROMENA	NADLEŽNA INSTITUCIJA
Ukupan broj analiziranih zemalja	190	190	0	Svetska banka
Ukupan rang po lakoći poslovanja	43	47	+4	Vlada Republike Srbije
Osnivanje privrednih subjekata	32	47	+15	Ministarstvo privrede
Dobijanje građevinske dozvole	10	36	+26	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje priključka na električnu mrežu	96	92	-4	Ministarstvo rudarstva i energetike
Registrowanje imovine	57	56	-1	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje kredita	55	44	-11	Narodna banka Srbije
Zaštita manjinskih akcionara	76	70	-6	Ministarstvo privrede
Plaćanje poreza	82	78	-4	Ministarstvo finansija
Prekogranična trgovina	23	23	-	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Izvršenje ugovora	60	61	+1	Ministarstvo pravde
Rešavanje stečaja	48	47	-1	Ministarstvo privrede

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

GLOBALNI INDEKS KONKURENTNOSTI

Globalni indeks konkurentnosti (Global Competitiveness Index - GCI) Svetskog ekonomskog foruma meri kvalitet i konkurentnost poslovnog ambijenta u 137 zemalja sveta. GCI se dobija analizom 114 indikatora zasnovanih na 12 stubova konkurentnosti grupisanih u 3 kategorije. U najnovijem izveštaju Svetskog ekonomskog foruma, Srbija zauzima 78. poziciju po konkurentnosti, što predstavlja skok od 12 mesta u odnosu na prošlu godinu (90. mesto) i najbolju poziciju u poslednjih deset godina. U tabeli ispod nalazi se detaljniji prikaz pozicije Srbije prema izabranim indikatorima.

INDIKATOR	2017/18	2016/17	PROMENA	NADLEŽNA INSTITUCIJA
Ukupan broj posmatranih zemalja	137	138	-1	Svetski ekonomski forum
Ukupan rang po globalnoj konkurentnosti	78	90	+12	Vlada Republike Srbije
Kvalitet standarda revizije i finansijskog izveštavanja	106	101	-5	Ministarstvo finansija
Budžetski balans	35	80	+45	Ministarstvo finansija
Javni dug % BDP	105	111	+6	Ministarstvo finansija
Ukupna poreska stopa u odnosu na profit	78	77	-1	Ministarstvo finansija
Komplikovanost carinskog postupka	87	101	+14	Ministarstvo finansija/Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Inflacija	1	1	-	Ministarstvo finansija/NBS
Dostupnost finansijskih usluga	107	124	+17	Ministarstvo finansija/NBS
Pristupačnost kreditiranja	86	73	-13	Ministarstvo finansija/NBS
Nezavisnost sudstva	118	122	+4	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u rešavanju sporova	117	124	+7	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u osporavanju propisa	119	115	-4	Ministarstvo pravde
Svojinska prava	124	126	+2	Ministarstvo pravde
Zaštita interesa manjinskih akcionara	132	134	+2	Ministarstvo privrede
Zaštita investitora	66	73	+7	Ministarstvo privrede
Broj procedura potrebnih za osnivanje preduzeća	36	54	+18	Ministarstvo privrede
Vreme potrebno za osnivanje preduzeća	40	73	+33	Ministarstvo privrede
Uticaj propisa na poslovanje SDI	80	102	+22	Ministarstvo privrede
Stepen razvoja klastera	100	112	+12	Ministarstvo privrede
Zaštita intelektualne svojine	116	127	+11	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kapacitet za inovacije	117	130	+13	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet naučno-istraživačkih institucija	47	60	+13	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Saradnja između univerziteta i industrije na polju istraživanja i razvoja	95	96	+1	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nabavke napredne tehnologije od strane Vlade	105	108	+3	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

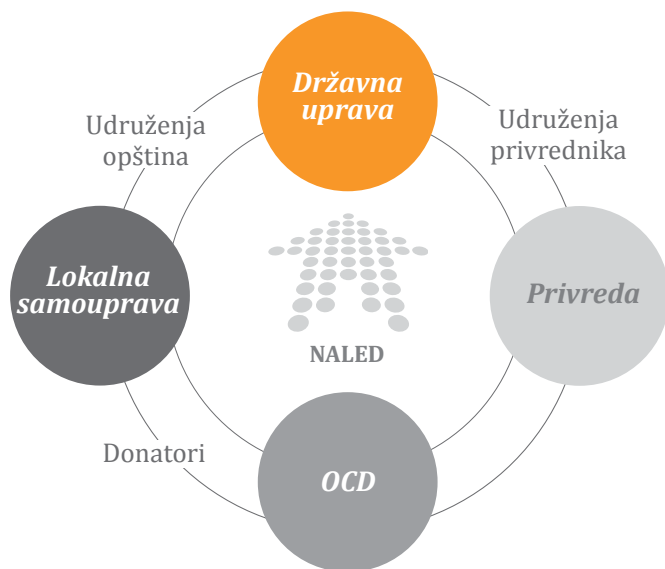
Raspoloživi naučnici i inženjeri	68	90	+22	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet obrazovnog sistema	93	103	+10	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet prirodnomatematičkog obrazovanja	29	46	+17	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet škola iz oblasti menadžmenta	85	105	+20	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Pristup internetu u školama	85	102	+17	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nivo saradnje zaposlenih i poslodavca	105	126	+21	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Fleksibilnost u određivanju plata	40	46	+6	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Zapošljavanja i otpuštanja	80	84	+4	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Troškovi tehnološkog viška	18	17	-1	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Plate i produktivnost	68	107	+39	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Kvalitet puteva	100	115	+15	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet železničke infrastrukture	79	86	+7	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet infrastrukture vazdušnog saobraćaja	76	93	+17	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dostupan broj avio sedišta	86	87	+1	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet sveukupne infrastrukture	96	107	+11	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Fiksne telefonske linije	25	27	+2	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na mobilni telefon	62	61	-1	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Internet korisnici	56	56	-	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na širokopoljasni (broadband) internet	46	52	+6	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Intenzitet lokalne konkurencije	115	128	+13	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Efektivnost antimonopolske politike	114	118	+4	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Stepen tržišne dominacije	112	129	+17	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Troškovi privrede u vezi sa kriminalom i nasiljem	81	80	-1	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Pouzdanost policije	95	97	+2	Ministarstvo unutrašnjih poslova

O NALED-u

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) je nezavisno udruženje kompanija, lokalnih samouprava i organizacija civilnog društva koje rade zajedno na stvaranju boljih uslova za život i rad u Srbiji. Od osnivanja 2006. godine do danas, NALED je izrastao u najveću privatno-javnu asocijaciju koja okuplja gotovo 300 članova. U proteklih 11 godina realizovao je više od 100 projekata za podsticanje ekonomskog razvoja u saradnji sa relevantnim međunarodnim organizacijama i državnim institucijama. Svi projekti i aktivnosti NALED-a usmereni su na unapređenje regulatornog okvira za poslovanje, jačanje kapaciteta državne uprave i lokalne samouprave i umrežavanje privatnog, javnog i civilnog sektora na svim nivoima.

NALED je lider u promociji dijaloga privatnog i javnog sektora i jedan je od vodećih autoriteta na polju monitoringa regulatorne aktivnosti i merenja performansi javne uprave. NALED-ove studije i analize, projekti za jačanje konkurentnosti i originalne inicijative kao što su e-Dozvole za gradnju, Barometar propisa, Kalkulator lokalnih taksi i naknada, Registar neporeskih i para-fiskalnih nameta, Certifikacija opština sa povoljnim poslovnim okruženjem, Regulatorni indeks Srbije, Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije i Siva knjiga, dale su značajan doprinos reformama u Srbiji i administrativnom rasterećenju privrede.

INTEGRATIVNA POZICIJA NALED-A U DRUŠTVU

Kompanije

Addiko Bank	www.addiko.rs	Hyatt Regency Belgrade	www.belgrade.regency.hyatt.com
Advanced Technologies Solutions	www.atsol.rs	IBM	www.ibm.com/rs-sr
Advokatska kancelarija Karanović & Nikolić	www.karanovic-nikolic.com	Imperial Tobacco	www.imperial-tobacco.com
Advokatska kancelarija Kosic	www.kosiclaw.co.rs	In tehnik Šabac	www.intehnik.com
Agri Business Partner	www.abp.rs	Inpharm Co	www.inpharm.rs
AKS Express Kurir	www.aks-sabac.com	Institut za standarde i tehnologije	www.instate.biz
Aleksandar Gradnja	www.aleksandar-group.rs	Isailović & Partners Attorneys at law	www.advokatskakancelarija.com
Apatinska pivara	www.jelenpivo.com	JT International	www.jti.com
Asseco SEE	www.asseco-see.com	Jubmes banka	www.jubmes.rs
AsterFarm	www.drmaxpharma.com	Knjaz Miloš	www.knjaz.co.rs
Astra Zeneca	www.astrazeneca.com	Koteks Viscofan	www.viscofan.com
Atlantic Grupa	www.atlanticgrupa.com	KPMG	www.kpmg.rs
Bambi	www.bambi.rs	Lekovit	www.lekovit.co.rs
Banca Intesa	www.bancaintesabeograd.com	Lesaffre	www.lesaffre.com
British American Tobacco	www.bat.com	Linde Gas	www.linde.rs
Carlsberg	www.carlsbergsrbija.rs	Luka Beograd	www.lukabeograd.com
Carnex	www.carnex.rs	M&I Systems	www.mi-system.co.rs
Chipita YU	www.chipita.com	Mace	www.macegroup.com
Cisco	www.cisco.com/you	Marbo Product	www.pepsicostart.marbo.rs
Coca-Cola Company	www.coca-colahellenic.rs	Mastercard	www.mastercard.com
Coca-Cola HBC	www.coca-colahellenic.rs	Medija centar	www.mc.rs
Comtrade System Integration	www.comtradegroup.com	Mera Software Services	www.merasws.rs
Confluence Property Management	www.confluence.rs	Mercator-S	www.mercator.rs
Contango	www.contango.rs	Merck	www.merck.rs
Continental Wind	www.continentalwind.com	Merck, Sharp & Dohme	www.msd.rs
CRH	www.crhserbia.com	Messer Tehnogas	www.messer.rs
Crowne Plaza	www.ihg.com/crowneplaza	Metro Cash&Carry	www.metro.rs
Deloitte	www.deloitte.com	Microsoft Software	www.microsoft.com/serbia
Dijamant	www.dijamant.rs	Millennium team	www.millenniumtem.rs
DIS	www.dis.rs	Mirabank	www.mirabank.rs
Don Don	www.tvojih5minuta.rs	MK Group	www.mkgroup.rs
Donerra	www.donerra.com	Mlekoprodukt	www.mlekoprodukt.com
Dunav osiguranje	www.dunav.com	Moj Kiosk Group	www.mojkioskstampa.rs
Elnos Group	www.elnosbl.com	Moji brendovi	www.mojibrendovi.com
Energoprojekt holding	www.energoprojekt.rs	Mondelez	www.mondelezinternational.com
Erker-inženjering	www.erker-inzenjering.com	Native Consulting	www.native.rs
Erste banka	www.erstebank.rs	Nectar	www.nectar.rs
Eurobank	www.eurobank.rs	Nelt Co	www.nelt.rs
Eurozeit	www.eurozeit.rs	NetSeT Global Solutions	www.netsetglobal.rs
Farmalogist doo Beograd Palilula	www.farmalogist.rs	NLB banka	www.nlb.rs
FCB Afirma	www.fcbafirma.rs	Novartis Pharma Services	www.novartis.com
FCC EKO	www.fcc-group.rs	Novosadski sajam	www.sajam.net
Zdravlje Actavis	www.actavis.rs	Oracle Srbija & Crna Gora	www.oracle.com
Galeb Metal Pack	www.galeb.com	OSA Računarski inženjering	www.osa.rs
General Electric	www.ge.com	OTP banka	www.otpbanka.rs
Geoart	www.geoart.rs	Pejak-Handel	www.pejak-handel.net
Gomex	www.gomex.rs	Perutnina Ptuj Topiko	www.perutnina.rs
Gorenje	www.gorenje.rs	Petite Geneve Petrović	www.petitegeneve.com
Grawe osiguranje	www.grawe.rs	PFB	www.pfb.rs
Gudmark Group	www.tikkurila.com	Pfizer	www.pfizer.com
Halifax Consulting	www.halifaxconsulting.com	Philip Morris Services	www.pmi.com
Heineken	www.theheinekencompany.com	PricewaterhouseCoopers	www.pwc.rs
Hemofarm	www.hemofarm.rs	ProCredit Bank	www.procreditbank.rs
Horwath HTL	www.horwathhtl.rs	Produktna berza	www.proberza.co.rs

ČLANOVI NALED-a

Porr Werner Weber	www.porr.rs
Represent Communications	www.represent.rs
Rio Sava Exploration	www.riotintoserbia.com
Roaming Solutions	www.roamingsolutions.rs
Roche	www.rochesrbija.rs
S&T Serbia	www.snt.rs
SADE Serbia	www.sade.rs
Saga	www.saga.rs
SAP West Balkans	www.sap.com/westbalkans
Sberbank	www.sberbank.rs
Schneider Electric	www.schneider-electric.rs
Sekopak	www.sekopak.com
Serbian Business Systems	www.sbs.rs
Set Šabac	www.set.rs
SGS	www.sgs.com
Siemens	www.siemens.rs
Slobodna zona Pirotd	www.freezonepirot.com
Societe Generale Banka	www.societegenerale.rs
Solving IT Solutions and Services	www.solving.rs

Stefkom	www.stefkom.rs
STIHL	www.stihl.rs
Strauss Adriatic	www.strauss-group.rs
TeleGroup	www.telegroup.rs
Telekom	www.telekom.rs
Telenor	www.telenor.rs
Tigar	www.tigar.com
Tigar Tyres	www.michelin.rs
Titan Cementara Kosjerić	www.titan.rs
UniCredit Bank	www.unicreditbank.rs
Uniqa	www.uniqa.rs
Veolia	www.veolia.com
Veolia Water Solutions & Technologies	www.veoliawater.rs
Victoria Group	www.victoriagroup.rs
VIP mobile	www.vipmobile.rs
Visa	www.rs.visa.com
Vojvođanska banka	www.voban.co.rs
Wind Vision Operations	www.windvision.com

Lokalne samouprave

Grad Beograd	www.beograd.rs
Grad Čačak	www.cacak.org.rs
Grad Kikinda	www.kikinda.rs
Grad Kragujevac	www.kragujevac.rs
Grad Kraljevo	www.kraljevo.org
Grad Kruševac	www.krusevac.rs
Grad Leskovac	www.gradleskovac.org
Grad Loznica	www.loznica.rs
Grad Niš	www.ni.rs
Grad Novi Pazar	www.novipazar.org.rs
Grad Novi Sad	www.novisad.rs
Grad Pančevo	www.pancevo.rs
Grad Pirotd	www.pirot.rs
Grad Požarevac	www.pozarevac.rs
Grad Šabac	www.sabac.org
Grad Smederevo	www.smederevo.org.rs
Grad Sombor	www.sombor.rs
Grad Sremska Mitrovica	www.sremskamitrovica.org.rs
Grad Subotica	www.subotica.rs
Grad Užice	www.graduzice.org
Grad Valjevo	www.valjevo.org.rs
Grad Vranje	www.vranje.org.rs
Grad Vršac	www.vrsac.com
Grad Zrenjanin	www.zrenjanin.org.rs
Gradska opština Lazarevac	www.lazarevac.rs
Gradska opština Obrenovac	www.obrenovac.rs
Gradska opština Palilula	www.palilula.org.rs
Gradska opština Rakovica	www.rakovica.rs
Gradska opština Savski venac	www.savskivenac.rs
Gradska opština Stari grad	www.starigrad.org.rs
Gradska opština Vračar	www.vracar.org.rs
Gradska opština Zemun	www.zemun.rs

Gradska opština Zvezdara	www.zvezdara.com
Opština Ada	www.ada.org.rs
Opština Aleksandrovac	www.aleksandrovac.rs
Opština Aleksinac	www.aleksinac.org
Opština Alibunar	www.alibunar.rs
Opština Apatin	www.soapatin.org
Opština Arandelovac	www.arandjelovac.rs
Opština Arilje	www.arilje.org.rs
Opština Bač	www.bac.rs
Opština Bačka Palanka	www.backapalanka.rs
Opština Bačka Topola	www.btopola.org.rs
Opština Bački Petrovac	www.backipetrovac.rs
Opština Batočina	www.sobatocina.org.rs
Opština Bečej	www.becej.rs
Opština Bela Crkva	www.belacrkva.info
Opština Bela Palanka	www.belapalanka.org.rs
Opština Beočin	www.beocin.rs
Opština Blace	www.blace.org.rs
Opština Bogatić	www.bogatic.rs
Opština Bojnik	www.bojnik.rs
Opština Boljevac	www.boljevac.org.rs
Opština Bor	www.opstinabor.rs
Opština Bosilegrad	www.bosilegrad.org
Opština Bujanovac	www.bujanovac.rs
Opština Čajetina	www.cajetina.org.rs
Opština Čoka	www.coka.co.rs
Opština Čuprija	www.cuprija.rs
Opština Despotovac	www.despotovac.rs
Opština Dimitrovgrad	www.dimitrovgrad.rs
Opština Gornji Milanovac	www.gornjimilanovac.rs
Opština Indija	www.indija.net
Opština Irig	www.irig.org.rs

ČLANOVI NALED-a

Opština Ivanjica	www.ivanjica.rs
Opština Kanjiža	www.kanjiža.rs
Opština Kladovo	www.kladovo.org.rs
Opština Knjič	www.knic.rs
Opština Knjaževac	www.knjazevac.rs
Opština Kovačica	www.kovacica.org
Opština Kovin	www.kovin.org.rs
Opština Kučevo	www.kucevo.rs
Opština Kula	www.kula.rs
Opština Kuršumlija	www.kursumlija.org
Opština Lajkovac	www.lajkovac.org.rs
Opština Lapovo	www.lapovo.org
Opština Lebane	www.lebane.org.rs
Opština Ljubovija	www.ljubovija.rs
Opština Majdanpek	www.majdanpek.rs
Opština Mali Idoš	www.maliidjos.rs
Opština Mali Zvornik	www.malizvornik.org
Opština Malo Crniće	www.opstinamalocrnice.org
Opština Merošina	www.merosina.org.rs
Opština Mionica	www.mionica.rs
Opština Negotin	www.negotin.rs
Opština Nova Varoš	www.novavaros.rs
Opština Novi Bečej	www.novibecej.rs
Opština Novi Kneževac	www.noviknezevac.rs
Opština Opovo	www.opovo.org.rs
Opština Osečina	www.osecina.com
Opština Pećinci	www.pecinci.org

Opština Plandište	www.plandiste-opstina.rs
Opština Požega	www.pozega.org.rs
Opština Priboj	www.priboj.rs
Opština Prijepolje	www.opstinaprijepolje.rs
Opština Rača	www.raca.rs
Opština Raška	www.raska.org.rs
Opština Ražanj	www.razanj.org
Opština Ruma	www.ruma.rs
Opština Senta	www.zenta-senta.co.rs
Opština Šid	www.opstinasid.org
Opština Srbobran	www.srbobran.rs
Opština Sremski Karlovci	www.sremski-karlovci.org.rs
Opština Stara Pazova	www.starapazova.eu
Opština Titel	www.opstinatitel.rs
Opština Trgovište	www.trgoviste.rs
Opština Trstenik	www.trstenik.rs
Opština Tutin	www.tutin.rs
Opština Velika Plana	www.velikaplana.org.rs
Opština Veliko Gradište	www.velikogradiste.org.rs
Opština Vladičin Han	www.vladicinhan.org.rs
Opština Vlasotince	www.vlasotince.org.rs
Opština Vrbas	www.vrbas.net
Opština Vrnjačka Banja	www.opstinavrnjackabanja.com
Opština Žabalj	www.zabalj.rs
Opština Žabari	www.opstinazabari.org.rs
Opština Žitište	www.zitiste.org.rs

OCD i nezavisne institucije

Udruženje inženjera konsultanata Srbije	www.aces.rs
Agencija za privredne registre	www.apr.gov.rs
Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza	www.aofi.rs
Asocijacija Srpskih klastera	www.aska.org.rs
Auto moto savez Srbije	www.amss.org.rs
BIRN	www.birn.eu.com
Centralno udruženje odgajivača goveda simentalske rase	www.cuogsr.rs
ENECA	www.eneca.org.rs
Etno mreža	www.ethnonetwork.com
European Investment Bank	www.eib.org
Fakultet političkih nauka	www.fpn.bg.ac.yu

Fondacija PEKSIM	www.peximfoundation.org
Komora javnih izvršitelja	www.komoraizvršitelja.rs
Poslovni klub zapadne Srbije	www.poslovniklubzs.org
Poslovno udruženje Međunarodni transport	www.pumedtrans.com
Poslovno udruženje UVRA	www.uvra.net
Savez pčelarskih organizacija Srbije	www.spos.info
Smart Kolektiv	www.smartkolektiv.org
Udruženje reciklera Srbije	www.reciklerisrbije.com
Ugovorna okružna privredna komora Pirot	www.komorapirot.com
Via-Vita	www.via-vita.org.rs
Zrenjaninski poslovni krug	www.zrepok.rs

BELEŠKE

IMPRESUM

IZDAVAČ:

Nacionalna alijansa za lokalni
ekonomski razvoj – NALED

ZA IZDAVAČA:

Violeta Jovanović

UREDNIK:

Jelena Bojović

PRIPREMA SADRŽAJA:

Izvršna kancelarija NALED-a

PRELOM I PRIPREMA:

Zoran Zarković

ŠTAMPA:

BIROGRAF COMP doo,
Beograd

TIRAŽ:

500

Beograd, januar 2018.

www.naled.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

NALED. Siva knjiga : preporuke za
uklanjanje administrativnih prepreka za
poslovanje u Srbiji / urednik Jelena Bojović. -
2008- . - Beograd : Nacionalna alijansa
za lokalni ekonomski razvoj, 2008-
(Beograd : Birograf comp). - 21 x 21 cm

Godišnje.

ISSN 2217-4273 = NALED. Siva knjiga
COBISS.SR-ID 180270860

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija
t: 011 33 73 063, f: 011 33 73 061, e: naled@naled.rs
www.naled.rs